

www.ppk.cz

počítač

pro každého
**Nejprodávanejší
počítačový časopis
v ČR**

JAK VYLEPŠIT POČÍTAČ

Bezpečný e-mail (36)

Ušetřete místo
na disku (42)

**Rady, jak vyměnit důležité
komponenty (9)**

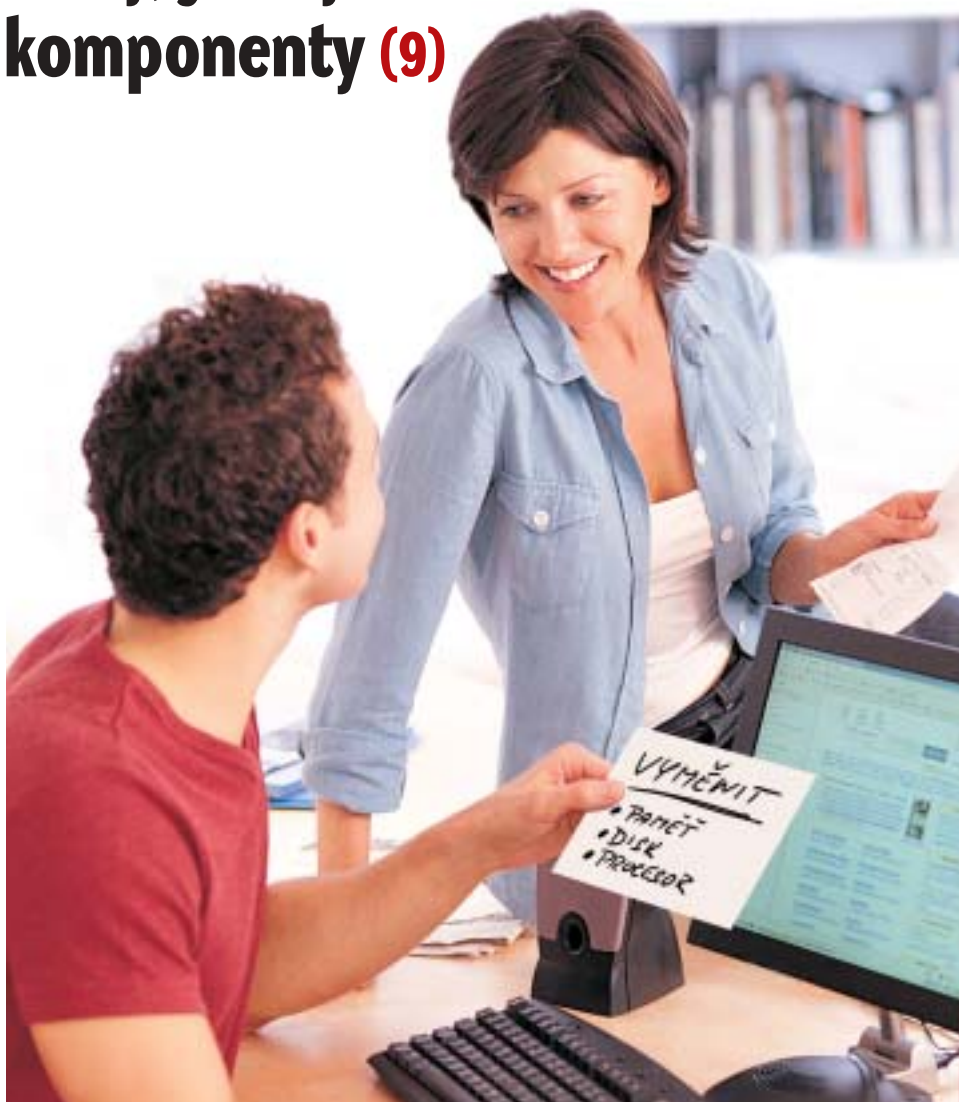
PŘEDSTAVUJEME

**Levný
barevný
tisk (14)**

TEĎ UŽ VÍM, JAK NA TO

- Tipy pro WinZIP
- Formuláře v databázích MS Access
- Kreslíme s programem CorelDraw!
- MS Outlook a funkce Mimo kancelář
- Počítač jako na dlani
- Jak si číst poštu přes internet
- Komprimační program WinRAR
- Antivirový program NOD32

OBSAH

4 HITY PPK CD 3/2005

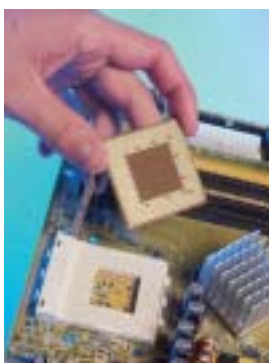
5 ÚVODNÍK

6 NOVINKY ZE SVĚTA POČÍTAČŮ

TÉMA ČÍSLA

9 JAK VYLEPŠIT POČÍTAČ

Nejste spokojeni se svým počítačem? Zdá se vám příliš pomalý, nebo na něm některé programy dokonce vůbec nespustíte? Pokud se nejedná o úplnou „vykopávku“, můžete mu výměnou některých komponent prodloužit počítačový život.

PŘEDSTAVUJEME

14 TISKNE LEVNĚ, RYCHLE, BAREVNĚ

Laserová tiskárna Konica Minolta Magicolor 2400W – mezi barevnými „laserovkami“ cenově nej dostupnější tiskárna na našem trhu.

16 LETADLA, S. R. O.

Vybudovat úspěšnou leteckou společnost vyžaduje nejen obchodní a manažerské schopnosti, ale i tvrdé lokty v boji s konkurencí. Plná hra Letadla, s. r. o., vám umožní ověřit si svoje schopnosti na tomto poli.

18 NEDEJTE VIRŮM ŠANCI

Recenze výborného antivirového systému NOD32.

JAK NA TO

19 POČÍTAČ JAKO NA DLANI

21 i.SCRIBE – JAK NA POŠTU

Na příloženém redakčním CD najdete zajímavý program pro elektronickou poštu. Kromě jiného umí tento program prohlížet poštu ještě na poštovním serveru a vybírat, které e-maily chcete skutečně stáhnout.

23 WINRAR – SCHOPNÝ ARCHIVÁTOR V ČEŠTINĚ

Program WinRAR je velmi schopný program na archivaci souborů. Oproti programu WinZIP umí dokonce jeden archiv rozdělit na několik menších.

25 POMOCNÍK DO KANCELÁŘE

Představíme vám funkci programu Microsoft Outlook, která vám pomůže vytvářet automatické odpovědi na e-maily.

27 JAK OCHRÁNIT POČÍTAČ PŘED VIRY

29 TIPY PRO WINZIP

31 K ČEMU SLOUŽÍ V DATABÁZI FORMULÁŘ?

33 CORELDRAW – VÝPLNĚ A OBRYSY

INTERNET

35 BARIÉRY?

Představujeme několik užitečných internetových stránek věnovaných problematice zdravotního postižení.

36 NEDEJTE SE NACHYTAT

Jak mohou podvodníci pomocí e-mailu vylákat přístupové informace k vašemu bankovnímu účtu a jak se těmto nástrahám bránit.

38 JAK BEZPEČNĚ POUŽÍVAT E-MAIL

Seznámíme vás s nejčastějšími chybami, jimiž uživatelé elektronické pošty ohrožují vlastní bezpečnost.

40 JAK VYZRÁT NA E-MAILY?

Představení několika často používaných e-mailových klientů.

MAGAZÍN

42 NEBOJTE SE KOMPRIMACE!

Komprimace pomáhá stlačit data na co nejmenší velikost – to oceníte zejména při odesílání souborů elektronickou poštou nebo v případě, že potřebujete soubory přenést na malém médiu, např. na disketě.

44 KDEKOLIV JAKO V KANCELÁŘI

O službě Eurotel Office Connector, jež zpřístupňuje vaši poštu, plánování, kontakty a další z kteréhokoliv místa. Můžete k nim potom přistupovat přes webové rozhraní a zároveň si je dát posílat na celou řadu mobilních zařízení.

46 KŘÍŽOVKA

Tentokrát se výherci mohou těšit na vzdělávací program Přírodověda z edice LANGMaster Škola hrou.

47 LISTÁRNA

HITY PPK CD 03/2005

Na cédéčku najdete především plnou verzi hry Letadla, s. r. o. (Airline Tycoon Evolution). Čekají vás také různé počítačové programy – tentokrát jsme se zaměřili na e-mailové klienty, na programy blokující spam, na programy pro zjišťování konfigurace počítače aj.

Letadla, s. r. o.

plná verze

V rubrice Bonus vás čeká plná verze hry Letadla, s. r. o. (Airline Tycoon Evolution). Jde o originálně a vtipně zpracovanou obchodní strategickou hru. Budete řídit své vlastní aerolinie, připravovat letové trasy, starat se o údržbu letadel, o zábavu cestujících za letu i o morálku a efektivitu svých zaměstnanců. Hra je v češtině.

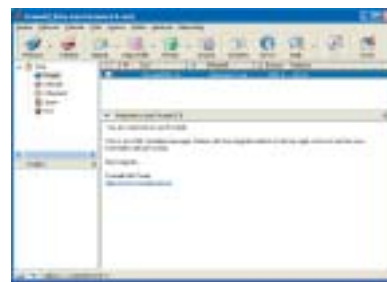

rubrika na CD: obsah cd/bonus

Foxmail 5.0.6

freeware

Foxmail je velmi kvalitní e-mailový klient. Umožňuje stahovat zprávy z více e-mailových schránek, podporuje všechny e-mailové služby s POP3 a navíc i Hotmail, má účinnou ochranu proti spamu, samozřejmostí je příjem i odesílání textových i HTML e-mailů, nechybí ani filtrace příchozí pošty a řa-

zení do složek podle задaných pravidel apod.

rubrika na CD: obsah cd/e-mail

Microsoft Windows AntiSpyware

freeware

Microsoft uvolnil beta verzi (testovací verzi) programu

Microsoft Windows AntiSpyware. Tento program je určen pro nalezení a odstranění tzv. spywaru (jde o špiónské programky a kódy, které například zjišťují informace o vašem počítači a o tom, co na počítači děláte). Program obsahuje také „štít“, jehož úkolem je bránit průniku spywaru do vašeho počítače.

rubrika na CD: obsah cd/servis

Nástroj pro odstranění škodlivého softwaru

freeware

Nová utilita od společnosti Microsoft. Jde o tzv. remover

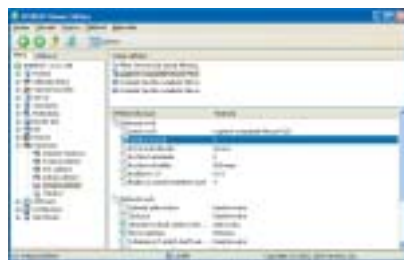
(odstraňovač nebezpečných a rozšířených virů). Nejde tedy o plnohodnotný antivirový nástroj, ale o program, který oceníte teprve tehdy, až budete mít zavirovaný počítač. Program je dobré také občas preventivně spustit – zkontroluje, zda nemáte v počítači viry.

rubrika na CD: obsah cd/antiviry

Everest Home Edition 1.51

freeware

Everest Home Edition je mocným nástrojem pro zjištění všemožných informací o počítači (o hardwaru i softwaru) a je nástupcem kdysi oblíbeného programu AIDA32. Výstupní protokol lze uložit do několika různých formátů včetně HTML. Everest Home Edition zvládá kromě diagnostiky

i benchmark (testování výkonosti počítače).

rubrika na CD: obsah cd/počítač

Total Commander 6.5

shareware

Nová verze programu Total Commander (dříve označovaného jako Windows Commander). Tento program patří mezi nejpoužívanější správce souborů pro Windows. Můžete se těšit na několik novinek – například na zobrazování náhledů obrázků ve vybraném adresáři. Jako obvykle je Total Commander k dispozici také v české verzi.

rubrika na CD: obsah cd/servis

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

toto vydání vychází přesně na masopustní úterý. Tímto dnem končí třídenní svátek masopustu. Od Popeleční středy (ta je letos 9. února) až do Velikonoc běží čtyřicetidenní půst. Posílení konzumací vepřového ze zabíjačky a nějakým tím žejdlíkem piva či trochou pálenky, kterých jsme si dopřáli během masopustního veselí, bychom se měli po šest týdnů postit. Takový půst je celkem zdravá věc, ale kdo to má vydržet, že? Nemusíte brát půst tak přísně, ale zdravější strava vám určitě prospěje. Kdo není nábožensky založen, nemusí se připravovat na oslavu křesťanských velikonočních svátků, ale může se těšit na jaro.

Chcete-li si těch pár týdnů čekání na sluníčko zkrátit vylepšováním výkonu svého staršího počítače, přečtěte si článek na straně 9.

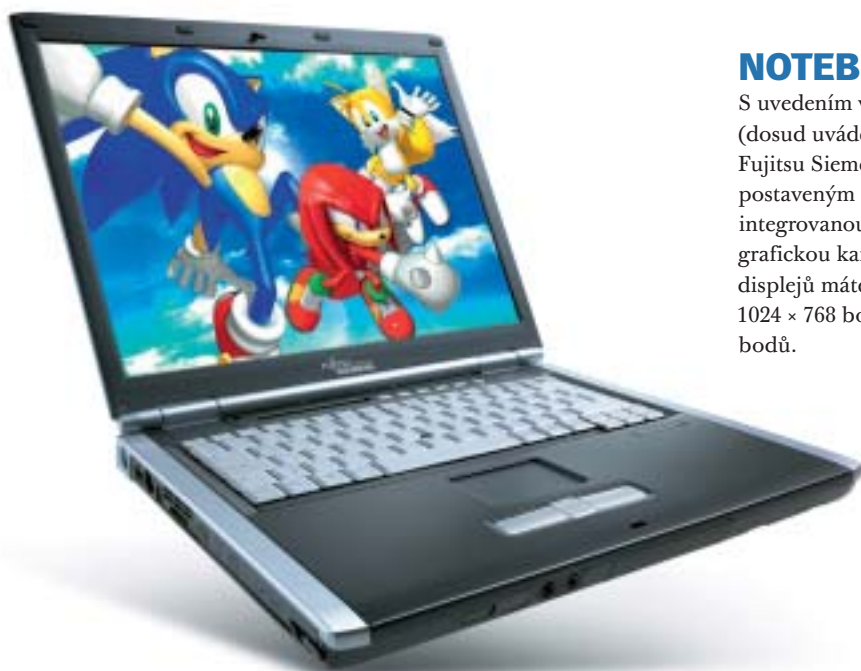
Dozvíte se, které úpravy se vyplatí provést, které komponenty můžete vyměnit snadno sami a které úkony byste měli svěřit odborníkovi. Poradíme vám také, jak poznáte, že byste se místo úprav starého počítače raději měli poohlédnout po počítači novém.

Dalším tématem tohoto vydání je elektronická pošta a její bezpečnost. V článcích v rubrice Internet najdete rady, jak se bránit podvodným e-mailům, které od vás lákají důvěrné informace o bankovních účtech, a jak se vyvarovat bezpečnostních chyb při používání elektronické pošty.

Až se budete chtít odreagovat, vyzkoušejte obchodní strategickou hru Letadla, s. r. o. (Airline Tycoon Evolution), jejíž plnou verzi najdete na přiloženém ceděčku. Přeji vám příjemnou zábavu.

Ivan Heisler, šéfredaktor

Chcete dostávat Počítač pro každého tři měsíce zdarma? S předplatným získáte slevu 27 % a ušetříte za rok 380 Kč. Více na straně 49.

NOTEBOOK LIFEBOOK

S uvedením výkonnější verze mobilní technologie Intel Centrino (dosud uváděné pod kódovým označením Sonoma) přichází Fujitsu Siemens Computers s novým modelem **Lifebook E8020**, postaveným na této technologii. Tento notebook může využívat buď integrovanou grafiku Intel Graphics Media Accelerator 900, nebo grafickou kartu ATI Mobility Radeon X600. Také u zobrazovacích displejů máte na výběr mezi 15,1palcovým displejem s rozlišením 1024 × 768 bodů a 15,1palcovým displejem s rozlišením 1400 × 1050 bodů.

<http://www.fujitsu-siemens.cz>

info

Redakce PPK připravuje ve spolupráci s firmou UPC pravidelný pořad **S PPK na internet**. Tento pořad můžete sledovat na Info kanálu v síti kabelové televize UPC.

VIRUS ZNEUŽÍVÁ SOUCIT

Společnost Trend Micro vydala varování týkající se červa WORM_ZAR.A, který se šíří ve formě e-mailu s prosbou o příspěvek do fondu na pomoc obětem nedávné vlny tsunami v jihovýchodní Asii. Zpráva se subjektem „Tsunami Donation! Please help!“ vybízí oběti virového útoku k otevření přílohy. Ta však spustí útok na webovou stránku jednoho německého hackera. Společnost Trend Micro vyzývá uživatele, aby neotevírali přiložený soubor tsunami.exe, neboť škodlivý program se pak rozšíří na všechny e-mailové adresy, které nalezne v adresáři Outlooku, a automaticky se spustí při každém startu počítače.

<http://www.trendmicro.com>

ZA DOMÉNY ZAPLATÍTE MÉNĚ

Díky poklesu velkoobchodních cen společnost Czech On Line výrazně snižuje poplatky za registraci domén, a to až o 302 Kč. Balíček služeb COL Web Hosting Combi nabízí s roční slevou 3000 Kč. Kromě registrace domén nabízí Czech On Line také zvýhodněný balíček COL Web Hosting Combi, který obsahuje webhostingové služby dle výběru, obohacené o českou či americkou doménu, a neomezený počet virtuálních stránek. Tento balíček s roční slevou 3000 Kč bez DPH je určen firmám a podnikatelům, kteří používají WWW stránky k aktivní komunikaci se zákazníky a nechtějí zatěžovat vlastní firemní připojení k internetu.

<http://domeny.col.cz>

KAPESNÍ POČÍTAČ S NAVIGACÍ

Společnost Acer doplnila svou nabídku kapesních počítačů o model **Acer n35**. Základní model stojí 9508 Kč s DPH, s navigačním programem Pocket KIM Pro CZ pak 11 888 Kč včetně DPH. Zmíněný program obsahuje mapu ČR a 140 měst na úrovni ulic s možností vyhledávání a navigace. Acer n35 pracuje s operačním systémem MS Windows Mobile 2003 for Pocket PC Premium Edition. K dispozici je 32 MB paměti a lze ji rozšířit pomocí paměťové karty SD. Pro zobrazování využívá tento počítač 3,5palcový barevný displej a je vybaven i reproduktorem. Tento kapesní počítač s hmotností 165 g se dodává spolu s nabíječkou a držákem do auta. Standardní záruka je 2 roky.

<http://www.acer.cz>

LEVNÝ MONITOR

Pro zájemce o levný monitor má společnost ADI Czech nově v nabídce 17palcový CRT model **MicroScan V76**. Jeho cena byla stanovena na 3219 Kč s DPH. Monitor pracuje v maximálním rozlišení 1280 × 1024 bodů, splňuje normu TCO03 a výrobce na něj poskytuje tříletou záruku. Rozměry jsou 551 × 460 × 445 mm, hmotnost činí 16 kg a jako maximální spotřebu energie uvádí výrobce 100 W.

<http://www.adiczech.com>

NOTEBOOKY BRAVE A LEO

Také společnost AAC Czech uvedla na trh notebooky s novou technologií Intel Centrino. Jedná se o modely **Brave NoteLine** a **Leo SmartBook**, které využívají novou čipovou sadu Intel 915 GM s integrovanou grafikou Intel Graphics Media Accelerator 900, síťovým adaptérem pro připojení do bezdrátové počítačové sítě a se zvukovou výbavou. Notebooky Brave NoteLine P730 a Leo SmartBook 730XP jsou vybaveny 2,13GHz procesory Pentium M 770, 256 MB paměti, 40GB pevnými disky, DVD vypalovačkami a 15palcovými displeji, které pracují v rozlišení 1024 × 768 bodů. Operačním systémem je systém MS Windows XP Professional. Rozměry jsou 277 × 329 × 33,3 mm a hmotnost činí 2,6 kg.

<http://www.aac-czech.cz>

MALÝ A DOBRĚ VYBAVENÝ

Fotoaparát **Canon PowerShot A510** má sice malé rozměry 90,7 × 64,0 × 38,4 mm a hmotnost (bez baterií váží 180 g), ale pro pořizování snímků je výborně disponován. 3,2megapixelový CCD snímač umožňuje pořizovat snímky do rozlišení 2048 × 1536 bodů a pro „přiblížení“ objektů slouží 4násobný optický zoom (ekvivalent 35mm filmu je 35 – 140 mm). Pro ukládání snímků se používají paměťové karty SD nebo MMC. S fotoaparátem se dodává 16MB karta MMC. Fotoaparát nabízí 20 režimů fotografování, jako jsou např. speciální scény, ohňostroj, pláž, sních, noční momentka apod. Zaznamenat lze až třiminutové filmové klipy se zvukem. Ruční režim umožňuje zkušeným fotografům ovládat vyvážení bílé či expoziční dobu (rychlost závěrky je 15 – 1/2000 s). LCD displej má úhlopříčku 1,8 palce a zobrazuje 115 000 bodů. O napájení se starají dvě baterie typu AA.

<http://www.canon.cz>

NOVINKY NA PORTÁLU VOLNÝ

Po nedávné změně vzhledu a celkové koncepcí portálu Volny.cz se nyní mění i webové rozhraní e-mailové stránky (<http://mail.volny.cz>). Je koncipováno tak, aby co nejvíce podpořilo rychlost připojení k internetu a bylo jednoduše ovladatelné. Portál Volný nabízí svým uživatelům několik bezpečnostních, libovolně nastavitelných nástrojů (úrovň). Jedná se o zabezpečené (SSL) přihlášení, jímž je zaručena šifrovaná komunikace mezi serverem a počítačem uživatele, a o kontrolu IP adresy po dobu práce se schránkou – takto je uživatel ochráněn před nežádoucím útokem z internetu.

<http://mail.volny.cz>

NEOBVYKLÉ ŘEŠENÍ PRO DOMÁCÍ SÍŤ

Pro zřízení domácí počítačové sítě můžete využít i elektrické rozvody. Potřebujete k tomu zakoupit adaptéry, které jednoduše připojíte do elektrické zásuvky. Model s označením **Edimax HP-1001** (1416 Kč s DPH) používá pro připojení k počítači rozhraní USB 1.1, model **Edimax HP-1002** (1666 Kč s DPH) se k počítači připojuje prostřednictvím počítačové síťové karty. Přenos dat probíhá maximálně rychlostí 14,4 Mb/s, což je pro méně náročný provoz domácí sítě dostatečné. Oba modely jsou vybaveny šifrováním, aby do vaší počítačové sítě nemohl vniknout nikdo cizí, a LED indikátory, ukazujícími stav sítě.

<http://www.actebis.cz>

HOROSKOPY NA INTERNETU

Internetový portál Seznam.cz rozšířil nabídku svých služeb o www.horoskopy.cz. Uživatelé tu najdou denní horoskopy podle jednotlivých znamení, partnerský horoskop, biorytmy a také čínský horoskop. Každý den lze na www.horoskopy.cz nalézt aktuální horoskop včetně informací o stavu fyzické kondice, intelektu, intuici a o citech. To vše je přizpůsobeno konkrétnímu datu narození. Součástí horoskopů je i vzájemný vztah jednotlivých znamení. Dozvíte se také, které barvy a kameny patří k jednotlivým znaméním a jaký charakter má osoba v určitém znamení narozená. To vše můžete porovnat s charakteristikami podle čínských horoskopů.

<http://www.horoskopy.cz>

JAK VYLEPŠIT POČÍTAČ

Nejste spokojeni se svým počítačem? Zdá se vám příliš pomalý, nebo na něm dokonce některé programy vůbec nespustíte? Pokud se nejedná o úplnou vykopávku, můžete mu výměnou některých komponent prodloužit počítačový život.

NESPOKOJENOST S POČÍTAČEM nemusí nutně souviset pouze s jeho nízkým výkonem, ale i s jeho nevyhovující výbavou. Plnou funkčnost počítače ke spokojenosti uživatele může čas od času zajistit vhodné doplnění jeho výbavy. U stolního počítače je v současné době takovým typickým dovybavením například instalace vypalovací DVD mechaniky, u starších počítačů se může jednat i o instalaci rozšiřovací karty s rozhraním USB 2.0.

Každému počítači může zkrátka vzhledem k jeho stáří a odlišným nárokům jednotlivých majitelů pomoci něco jiného. U ně-

---

STOLNÍ POČÍTAČE MAJÍ NA ROZDÍL OD NOTEBOOKŮ TU VÝHODU, ŽE JEJICH KOMPONENTY JSOU SNADNO PŘÍSTUPNÉ A ŽE JE V PŘÍPADĚ POTŘEBY LZE VYMĚNIT ZA VÝKONNĚJŠÍ.

---

inzerce

kterého počítače může pomoci jednoduché a finančně nenáročné rozšíření operační paměti, u jiného výměna grafické karty a leckterý uživatel bude pro docílení vyššího výkonu muset sáhnout k výměně procesoru.

NÁROKY NA TECHNICKOU ZDATNOST

Zatímco však doplnění operační paměti je velmi snadné, k výměně procesoru se mohou odhodlat pouze uživatelé zkušenější, kteří vědí, který procesor se do základní desky počítače hodí, a kteří také dokáží posoudit, zda taková výměna má smysl. Ke starším počítačům se totiž nové komponenty nevyrábějí (kromě procesorů se to týká např. i grafických karet pro sběrnici PCI), a sehnat se tudíž dají pouze v bazarech. Zde stojí za zvážení, zdali možné vylepšení vůbec stojí za vynaložené úsilí.

Pokud zjistíte, že výměnou procesoru si polepšíte pouze o pár desítek megahertzů a že k zásadnějšímu vylepšení vede pouze výměna

základní desky spolu s dokoupením nového procesoru, operační paměti, případně i grafické karty, jedná se už o celkovou přestavbu počítače a do ní se může pustit jen velmi zkušený uživatel. Pro ostatní bude lepší přenechat tento počítač někomu méně náročnému a poohlédnout se po novém PC.

V tomto článku vás seznámíme s úskalími při výběru základních komponent počítače, které zásadním způsobem ovlivňují výkon PC: procesoru, operační paměti a grafické karty. Zmíníme se i o možnosti zvětšit úložný prostor pro vaše data a také o snadném rozšíření počítače o DVD vypalovačku. Výměně základní desky se věnovat nebudeme – jedná se o příliš velký a komplikovaný zásah do počítače a ten lze doporučit jen zkušeným uživatelům.

Problém	Možné řešení problému	Nároky na technickou zdatnost
Programy zadržávají	Rozšíření operační paměti	Zvládne běžný uživatel
Počítač nečte disky DVD	Dokoupení DVD mechaniky	Zvládne běžný uživatel
Pomalé překreslování grafiky (zejména u her)	Výměna grafické karty	Zvládne průměrně zkušený uživatel
Absence různých rozhraní (USB 2.0, FireWire)	Dokoupení přídatné karty	Zvládne průměrně zkušený uživatel
Málo místa na pevném disku	Přidání nebo výměna pevného disku	Přidání disku zvládne průměrně zkušený uživatel, výměna disku se doporučuje jen zkušenějším uživatelům, neboť je spojena s instalací operačního systému a programů
Pomalý chod programů, dlouhé zpracování zadaných úloh	Výměna procesoru	Určeno pro zkušené uživatele
Celková zastaralost počítače	Výměna základní desky nebo koupě nového počítače	Do výměny základní desky se mohou pustit jen zkušení uživatelé

POZNEJTE SVŮJ POČÍTAČ

Prvním krokem pro vylepšení počítače je zjištění, kterým neduhem počítač trpí. Časté problémy jsme specifikovali v tabulce, stejně tak možné způsoby řešení. Abyste se v konkrétním případě rozhodli správně, musíte zjistit, které komponenty jsou v počítači použity. I když totiž dokoupíte více paměti, těžko si výrazněji pomůžete, pokud v počítači pracuje pomalý procesor. Pro hraní náročných, trojrozměrných her vám nebude příliš platný ani vysoký výkon procesoru, jestliže nepoužíváte také rychlou grafickou kartu.

Klíčem ke zdárnému vylepšení počítače je nalezení příčiny, která váš počítač zpomaluje. Základní informace o počítači zjistíte ve správci zařízení – k němu se ve Windows dostanete po kliknutí na záložky Start, Nastavení, Ovládací panely, Systém. Různé verze Windows vám o počítači sdělí jinak podrobné informace. Ve Windows 98 a Millennium Edition zjistíte ve správci zařízení např. označení optické mechaniky, grafické karty a modemu, ale nedozvíte se nic o použitém procesoru, o základní desce ani o pevném disku. Ve Windows XP jsou poskytované informace již podrobnější: tento operační systém informuje ve správci zařízení jak o názvu pevného disku, tak i o typu a frekvenci procesoru.

Jestliže zamýšlíte do počítače přidat DVD vypalovačku nebo rozšiřovací kartu (např. modem, TV kartu nebo přídatnou kartu s rozhraním FireWire), bude vás pouze zajímat, zdali v počítači je pro tyto komponenty dostatek místa. V případě DVD vypalovačky

se jedná o volnou šachtu v čele počítače a u rozšiřovacích karet o volný slot PCI na základní desce.

Hodláte-li však do počítače přidat operační paměť, či dokonce vyměnit procesor, musíte zjistit, na které základní desce je váš počítač postaven. Informace o tom, které paměti a procesory jsou základní deskou podporovány, najdete v manuálu základní desky. Tyto informace zjistíte i podle označení základní desky na webových stránkách jejího výrobce.

Podstatně jednodušší cestou, jak zjistit o počítači podrobné informace, je použít program Everest Home Edition, jehož instalaci najdete na CD přiloženém k časopisu. Možnosti programu jsou navíc popsány na stranách 19 až 20. Tento program vám velice podrobně „rozebere“ váš počítač – určí typ používaných pamětí, jejich frekvenci i rychlost sběrnice FSB základní desky.

VÝMĚNA PROCESORU

Výměnou procesoru můžete svůj počítač urychlit velmi významně. Jedná se však o zásah, který lze doporučit jen zkušeným uživatelům.

Pokud jde o volbu vhodného procesoru, musíte totiž vědět, pro které procesory je určena procesorová patice na základní desce počítače. Procesory pro stolní počítače dnes vyrábějí dvě firmy – AMD a Intel – a ty z konkurenčních důvodů používají u svých procesorů odlišný počet i rozmístění kontaktů, přes které se procesor připojuje k základní desce. Označení patice a procesorů vidíte v tabulkách. Jsou řazeny chronologicky od nejstarších k současným – jak je z tohoto výčtu

Processor Pentium 4.

Zasazení procesoru Athlon XP do patice Socket 462.

zřejmě, v označení patice běžně figuruje číslo udávající počet kontaktů na procesoru. V současné době jsou u firmy Intel aktuální patice Socket 478 a Socket 775, u stolních počítačů s procesory AMD se používají patice Socket 462, Socket 754 a Socket 939.

Pro starší patice se nové procesory nevyrábějí, takže pokud takový počítač vlastníte a chcete ho vylepšovat, vaše cesta za výkonnějším procesorem povede do bazaru s počítačovými komponentami.

Při nákupu nového (nebo použitého) procesoru musíte kromě patice, do níž se procesor vkládá, znát také maximální frekvenci procesoru, pro kterou je základní deska určena, a rovněž tzv. frekvenci FSB. To je zkratka ze slov Front Side Bus a označuje vnější sběrnici procesoru. Její takt určuje rychlost přenosu dat do procesoru a z něj, zejména pak rychlost komunikace s pamětí. Starší procesory měly rychlost sběrnice FSB 66 MHz, 100 MHz nebo 133 MHz, současné procesory využívají sběrnice FSB 333 MHz, 400 MHz, 533 MHz, nebo dokonce 800 MHz i 1000 MHz.

Procesor je vhodné koupit společně s chladičem, protože tak budete mít zaručeno, že chlazení procesoru je dostatečně dimenzováno, a že tedy nehrozí přehřívání – to se pak projevuje výpadky systému. Při aplikaci chladiče na procesor nezapomeňte použít vodivou pastu pro lepší přenos tepla mezi procesorem a chladičem.

Vylepšení počítače se však nemusí týkat pouze jeho vnitřních komponent. Práci s počítačem můžete významně zkvalitnit i pořízením nového monitoru. V současné době jsou hitem LCD monitory, které nabízejí skvěle ostrý obraz, zabírají málo místa a celkově jsou k očím podstatně šetrnější než monitory CRT. Pobyt u počítače si lze zpříjemnit také kvalitními reproduktory.

info

Osazení chladiče na procesor.

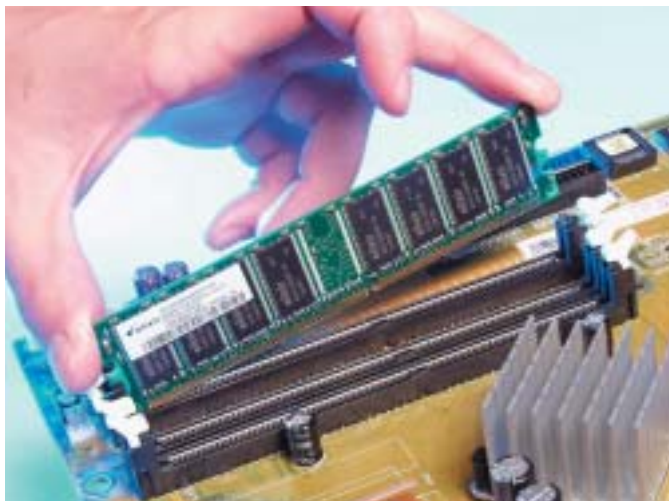
Patice pro procesory Intel	Procesory	Frekvence FSB procesorů (v MHz)
Slot1	Pentium III	100, 133
Socket 370	Celeron, Pentium III	66, 100, 133
Socket 478	Celeron, Celeron D, Pentium 4	400, 533, 800
Socket 775 = LGA 775	Celeron D, Pentium 4	533, 800

Patice pro procesory AMD	Procesory	Frekvence FSB procesorů (v MHz)
Slot A	K7 Athlon	200
Socket A = Socket 462	Duron, Athlon, Athlon XP, Sempron	200, 266, 333, 400
Socket 754	Sempron, Athlon 64	800
Socket 939	Athlon 64, Athlon 64 FX	1000
Socket 940	Athlon 64 FX	800

ROZŠÍŘENÍ PAMĚTI

K nejjednodušším zásahům do počítače, které mohou váš počítač urychlit, patří přidání operační paměti. Při dnešních cenách paměťových modulů to není cenově příliš náročné. Podobně jako při výměně procesoru musíte i v tomto případě vědět, který typ paměti váš počítač používá. Současné počítače se prodávají s paměťmi typu DDR SDRAM, které jsou umístěny na modulech se 184 kontakty. U starších počítačů se můžete běžně setkat s paměťmi SDRAM, které jako nosič používají modul se 168 kontakty.

Také u pamětí záleží, na které frekvenci pracují. Pokud například plánujete použít procesor Pentium 4 s 533MHz FSB, můžete k němu použít 266MHz paměť DDR. Procesory Pentium 4 totiž používají technologii QDR (quad data rate), která umožňuje přenos

Instalace paměti typu DDR SDRAM do paměťového slotu.

inzerce

JAK PAMĚŤ FUNGUJE?

info

Každý paměťový modul se skládá z paměťových buněk, jejichž základem je tranzistor. Jedna buňka drží informaci o velikosti jednoho bitu, tedy 0 nebo 1. Paměťové buňky RAM (Random Access Memory, paměť vhodná pro čtení i zápis) udržují uloženou informaci díky elektrickému impulsu, který se opakuje v pravidelných intervalech. Tomuto pravidelnému udržování informace v buňce se říká refresh, což lze přeložit jako osvěžení či oživení paměti.

Co je paměť DRAM?

Paměť typu DRAM (Dynamic Random Access Memory, dynamická RAM) má v každém čipu integrovaný systém, provádějící refresh paměťových buněk zcela nezávisle na procesoru.

Co je paměť SDRAM?

SDRAM (Synchronous Dynamic Random Access Memory), tedy paměť se synchronním dynamickým přístupem, je dnes nejrozšířenějším typem paměti v počítačích. Tato paměť má jednu velkou přednost: svůj pracovní režim synchronizuje s režimem počítače. Rychlost u tohoto typu paměti udává frekvence v MHz. Ta neodpovídá frekvenci procesoru, ale frekvenci přenosu dat na základní desce počítače (tedy FSB). Paměťové moduly SDRAM se vyráběly s frekvencí 66 MHz, 100 MHz a 133 MHz. Paměťové moduly s frekvencí 66 MHz nebudou správně fungovat v počítačích, kde základní deska a procesor pracují na frekvenci 100 MHz.

Co je paměť DDR (Double Data Rate) SDRAM?

Paměť DDR (Double Data Rate) SDRAM s dvojnásobnou pracovní rychlostí je založena na starší paměti typu SDRAM s frekvencí 100 MHz a 133 MHz. Na rozdíl od paměti SDRAM provede paměť DDR SDRAM za stejný pracovní cyklus dvojnásobný počet operací.

Paměť typu SDRAM.

dat čtyřikrát rychleji. U procesorů Pentium 4 s 800MHz FSB je pak nutné použít 400MHz paměti DDR.

Před nákupem paměti se také ujistěte, zda pro ni máte na základní desce místo – zda sloty vyhrazené pro paměť nejsou již obsazeny. V takovém případě byste museli stávající paměťový modul s nedostačující velikostí paměti vyměnit. Před nákupem paměti zjistíte její typ a pracovní frekvenci např. pomocí již zmíněného programu Everest Home Edition.

Instalace grafické karty do slotu AGP.

VÝMĚNA GRAFICKÉ KARTY

Nutnost výměny grafické karty nastává nejčastěji u počítačů, jejichž uživateli jsou hráči her. U současných her je totiž nutné do detailů propracované trojrozměrné scény velice rychle překreslovat a k tomu je nutná výkonná grafická karta. Ta se stará o přípravu obrazových dat, a je-li překreslování obrazu pomalé, nebo nelze-li dokonce program kvůli pomalé grafické kartě vůbec spustit, je nejvyšší čas nahradit nevyhovující grafickou kartu za výkonnější.

V současných počítačích se pro připojení grafické karty používá sběrnice AGP. Ve starých počítačích se i pro připojení grafických karet používala sběrnice PCI – takové grafické karty se už nevyrábějí. Dokonce i sběrnice AGP má své nejlepší časy za sebou, nyní nastupuje sběrnice ještě rychlejší, a to sběrnice PCI Express.

Zatímco nejrychlejší sběrnice AGP (označuje se jako AGP 8x) nabízí maximální přenosovou rychlost 2,1 GB za sekundu, nastupující sběrnice PCI Express 16x disponuje maximální přenosovou rychlostí 8 GB za sekundu. Je tedy zřejmé, že pro zvyšující se rychlost moderních grafických karet je sběrnice PCI Express výhodnější variantou.

Po zakoupení grafické karty – u vylepšovaných počítačů to budou většinou karty se sběrnicí AGP – je její instalace do počítače jednoduchá. Podrobný návod jsme otiskli v PPK 22/2004.

VÝMĚNA PEVNÉHO DISKU

Pokud se potýkáte s nedostatkem místa pro uložení dat, je zapotřebí zvýšit v počítači úložnou kapacitu. Buď ke stávajícímu pevnému disku dokoupíte druhý pevný disk, nebo používaný pevný disk nahradíte diskem novým. Samo zakoupení pevného disku není nic komplikovaného: stačí vybrat si požadovanou kapacitu (v současné době jsou dostupné pevné disky s kapacitou až 400 GB) a také rozhraní, přes které se disk připojí k základní desce. U současných počítačů se nejčastěji používá rozhraní Ultra ATA/100 s maximální přenosovou rychlostí 100 MB dat za sekundu.

U nových počítačů se stále častěji prosazuje rychlejší rozhraní S-ATA (Serial ATA) s maximální rychlostí přenosu dat 150 MB/s. Starší základní desky však tímto rozhraním vybaveny nejsou.

Pokud hodláte starý pevný disk vyměnit za nový (nové pevné disky mají nižší hlučnost a rychlejší přístup k datům), je nezbytné jeho naformátování a instalace operačního systému a používaných programů a to je práce pro zkušeného uživatele.

Pevný disk.

DOPLNĚNÍ POČÍTAČE O VYPALOVAČKU

Běžný uživatel by bez větších problémů měl zvládnout připojení nové optické mechaniky. V době, kdy prožívají boom vypalovací DVD mechaniky, je tato činnost poměrně častá. Optickou mechaniku nainstalujete do volné 5,25palcové šachty v čele počítače, připojíte napájení a pomocí datového kabelu propojíte mechaniku se základní deskou počítače. Poté nainstalujete vypalovací program a můžete se pustit do vypalování DVD disků. Podrobně jsme o instalaci DVD vypalovačky do počítače psali v PPK 20/2004.

-mse

DVD vypalovačka.

TISKNE LEVNĚ, RYCHLE, BAREVNĚ

Tak tiskne laserová tiskárna Konica Minolta Magicolor 2400W. Pro doplnění charakteristiky se hodí připojit i slova „kvalitně a ekonomicky“. A mezi barevnými „laserovkami“ je to navíc cenově nejdostupnější tiskárna na našem trhu.

Společnost KONICA MINOLTA je v uvádění nových a zajímavých laserových tiskáren velmi aktivní. Pro uživatele jsou její modely velice lákavé nejen díky dosahované kvalitě tisku, ale i díky nízkým pořizovacím nákladům. Velký rozruch v segmentu laserových

DOMÁCÍ UŽIVATELÉ VĚTŠINOU POUŽÍVAJÍ PRO TISK TISKÁRNY INKOUSTOVÉ. POKUD VŠAK POTŘEBUJETE TISKNOT RYCHLEJI A LEVNĚJI, VYPLATÍ SE TISKÁRNA LASEROVÁ.

tiskáren způsobil na začátku roku 2003 na svou dobu nízkou cenou necelých 25 000 Kč s DPH model Konica Minolta Magicolor 2300W, který v současné době pořídíte za 11 888 Kč s DPH (viz recenze v PPK 18/2004). Nyní jsme otestovali novou tiskárnu s označením Magicolor 2400W, která stojí ještě méně a má nižší náklady na tisk a vyšší rychlost tisku.

SNADNÁ INSTALACE

Stojí 10 698 Kč s DPH, k počítači s operačním systémem Windows se připojuje přes rozhraní USB 2.0 High Speed – USB kabel (jak bývá u tiskáren pravidlem) součástí balení není. Interní paměť tiskárny má velikost 32 MB a nejde ji rozšířit. Dokoupit nelze ani duplexní jednotku pro automatický oboustranný tisk, to ovšem často není možné ani u dražších tiskáren.

Instalace tiskárny i její ovládání jsou velice snadné i díky tomu, že ovládací program komunikuje s uživatelem v češtině. Po nainstalování ovladačů do počítače stačí založit papír do zásobníku, který pojme až 200 listů formátu A4, a můžete začít tisknout. Přídavný zásobník papíru ve volitelných doplňcích nefiguruje. I když je v dis-

NÁKLADY NA TISK

info

Cena černého toneru na 4500 stran: 2487 Kč s DPH.

Cena sady barevných (CMY) tonerů na 4500 stran: 11 888 Kč s DPH.

Cena jednotlivých CMY tonerů na 4500 stran: 4272 Kč s DPH.

Cena jednotlivých CMY tonerů na 1500 stran: 2725 Kč s DPH.

Cena tiskového válce: 4986 Kč s DPH.

Náklady na tisk 1 černobílé strany A4: 0,66 Kč s DPH.

Náklady na tisk 1 barevné strany A4: 3,64 Kč s DPH.

pozicích tiskárny uvedeno, že maximální gramáž papíru je 163 g/m², tiskárna dokáže tisknout i na silnější papír s gramáží 250 g/m². Problémem není ani tisk obálek.

Výtisky pořízené v rozlišení až 2400 × 600 dpi vyjždějí v horní části tiskárny. O činnosti tiskárny neinformuje pouze blikající dioda, ale i reportér na monitoru. Jediným tlačítkem na těle tiskárny je tlačítko Storno pro zrušení probíhající tiskové úlohy. Na docházející toner vás upozorní blikající diody.

LEVNÝ PROVOZ TISKÁRNY

Potěšitelné je, že oproti staršímu modelu 2300W došlo u tiskárny 2400W ke snížení cen spotřebního materiálu, a v důsledku toho i k nižším nákladům na tisk. Při zjišťování nákladů na tisk jsme vycházeli z cen a výdrže tonerů a tiskového válce, jak udává výrobce. Kazeta s černým tonerem a s kapacitou na potištění 4500 stran formátu A4 stojí 2487 Kč (u modelu 2300W stála 2725 Kč), u barevných tonerů máte na výběr mezi kazetou s kapacitou na potištění 1500 stran (stojí 2725 Kč) a kazetou s kapacitou na potištění 4500 stran (stojí 4272 Kč) – v nové tiskárně jsou tonery CMYK s kapacitou na potištění 1500 stran. Nejvýhodnější je pořídit si sadu barevných tonerů (CMY – každý na 4500 stran) – tato sada vás přijde na 11 888 Kč.

Tiskový válec stojí 4986 Kč a při černobílém tisku vystačí na vyištění 45 000 stran, při barevném tisku je jeho životnost 11 250 stran. Černobílý tisk strany A4 stojí tedy 0,66 Kč a při použití neekonomičtější varianty (tedy při nákupu sady barevných tonerů s kapacitou na potištění 4500 stran) tisk barevné strany vyjde na 3,64 Kč. To jsou i mezi laserovými tiskárnami velice sympatické ceny.

KONICA MINOLTA MAGICOLOR 2400W

info

Cena: 10 698 Kč s DPH.

Poskytl: Konica Minolta, s. r. o.

Rozhraní pro připojení k PC: USB 2.0 High Speed.

Rozlišení: 600 × 600 dpi, 1200 × 600 dpi, 2400 × 600 dpi.

Udáváná rychlost tisku: 5 str./min. barevně, 20 str./min. černobíle.

Velikost interní paměti: 32 MB.

Maximální pracovní zatížení: 35 000 výtisků měsíčně.

Kapacita zásobníku papíru: 200 listů.

Rozměry (bez vyklapených zásobníků):
430 × 395 × 341 mm.

Hmotnost: 20 kg.

Záruka: 3 roky.

www.minolta.cz

nízká cena, nízké tiskové náklady, dobrá rychlost tisku, ovladač tiskárny v češtině, tříletá záruka

nelze dokoupit přídavný zásobník papíru

DOBA POTŘEBNÁ K VYTIŠTĚNÍ

První strana z 10stránkového dokumentu (Word) ze spánkového režimu: 1:12 min.

První strana z 10stránkového dokumentu (Word): 24 s.

10 stran textu s barevným logem (Word): 2:12 min.

10 stran textu s černobílým logem (Word): 42 s.

5 stran grafického dokumentu A4 (StarOffice): 1:19 min.

Fotografie formátu A4 (Photoshop): 27 s.

18 stran PDF dokumentu (Acrobat Reader): 3:46 min.

18 stran prezentace (PowerPoint): 3:44 min.

RYCHLOST A KVALITA TISKU

Při měření rychlosti jsme použili 10stránkový textový dokument s barevným logem, zjišťovali jsme i rychlost tisku 18stránkové prezentace, dále 18stránkového dokumentu ve formátu PDF, pěti stránek obchodní grafiky a také to, za jak dlouho tiskárna vytiskne

BAREVNÝ TISK info

Laserové tiskárny stejně jako tiskárny inkoustové „skládají“ barevné výtisky ze čtyř barev, které se zkráceně označují písmeny CMYK. Jsou to barvy azurová (cyan – C), purpurová (magenta – M), žlutá (yellow –Y) a černá (black – K).

Na nízký stav tonerů upozorní LED diody, tlačítko Cancel slouží pro zrušení probíhající úlohy.

fotografii formátu A4. Tiskárna Magicolor 2400W rychlostí tisku nezaostává ani ve srovnání s dražšími laserovými modely v cenové relaci kolem 15 000 Kč.

Takéž kvalita tisku je v porovnání s dražšími modely plně srovnatelná. Tisk textu je výborný, stejně tak kvalita tisku obchodní grafi-

ROZLIŠENÍ TISKÁRNY info

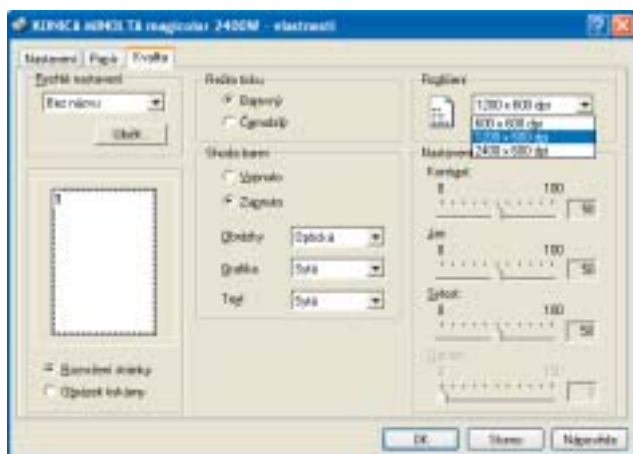
Kvalita tisku souvisí s rozlišením tiskárny. Údaj o rozlišení tiskárny informuje o tom, kolik tiskových bodů dokáže tiskárna rozlišit na jeden palec (1 palec = 2,54 cm). Z anglického dot per inch (počet bodů na palec) ostatně pochází i označení pro rozlišení – dpi. Čím vyšší je rozlišení, tím kvalitnější tisk lze předpokládat.

ky a prezentačních materiálů. Při tisku fotografií je třeba smířit se s jistými kompromisy, ale laserové modely nejsou pro tisk fotografií určeny. V této disciplíně vládnou tiskárny inkoustové a termosublimační.

POZITIVA JASNĚ PŘEVAŽUJÍ

Uživatelům, kteří často tisknou dokumenty o mnoha stránkách, bude pravděpodobně chybět možnost zvětšit dalším zásobníkem počet listů papíru založených v tiskárně. Jinak na adresu tiskárny Magicolor 2400W máme jen slova chvály. Je to tiskárna levná, rychlá, s jednoduchou obsluhou, s nízkými náklady na tisk a s takovou kvalitou tisku, které je laserová technologie dnes schopna. Potěší i tříletá záruka a české uživatele také lokalizované ovladače. Proto se tato tiskárna stala dalším držitelem našeho ocenění Tip PPK. -mse

Výběr barevného tisku a rozlišení.

LETADLA, S. R. O.

Může se z bezdomovce stát úspěšný ředitel letecké společnosti? Úřad práce vám nabídne místo šéfa začínající letecké firmy! Zdá se vám to nemožné? Plná verze obchodní strategické hry **Letadla, s. r. o.** (*Airline Tycoon Evolution*), kterou vám tentokrát nabízíme jako bonus na našem ceděčku, vás přesvědčí, že to možné je. Musíte však prokázat nejen své manažerské a obchodnické zkušenosti, ale také rychlost, rozhodnost i „ostré lokty“.

LETADLA, S. R. O.

info

Airline Tycoon Evolution

Obchodní strategická hra

Autor: Spellbound Software, www.spellbound.de

Vydavatel: Monte Cristo, www.montecristogames.cz

Distributor v ČR: Cenega, www.cenega.cz

Jazyk: čeština.

Min. požadavky: viz návod na PPK CD 3/2005.

budou mít smůlu a na tomto letišti skončí.

První misi vás provází slečna **Belinda**, vaše asistentka, která vás od začátku seznamuje s nejdůležitějšími záležitostmi na letišti. Poradí vám, jak naplánovat již dojednané lety, a ukáže vám, jak od cestovní kanceláře nebo od společnosti pořádající lety na poslední chvíli (*last minute*) získat další zakázky na přepravu pasažérů.

ÚVOD

Při prvním spuštění hry se nejdříve přehraje úvodní animovaný klip (*intro*); jeho přehrávání však můžete ukončit stiskem klávesy **Escape** (Esc). Hlavní nabídka hry umožňuje výběr ze tří různých typů: *volná hra*, *jednotlivé mise* a *síťová hra* (hra pro více hráčů). Zde si také můžete vybrat domovské letiště,

VYBUDOVAT ÚSPĚŠNOU LETECKOU SPOLEČNOST VYŽADUJE NEJEN OBCHODNÍ A MANAŽERSKÉ SCHOPNOSTI, ALE I TVRDÉ LOKTY V BOJI S KONKURENCÍ.

upravit nastavení hry (grafika, zvuk a ostatní), znovu si přehrát *intro* nebo si zobrazit informace o autorech hry. Naleznete zde i tabulku s nejvyšším dosaženým počtem bodů (*nejvyšší skóre*).

PRVNÍ ÚKOL

Princip hry **Letadla, s. r. o.**, je podobný ostatním obchodněstrategickým hrám. Na začátku hry dostanete z úřadu práce překvapivou nabídku na místo ředitele jedné ze čtyř začínajících leteckých společností. A protože je váš úřad práce opravdu „*velkorysý*“, dostanete na rozjezd firmy nějaký ten milion dolarů.

Hned po nástupu do práce vás čeká porada u doktora **Uhriga**, manažera místního letiště. Ten vám i ostatním novým šéfům zadá první a relativně lehký úkol. Musíte do jednoho týdne vyřídit deset zakázek na přepravu pasažérů a ten, komu se to povede jako prvnímu, bude moci na letišti dál provozovat svoji leteckou společnost. Ostatní

inzerce

DALŠÍ MISE

První misi není nijak obtížné zvládnout. Jenže vaše konkurence nespí, rychle se učí a krom jiného se neštítí použít proti vám různé špinavé triky, aby vám co nejvíc zneprjemnila život a získala lukrativní zakázky na váš úkor.

Manažer letiště doktor Uhrig navíc zvyšuje své nároky na nové letecké společnosti, a tak je vašim dalším úkolem přepravit 2500 pasažérů. Pokud nedokáže vaše firma tento požadavek splnit, máte smůlu a na jeho letišti skončíte. V tomto případě tedy pro vás není nejdůležitější dosáhnout co nejvyššího zisku, ale počet přepravených cestujících. Musíte se soustředit zejména na přepravu velkých skupin turistů z různých destinací, a to bez ohledu na případné finanční ztráty, vzniklé častými přelety prázdných letadel do míst s čekajícími cestujícími.

Čekají vás však další obtížné mise, ve kterých musíte zachránit svoji firmu před hrozícím krachem nebo přepravit určité množství zboží anebo mise, v nichž máte za úkol zvýšit svoje konto na 15 milionů dolarů.

UŽITEČNÍ POMOCNÍCI

Abyste rostoucí požadavky manažera letiště i sílící tlak od konkurence zvládli, můžete si pořídit různé technické vymoženosti a najmout spolupracovníky. Můžete si tak v bezcelním obchodě (*duty-free shop*) koupit mobil, zápisník nebo notebook, prostřednictvím personální

Manažer letiště doktor Uhrig je ve svých požadavcích nekompromisní.

kanceláře si najmout různé poradce (finanční, technické a personální) nebo piloty a stavy.

A protože konkurence je opravdu tvrdá, bude se vám též hodit osobní strážce (bodyguard), který vás ochrání před útoky konkurence, ale bude také velmi užitečný při jednání v bance. Zde jistě oceníte jeho schopnost přesvědčit úředníka, že kdyby vám nedal úvěr, nemuselo by se mu to vyplatit.

Užitečné rady a postřehy o podnikání v oboru můžete získat v letištní kavárně *U Ricka*, jejíž majitel a barman v jedné osobě je bývalým šéfem letecké společnosti.

POŘÍZENÍ NOVÉHO LETADLA

Časem bude nutné přikoupit nové letouny, abyste mohli splnit požadavky svých zákazníků a získat náskok před ostatními leteckými společnostmi. Ceny nových letounů jsou samozřejmě vysoké, a čím lepší letoun (větší, rychlejší a tišší), tím více vás bude stát. Nemáte-li dostatek financí na letadlo nové, můžete zajít do leteckého muzea a pořídit si letadlo starší, méně výkonné, ale výrazně levnější.

Krom toho si však můžete peníze na nová letadla půjčit v bance. Kdo však bude splácet ty drahé úvěry? Můžete také upsat novou emisi akcií vlastní firmy nebo si vyprojektovat své vlastní letadlo. K tomu slouží letecká návrhářská kancelář *Hitech* – pro návrh nového letounu můžete upravovat pět různých částí letadla, používat mnoho různých dílů a vytvořit tak stovky nejrozumnějších kombinací.

ZÁVĚR

Hra *Letadlo, s. r. o.*, přináší celkem dvacet šest různě obtížných misí. Grafické zpracování hry je opravdu zdařilé, animované postavy skvěle vystihují jednotlivé osoby, a tak vůbec nevádí, že je grafika vlastně tak trochu „zastaralá“. Ani hudební doprovod a zvuky příliš neoslňují, ale dotváří příjemnou atmosféru celé hry a věrně vystihují právě probíhající dění na obrazovce.

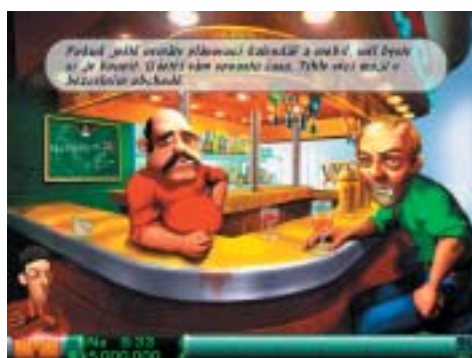
Největší předností hry je však to, že si ji může zahrát jak úplný začátečník na poli obchodních simulací, tak i zkušený hráč. Jednotlivé mise totiž můžete úspěšně dokončit, aniž byste se museli soustředit

na všechny možné detaily, které hra nabízí.

Věříme tedy, že vás hra zaujme a že si při ní užijete mnoho zábavy, ať už jste začátečníci, nebo zkušení hráči obchodních strategií.

Jan Jírovec

inzerce

V kavárně *U Ricka* se můžete dozvědět spoustu užitečných informací.

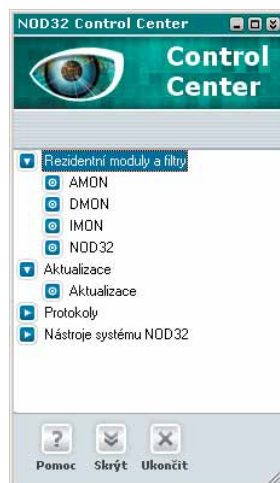
NEDEJTE VIRŮM ŠANCI

Ochrana počítače před napadením viry je stále zásadním problémem všech uživatelů. Základním prvkem úspěšného řešení tohoto problému je kvalitní antivirový program s rezidentní ochranou, který střeží váš počítač před možným napadením virovou nákazou. V tomto článku vám chceme představit jeden z nejlepších antivirových systémů – **NOD32**.

ŠPIČKA VE SVÉM OBORU

Antivirový systém **NOD32** patří ve svém oboru ke skutečné špičce, což potvrzuje například i pravidelné hodnocení, jež zveřejňuje prestižní časopis *Virus Bulletin* (www.virusbtl.com) a ve kterém získal program dosud největší počet ocenění ze všech testovaných antivirových programů. Nejnovější, čtvrtá generace antivirového systému (**NOD32 v2**) nabízí špičkové technologie, jakými je například rozšířená heuristická analýza, která jako jediná dokáže odhalit viry **HLL WIN32**, které se šíří elektronickou poštou. Zkušební (evaluation) verzi programu lze bezplatně využívat po dobu třiceti dní.

Control Center – řídicí panel programu.

NOD32 PRO WINDOWS

info

Komplexní antivirový systém

Vyrobil/Poskytl: Eset software, spol. s r. o.
www.esetsoftware.cz

Cena: 1 licence s ročním updatem 1785 Kč vč. DPH.

DMON je rezidentní nástroj, který je speciálně určen pro sledování veškeré činnosti a pro ochranu dokumentů kancelářského balíku *Microsoft Office*.

IMON je určen pro kontrolu veškeré komunikace realizované prostřednictvím elektronické pošty a prostřednictvím protokolu HTTP, slouží tedy jako ochrana před virovou nákazou z internetu. Požadavky uživatele během *surfování* po internetu jsou zkontrolovány ještě předtím, než jsou data předána prohlížeči (browseru) a uložena fyzicky na disk.

HLAVNÍ OKNO PROGRAMU

Hlavní okno programu spustíte dvojitým kliknutím na ikonu na pracovní ploše nebo prostřednictvím řídicího panelu. Jedná se vlastně o tzv. *on-demand skener*; tuto antivirovou kontrolu musí uživatel spustit ručně a ještě předtím určit, která oblast pevného disku nebo vyměnitelných médií se bude prohledávat. Spouštění prohledávání však lze naplánovat automaticky pomocí integrovaného plánovače. Program umožňuje jak kontrolu celého disku, tak kontrolu vybraných adresářů nebo souborů.

Rychlost prohledávání pevných disků i vyměnitelných médií je opravdu pozoruhodná a při prvním spuštění kontroly redakčního cedéčka (699 MB) jsme byli tak překvapeni, že jsme ji pro jistotu spustili ještě jednou. Standardní test totiž trval pouhých osm sekund a hloubkový s maximálním nastavením ani ne půl minuty! V této oblasti je tedy rozdíl programu ve srovnání s konkurencí opravdu značný.

ZÁVĚR

Antivirový systém **NOD32** je opravdu výborným antivirovým nástrojem, který vyniká nejen vysokou úspěšností při identifikaci virů a ochraně počítače, ale také velkou rychlostí při prohledávání pevných disků nebo vyměnitelných médií. Jestliže tedy pořízení antivirového programu teprve zvažujete, můžeme vám nákup tohoto *antiviru* jen doporučit. Vzhledem k výše uvedenému jsme se též rozhodli udělit tomuto produktu Tip časopisu Počítač pro každého.

Jan Jírovec

KVALITNÍ ANTIUIROVÝ PROGRAM JE NEZBYTNOU SOUČÁSTÍ OCHRANY KAŽDÉHO POČÍTAČE PŘED NAPADENÍM VIRY!

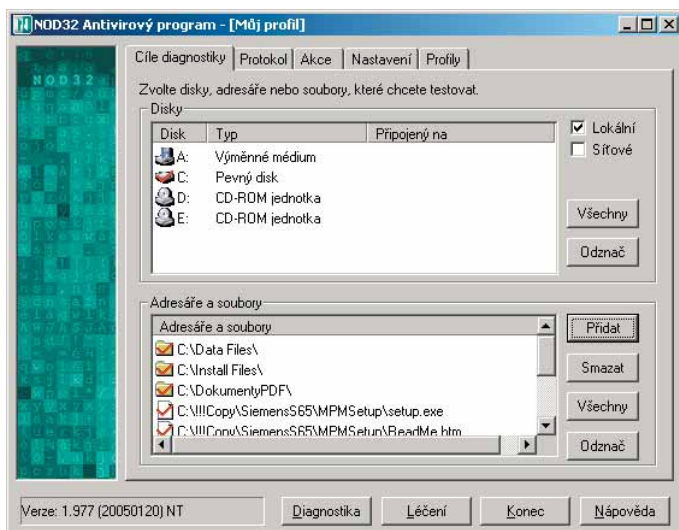
ŘÍDICÍ PANEL

Jednoduchý a rychlý přístup ke všem funkcím programu poskytuje nástroj *Control Center*, který slouží jako řídicí centrum celého programu. Pomocí tohoto nástroje, který otevřete kliknutím na ikonu programu v systémové liště hlavního panelu Windows, tak máte přístup ke všem rezidentním modulům (**AMON**, **DMON**, **IMON**) a k hlavnímu oknu programu (**NOD32**). Dále zde naleznete informace o aktualizaci programu, protokoly o událostech a výsledcích předchozích testů a přístup k dalším nástrojům programu (*Karanténa*, *Plánovač*, *Nastavení*).

REZIDENTNÍ MODULY A FILTRY

Antivirový systém **NOD32** obsahuje hned tři různé moduly rezidentní ochrany, označené jako **AMON**, **DMON**, **IMON**. Dialogová okna jednotlivých modulů zobrazíte prostřednictvím řídicího panelu programu (*Control Center*).

AMON je tzv. rezidentní *on-access skener*, který nepřetržitě sleduje veškerou činnost uživatele se soubory. Jakmile se tedy uživatel pokusí spustit, otevřít či zkopírovat infikovaný soubor, nástroj **AMON** okamžitě zablokuje přístup k takovému souboru, zobrazí výstražné hlášení a nabídne uživateli řešení této situace.

Hlavní okno programu **NOD32**.

POČÍTAČ JAKO NA DLANI

PROGRAM
NAJDETE NA
PPK CD 3/2005

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Základní informace o programu, jeho funkcích a nabídkách.

Jak zjistit základní informace o počítači.

Jak zjistit podrobné informace o operačním systému.

Jak zjistit informace o programovém vybavení počítače.

Everest Home Edition v1.51

Program pro zjišťování hardwarové a softwarové konfigurace počítače

Autor: Lavalys, Inc.

www.lavalys.com

Licence: freeware.

Jazyk: čeština.

HLAVNÍ OKNO PROGRAMU

Instalace programu je poměrně snadná; stačí postupovat podle instrukcí průvodce instalací a ponechat nastaveny všechny předvolby, a během chvilky máte **Everest Home** nainstalován na svém počítači. Po dokončení instalace je možné program ihned spustit.

Upozornění! Instalační program komunikuje pouze v anglickém jazyce, nedejte se tím však zmást, program je kompletně přeložen do češtiny.

Hlavní okno programu je klasicky uspořádáno: v jeho horní části naleznete obvyklou nabídku příkazů a pod ní panel s ikonami pro prohlížení jednotlivých součástí počítače, pro přechod o úroveň výš, pro znovunačtení právě zobrazených informací a pro vyvolání dialo-

gového okna *Asistent zpráv Everest* (obr. 1). V levé části hlavního okna je do stromové struktury uspořádaný seznam všech informací o hardwaru a softwaru v počítači (karta *Menu*). Pravá část hlavního okna zobrazuje ikony

(zástupce) jednotlivých částí počítače a jeho softwarového vybavení. Jestliže v levé části hlavního okna vyberete konkrétní komponentu počítače, v pravé části hlavního okna se o této komponentě zobrazí podrobné informace.

Kliknutím na toto tlačítko aktualizujete obsah pravé části hlavního okna.

Kliknutím na toto tlačítko zobrazíte dialogové okno *Asistent zpráv Everest*.

Zde jsou zobrazeny ikony jednotlivých částí počítače nebo podrobné informace o vybrané komponentě počítače.

Zde je zobrazena klasická nabídka příkazů.

Seznam všech informací o hardwaru a softwaru v počítači.

Obr. 1. Hlavní okno programu **Everest Home Edition**.

PROGRAM PRO DOMÁCÍ POUŽITÍ

info

Program je distribuován zdarma **pouze** pro použití na „domácích“ počítačích. Zkusíte-li si jej nainstalovat a spustit např. na počítači v zaměstnání, program při spuštění zjistí, že je počítač zapojen do lokální sítě, a že je tedy pravděpodobně využíván k „pracovním“ účelům. V takovém případě se zobrazí dialogové okno, že program není použit v souladu s licencí a že si musíte nainstalovat zkušební verzi programu **Everest Professional**.

ZÁKLADNÍ INFORMACE O POČÍTAČI

Většinu potřebných informací o počítači naleznete v seznamu hned pod první položkou *Počítač* → *Přehled* (obr. 2). V této části jsou uvedeny základní informace o počítači, o verzi operačního systému, o verzi MS Internet Exploreru a o rozhraní DirectX. Dále zde naleznete informace o základní desce (motherboardu), grafické kartě, monitoru, zvukové kartě, připojených pevných discích a optických mechanikách, vstupních zařízeních (klávesnici, myši, joysticku apod.), síťové

Základní informace naleznete v seznamu zde.

Verze operačního systému.

Verze MS Internet Exploreru.

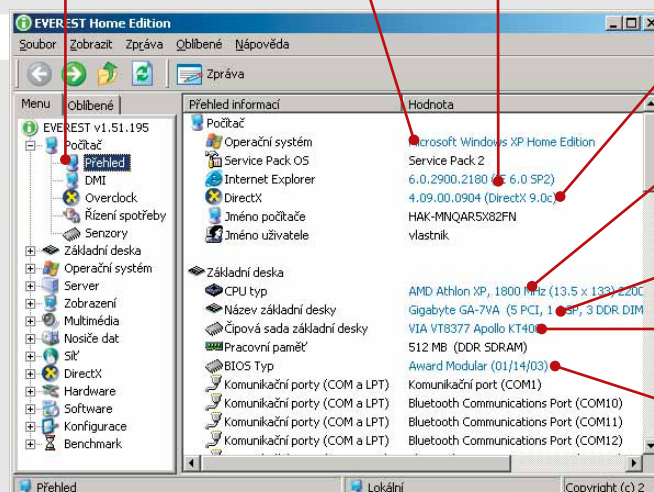
Verze grafického rozhraní DirectX.

Typ procesoru (CPU).

Typ a název základní desky.

Čipová sada základní desky.

Typ systému BIOS.

Obr. 2. Základní informace o počítači I.

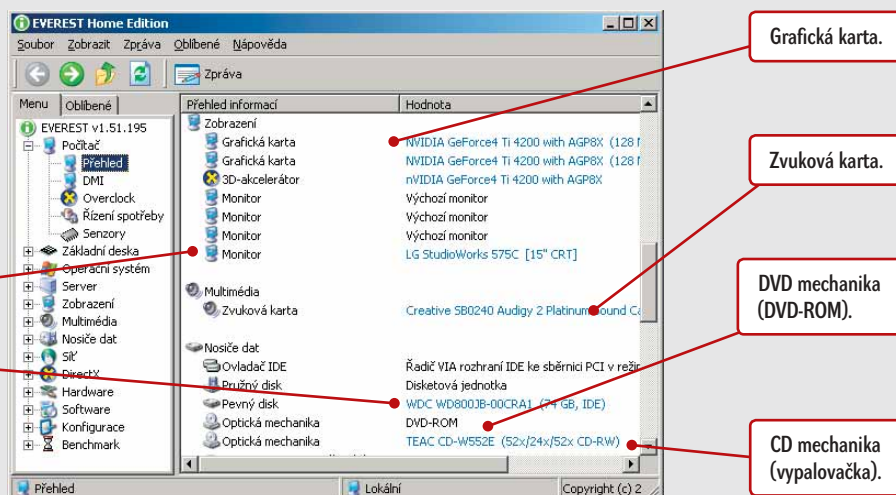

kartě a periferních zařízeních (např. tiskárně, skeneru apod.).

Tip! Informace, které jsou v pravé části hlavního okna zobrazeny modrou barvou, jsou zároveň odkazem na internetové stránky výrobce dané komponenty.

Tip! Důležité informace naleznete i pod položkou *Senzory* – zde je zobrazena aktuální teplota základní desky, procesoru a pevného disku a také rychlost otáčení ventilátoru a napájecí napětí procesoru.

Obr. 3. Základní informace o počítači II.

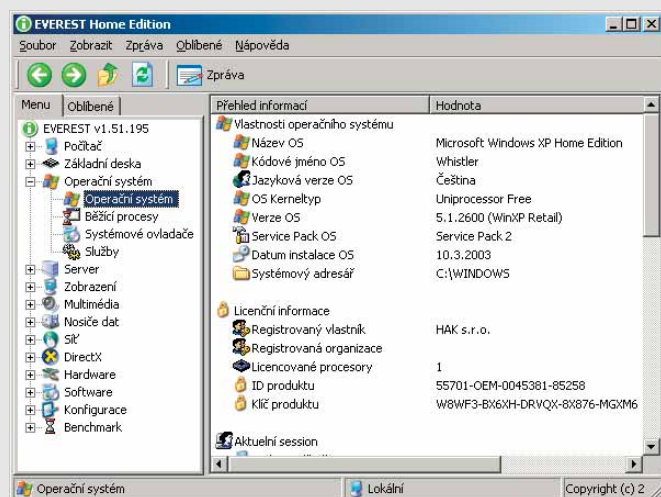
INFORMACE O OPERAČNÍM SYSTÉMU

Užitečné informace o operačním systému a běžících procesech naleznete v seznamu v levé části hlavního okna pod položkou *Operační systém* (obr. 4). Nejdůležitější informace zde najdete pod položkami *Operační systém* a *Běžící procesy*. Dále tu jsou uvedeny i informace o systémových ovladačích, službách, souborech AX a DLL a o době provozu počítače.

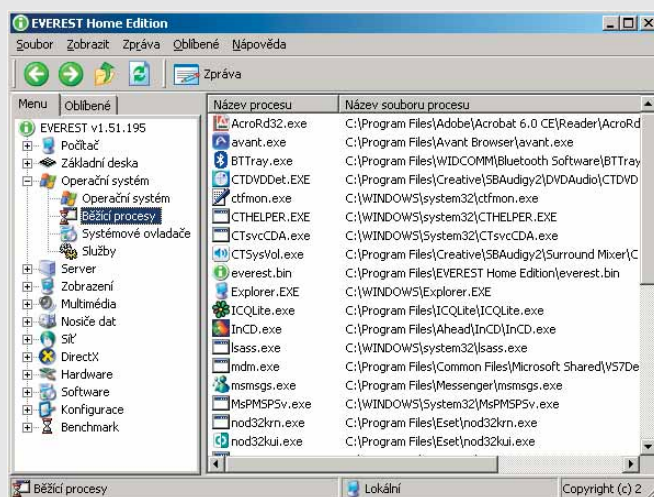
Položka *Operační systém* obsahuje nejenom podrobné informace o operačním systému a jeho možnostech, ale také informace o některých jeho součástech (MS Internet Explorer, MS Outlook Express, Windows Media Player, rozhraní DirectX).

Položka *Běžící procesy* obsahuje seznam všech procesů právě spuštěných na vašem

počítači (obr. 5). Pomocí tohoto seznamu tak máte přehled o všech spuštěných programech, jejich umístění na pevném disku a o velikosti operační paměti (RAM), kterou jednotlivý program (resp. proces) využívá. Díky tomuto seznamu též můžete zjistit, zda není spuštěn nějaký „podezřelý“ proces, a tedy není-li například aktivní nějaký vir.

Obr. 4. Podrobné informace o operačním systému.

Obr. 5. Seznam procesů právě spuštěných na počítači.

INFORMACE O SOFTWARE

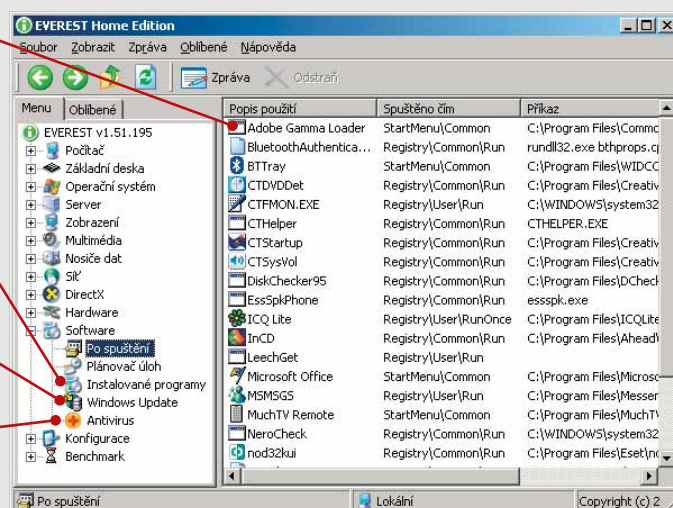
Důležité informace o nainstalovaných programech jsou k dispozici v levé části hlavního okna pod položkou *Software* (obr. 6). Zde najdete např. seznam všech programů (resp. procesů), které jsou spuštěny při startu operačního systému (tedy při zapnutí počítače). Dále je zde uveden seznam všech nainstalovaných programů (*Nainstalované programy*), seznam aktualizací operačního systému (*Windows Update*) a seznam nainstalovaných antivirových programů (*Antivirus*).

Seznam programů spuštěných při startu operačního systému.

Seznam všech nainstalovaných programů.

Seznam aktualizací Windows.

Informace o antivirovém programu.

Obr. 6. Informace o nainstalovaných programech.

i.SCRIBE – JAK NA POŠTU

PROGRAM
NAJDETE NA
PPK CD 3/2005

Svoji e-mailovou adresu a e-mailovou schránku (nebo účet) má dnes snad každý – televizní reklama se nás dokonce snaží přesvědčit, že ji máme zřizovat i pro novorozence. K ovládní své e-mailové schránky můžete použít mnoho různých programů; na našem redakčním CD vám jich několik nabízíme a mezi nimi i program i.Scribe. Tento program je k dispozici zdarma a okamžitě po instalaci si jako ovládací jazyk můžete zvolit i češtinu.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak přidat do programu e-mailový účet.

Jak zprávy zobrazit ještě před stažením do počítače.

Jak vytvořit pravidla pro automatické zpracování pošty.

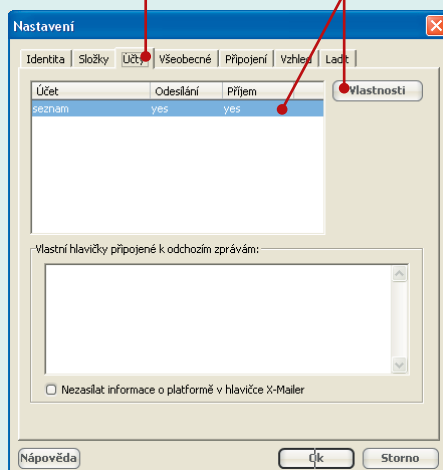
Název programu: i.Scribe.

JAK PŘIDAT ÚČET

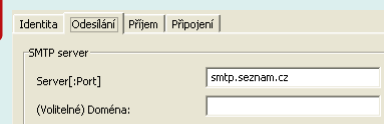
První věcí, kterou je třeba po instalaci a prvním spuštění programu pro práci s elektronickou poštou učinit, je přidat do programu e-mailový účet, abyste programu označili, odkud má poštu stahovat a kam ji má posílat. Z nabídky **Soubor** vyberte položku **Nastavení**. Tím se otevře stejnojmenné okno s několika kartami (obr. 1). Přepněte do karty **Účty**. Zde najdete pole a v něm vidíte aktivně připojené e-mailové účty. Při prvním spuštění zde bude pouze položka ISP – dvakrát na ni klikněte. Otevře se okno **Účet** s několika kartami, otevřené na kartě **Identita**. Do políčka vepište název tohoto účtu. Nyní přepněte na kartu **Odesílání** (obr. 2). Do pole **Server** vepište adresu tzv. serveru SMTP, kam se vaše zprávy budou odesílat. Přepněte do další karty **Příjem** (obr. 3). Nejprve zvolte, jaký typ e-mailové schránky připojujete. Pokud máte e-mailovou schránku zřízenou na tzv. freemailovém serveru (třeba na stránkách Seznam.cz), s největší pravděpodobností půjde o schránku POP3. Přesné informace zjistíte na stránkách, na kterých jste si schránku pořídili. Do dalšího řádku vepište adresu serveru, z něhož se pošta má stahovat. Do řádku **Jméno uživatele** vepište tzv. přihlašovací jméno. Dále následuje řádek **Zapamatovat heslo**. Pokud jej označíte zatržítkem, můžete do řádku vepsat svoje heslo.

Přepněte do karty **Účty**.

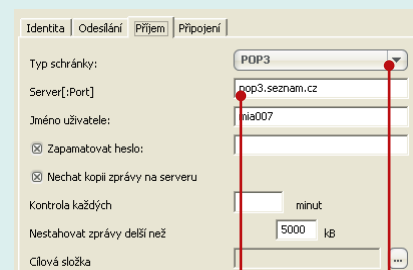
Klikněte dvakrát na položku v poli **Účet** nebo na tlačítko **Vlastnosti**.

Obr. 1

Obr. 2. Vepište adresu serveru SMTP pro odesílání pošty (zjistíte ji na stránkách svého poskytovatele e-mailové schránky).

Obr. 3

Vepište adresu serveru pro stahování pošty.

Zvolte typ schránky.

Pokud tento řádek nezaškrtnete a nevyplníte, bude program při každém stahování pošty heslo požadovat. Zaškrtnutím můžete určit, že kopie zpráv budou při každém stahování ponechány na serveru, dále počet minut, po jejichž uplynutí bude vaše schránka pravidelně kontrolována, zda nedošla nová pošta, a maximální velikost stahované zprávy. Nakonec můžete kliknutím na tlačítko se třemi tečkami určit cílovou složku, do níž se budou přijaté zprávy automaticky ukládat. Klikněte na tlačítko **OK** a nastavení účtu uložte.

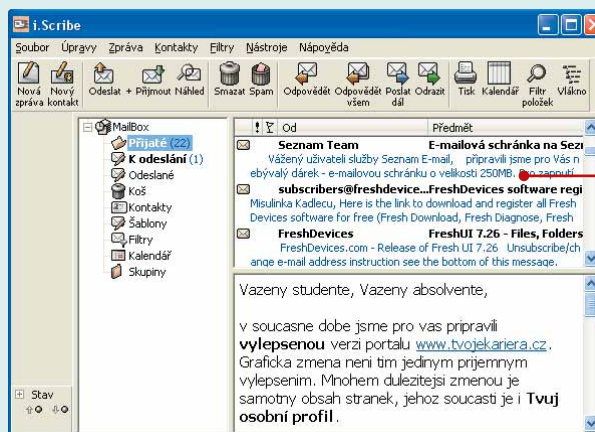
delně kontrolována, zda nedošla nová pošta, a maximální velikost stahované zprávy. Nakonec můžete kliknutím na tlačítko se třemi tečkami určit cílovou složku, do níž se budou přijaté zprávy automaticky ukládat. Klikněte na tlačítko **OK** a nastavení účtu uložte.

STAHOVÁNÍ ZPRÁV

Vraťte se do hlavního okna programu a klikněte na tlačítko **Přijmout** (obr. 4). Tím dojde ke stažení pošty z vaší schránky. Dopisy se objeví v hlavní poli okna programu (obr. 5). Jestliže na zprávu v náhledu kliknete, zpráva se otevře v samostatném okně. Pomocí tlačítek lze na zprávu odpovědět, případně ji lze přeposlat dál. Kliknete-li na znaménko plus vedle položky **Stav**, dole v okně programu se zobrazí dvě záložky, na kterých můžete sledovat průběh stahování zpráv ze serveru (obr. 6).

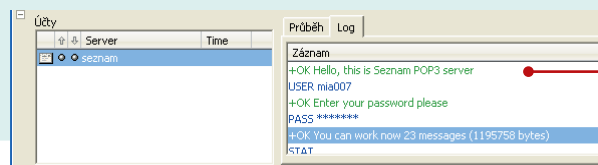

Obr. 4. Klikněte na tlačítko **Přijmout**.

Náhledy stažených zpráv.

Obr. 5

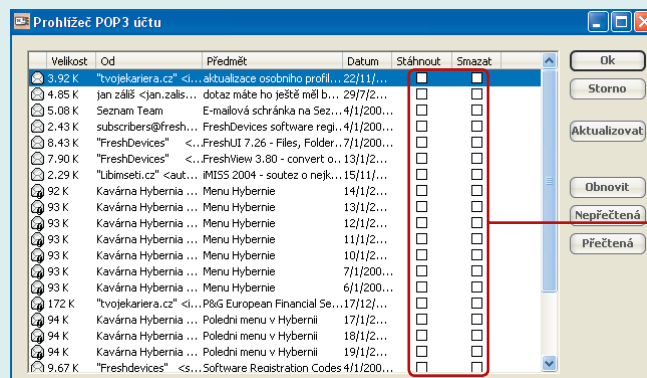

Průběh komunikace programu se serverem a stahování zpráv.

Obr. 6

PROHLÍŽEČ ÚČTU

Pokud je vaše připojení pomalé a stahování větších zpráv vám zabere delší dobu, pak jistě využijete možnost zobrazit si náhled zpráv uložených na serveru a teprve potom se rozhodnout, kterou zprávu stáhnete a kterou ne. Stejně tak jistě přivítáte možnost nestahovat na počítač podezřelé zprávy s viry, ale smazat je ještě na serveru. Kliknete-li na tlačítko **Náhled** v nástrojové liště, otevře se okno **Prohlížeč POP3 účtu** (obr. 7) – zde vidíte obsah své schránky a také velikost každého e-mailu, jméno odesílatele a nadpis e-mailu. V tomto okně po prohlédnutí zpráv označíte zaškrtnutím, zda chcete zprávu stáhnout, nebo smazat ze serveru, a nakonec kliknete na tlačítko **OK**.

Zvolte zaškrtnutím, zda se mají zprávy stáhnout, nebo smazat ze serveru.

Obr. 7. Zprávy uložené na serveru.

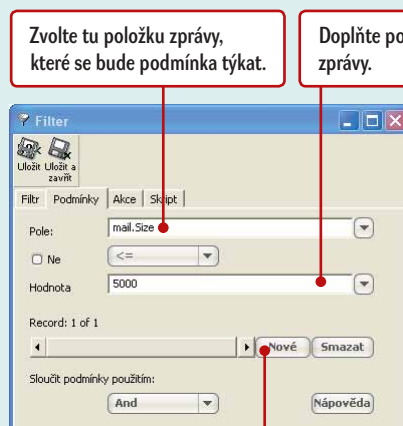
VYTVOŘENÍ PRAVIDEL

Pro jednodušší práci s poštou si můžete vytvořit pravidla, která určit, co se bude s některými e-maily automaticky dít, aniž byste museli do této operace nějak zasahovat. Z hlavní nabídky **Filtry** vyberte položku **Nový filtr**. Tím se otevře okno **Filtr** s několika kartami. Na první kartě **Filtr** vepíšete název vytvářeného

filtru. Přepněte do další karty **Podmínky** a zde určujete podmínky pro použití filtru (obr. 8). Klikněte na tlačítko **Nové** a potom na tlačítko s šipkou vedle řádku **Pole**. Tím se otevře nabídka, ze které si vybíráte, které položky se podmínka týká. Může jít např. o odesílatele (**From**), nadpis (**Subject**), velikost e-mailu

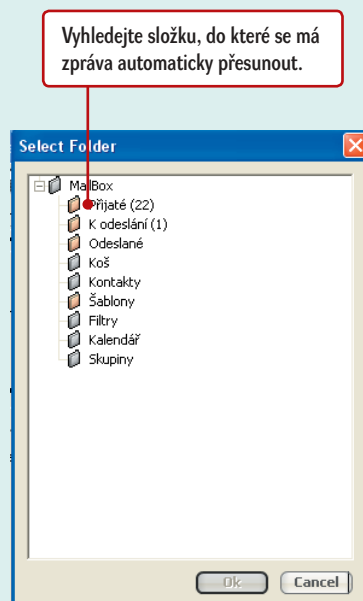
(**Size**), tělo dopisu (**Body**) atd. V dalším rozbalovacím seznamu najdete několik matematických znamének (rovná se, nerovná se, je menší, větší...) a také některé položky (**Contains** – obsahuje, **Starts with** – začíná s...). Podle toho, kterou položku jste zvolili jako první, přiřadte k ní i položku druhou. Tak můžete např. určit, že se budou filtrovat pouze ty zprávy, které mají určitou velikost, nebo ty, které jste obdrželi od určitého odesílatele apod. Do posledního řádku nakonec vepíšete hodnotu – např. pokud jste určili, že se filtr týká velikosti e-mailu, bude zde číselný údaj, v případě, že se jedná o pole **Od**, bude zde e-mailová adresa apod. Těchto podmínek můžete stanovit, kolik chcete – stačí vždy kliknout na tlačítko **Nové** a vytvořit novou podmínku. Tyto podmínky můžete navzájem pospojovat významovými značkami **And** (a) nebo **Or** (nebo). Nyní přepněte do karty **Akce** – zde určujete, co se má se zprávu, která podmínkám vyhovuje, dále stát. Opět klikněte nejprve na tlačítko **Nová**. Poté z rozbalovacího seznamu **Akce** vyberte to, co má být se zprávou provedeno. Může jít např. o přesun do složky (**Move to Folder**), o vymazání zprávy (**Delete**), o vytisknutí (**Print**), o přehrání určitého zvuku (**Play Sound**) apod. V řádku **Argument** vybranou akci upřesňujete – např. zvolíte-li, že se má e-mail přesunout do jiné složky, klikněte na tlačítko se třemi tečkami a tuto složku v dalším okně (obr. 10) vyberte, případně nastavte tisk, vyhledejte soubor se zvukem apod. Nakonec klikněte na tlačítko **Uložit** – tím pravidlo uložíte a aktivujete.

-mia

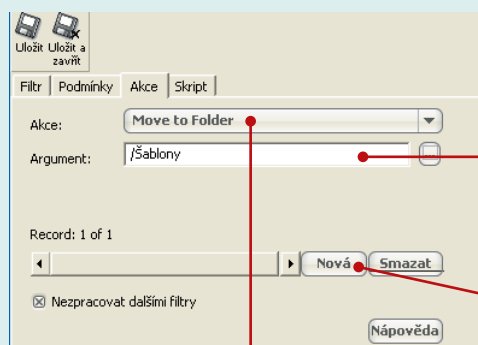

Obr. 8

Klikněte na tlačítko **Nové**.

Obr. 10

Obr. 9

Zvolte, co se má stát se zprávami, které podmínkám vyhovují.

Upřesnění zvolené akce.

Nová akce.

WINRAR – SCHOPNÝ ARCHIVÁTOR V ČEŠTINĚ

PROGRAM
NAJDETE NA
PPK CD 3/2005

WinRAR je program pro archivaci souborů, který není sice tak známý jako WinZIP, ale je velmi kvalitní. Svého konkurenta předčí českou lokalizací i lepší komprimací.

To znamená, že ve většině případů dokáže soubory stlačit na ještě menší velikost. Navíc mu nedělá žádný problém archiv rozdělit do menších částí, například na rozměr diskety. To

je užitečné např. při mailování většího objemu dat, než kolik e-mailová schránka naráz pojme, či při použití disket.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak vytvořit archiv v programu WinRAR.

Jak vytvořit archiv v okně průzkumníka.

Jak archiv rozbalit.

Jak použít průvodce.

Název programu: WinRAR.

Licence: shareware, cena 1104 Kč.

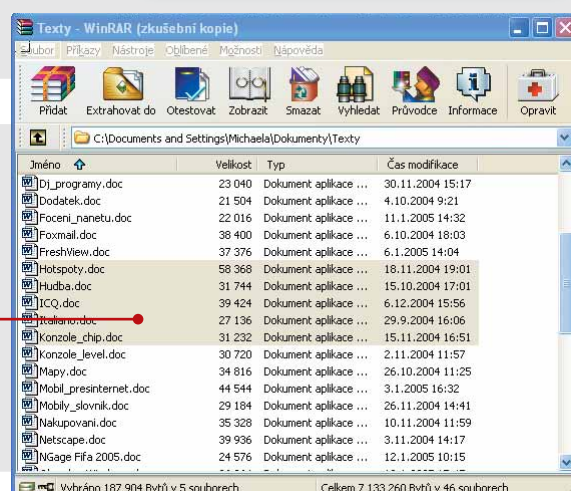
VYTVOŘENÍ ARCHIVU V GRAFICKÉM REŽIMU

Spustíte program WinRAR, otevřete si složku, ve které jsou soubory, jež chcete přidat do archivu, a tyto soubory označte (obr. 1). Označovat je lze klávesou Insert nebo kliknutím myši při současném stisknutí klávesy Ctrl pro výběr několika jednotlivých souborů. Pro výběr většího počtu těchto souborů, které jsou seřazeny za sebou, klikněte na první z nich, stiskněte klávesu Shift, držte ji a zvolte

poslední ze souborů. Soubory určené k archivaci je lepší mít připravené v jedné složce, než je do archivu přidávat zvlášť.

Označte ty soubory, které chcete přidat do archivu.

Obr. 1

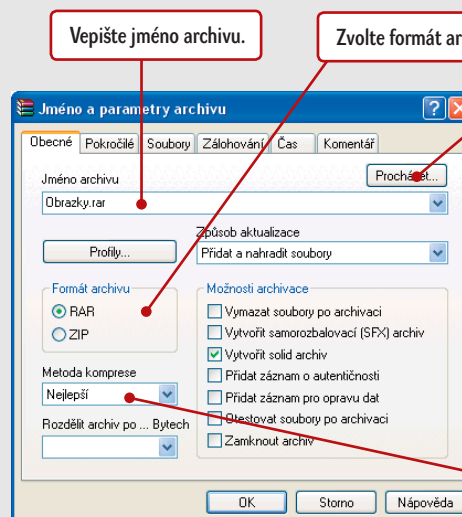
NASTAVENÍ KOMPRESY

Po vybrání všech souborů klikněte na tlačítko **Přidat** (Alt+A) – otevře se dialogové okno s několika volbami (obr. 2). U položky **Jméno archivu** můžete nově vytvářený archiv pojmenovat nebo ponechat nabídnutý název. (Pokud chcete soubory přidat do již existujícího archivu, zvolte tlačítko **Procházet**, archiv najděte a vyberte jej.) Dále zvolte formát archivu – formát RAR nabízí lepší komprimaci, formát ZIP je zase o něco rozšířenější. V rozbalovacím seznamu **Metoda komprese** zvolte úroveň komprese. Čím lepší komprese, tím menší bude velikost výsledného archivu, ale o to déle bude komprimace trvat. Spotřebovaný čas závisí na míře komprese, výkonnosti počítače a hlavně na velikosti souborů. Možnost **Bez komprese** je vhodná zejména pro přenos mnoha velmi malých souborů, které se vejdou na disketu. Jeden větší soubor se na ni zkopíruje nesrovnatelně rychleji než mnoho malých. Rozbalovací seznam **Rozdělit archiv po bytech** slouží k rozdělení archivu podle zadané velikosti. Na výběr je velikost diskety, ZIP mechaniky a cédéčka (s menší a větší kapacitou). Poslední volba **Autodetekce** sama zjistí, kolik je na daném médiu místa, a podle toho archiv rozdělí. V tomto případě se však musí archiv vytvářet přímo na daná média. To znamená, že u položky **Jméno archivu** je třeba kromě jména napsat i plnou cestu (např. A:\Obrazky).

Položka **Způsob aktualizace** je standardně nastavena na **Přidat a nahradit soubory**, jiné volby jsou logické jen při přidávání souborů do již existujícího archivu. Další užitečné volby jsou na panelu **Možnosti archivace**. Volba **Vytvořit samorozbalovací (SFX) archiv** vytvoří archiv s koncovkou EXE, který se po spuštění sám rozbalí bez nutnosti mít na daném počítači program WinRAR.

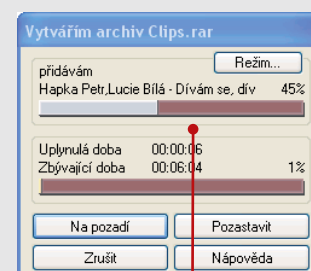
Volba **Vytvořit solid archiv** je vhodná pro komprimaci mnoha menších podobných

souborů. Volba **Zamknout archiv** způsobí, že WinRAR nebude moci takto vytvořený archiv měnit. Slouží jako ochrana proti nechtěné modifikaci. Po nastavení všech parametrů klikněte na tlačítko **OK**, a komprimace začne. Její průběh se zobrazuje v menším okně (obr. 3). Kompresi je zde možné zrušit, dát na pozadí nebo pozastavit anebo vyvolat nápovědu. Tlačítko **Režim** otevře další okno, kde je možné měnit míru komprese za běhu.

Obr. 2

Vložený souborů do již existujícího archivu.

Obr. 3

Průběh komprimace.

Nastavte úroveň komprese.

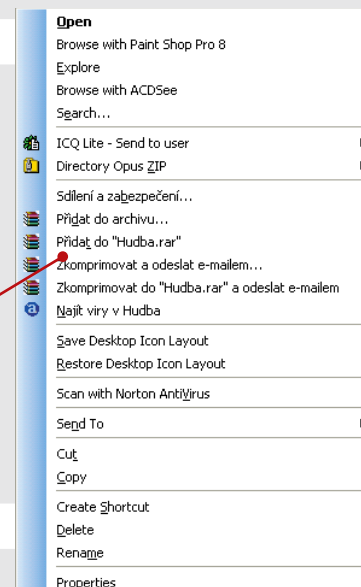
VYTVOŘENÍ ARCHIVU Z PRŮZKUMNÍKA

Tento způsob je možný, jen pokud jste při instalaci nechali program, aby se integroval do Windows. Pak stačí v průzkumníku či souborovém manažeru označit dané soubory a kliknout na některý z nich pravým tlačítkem myši. Otevře se takzvaná kontextová nabídka (obr. 4). Volba **Přidat do archivu...** otevře totéž dialogové okno jako volba **Přidat** v odstavci „Vytvoření archivu v grafickém režimu“. Druhá volba **Přidat do „Soubor. rar.“** začne z označených souborů vytvářet archiv podle parametrů, které jsou nastaveny

v programu. Před použitím této volby je dobré si tato nastavení upravit. Obdobné jsou volby **Zkomprimovat a odeslat e-mailem...** a **Zkomprimovat do „Soubor.rar“ a odeslat e-mailem**, kdy je archiv ihned po vytvoření přiložen do nové zprávy v programu pro práci s elektronickou poštou.

Komprimace z okna průzkumníka.

Obr. 4

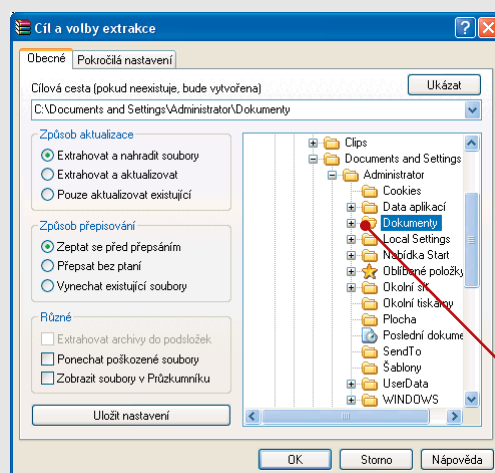

ROZBALENÍ SOUBORU

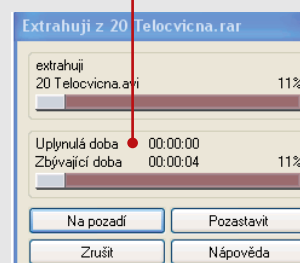
V grafickém režimu programu stačí mít označen archiv a kliknout na tlačítko **Extrahovat do**. Stejně tak lze i dvojitém kliknutím nebo stiskem klávesy Enter do archivu vstoupit, označit soubory a adresáře, které chcete rozbalit, a kliknout na tlačítko **Extrahovat do**. Takto se rozbalí jen ty soubory z archivu, které označíte. Oba postupy otevrou okno **Cíl a volby extrakce** (obr. 5). Zde zadejte cestu; pokud zadaný adresář neexistuje, bude vytvořen. V nabídce zčásti obdobné té pro vytváření archivu zadejte, jak se má WinRAR zachovat v případě, že se vyskytne v adresáři soubor stejného jména, které má soubor extrahovaný z archivu. Stejně tak lze nastavit, aby se z archivu aktualizovaly pouze soubory v adresáři již existující a podobně. Tlačítkem

Obr. 5

OK se spustí rozbalování a jeho průběh se zobrazuje v nám již známém okně (obr. 6).

Průběh rozbalování archivu.

Obr. 6

Vyhleďte místo, kam se má archiv rozbalit.

PRŮVODCE

Pro snadnější práci s programem WinRAR lze využít speciální nástroj, jehož obdobu najdeme i u konkurenčního WinZipu. Kliknutím na tlačítko **Průvodce** se otevře okno **Volba operace** (obr. 7). Na výběr je vytvoření, dekomprimace a aktualizace archivu. Vyberte požadovanou funkci a klikněte na tlačítko **Další**.

Pokud zvolíte operaci **Dekomprimovat archiv**, otevře se okno a zde je nutné zadat jméno archivu, případně kliknutím na tlačítko **Procházet** vyhledat archiv v adresářové struktuře (obr. 8). Tlačítkem **Další** přepněte

do dalšího okna a zadejte adresářovou cestu, kam chcete rozbalené soubory umístit. Kliknutím na **Dokončit** se rozbalování provede.

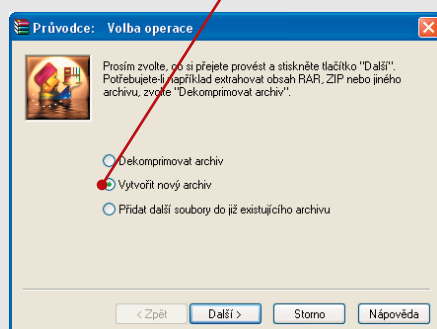
Zvolíte-li možnost **Vytvořit nový archiv**, otevře se okno průzkumníka; zde zadáte soubory či adresáře, jež mají být zkomprimovány do archivu. Zvolením položky **Další** se dostanete do okna **Možnosti archivace**. Je možné zvolit rychlejší kompresi, vytvoření samorozbalovacího (SFX) archivu, vymazání souborů po archivaci a rozdělení archivu na části (obr. 9). S volbou **Vymazání souborů po archivaci** na-

kládejte opatrně, abyste pak třeba pozdějším smazáním archivu nepřišli o původní data. Tlačítkem **Dokončit** se spustí komprimace.

Pokud zvolíte příkaz **Přidat soubory do již existujícího archivu**, vyberte v průzkumníku archiv, který chcete aktualizovat. Kliknutím na **další** se objeví okno **Možnosti archivace**, tak jako v předcházejícím odstavci, ovšem pouze s volbami pro rychlejší kompresi a pro smazání souborů po archivaci. Zvolením **Dokončit** se archiv aktualizuje.

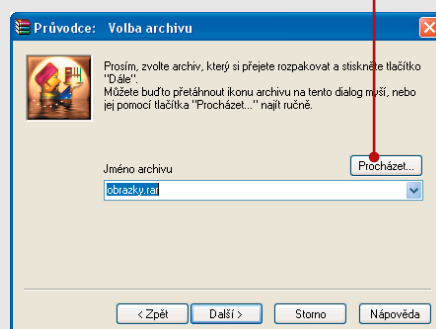
Michal Slovák

Obr. 7

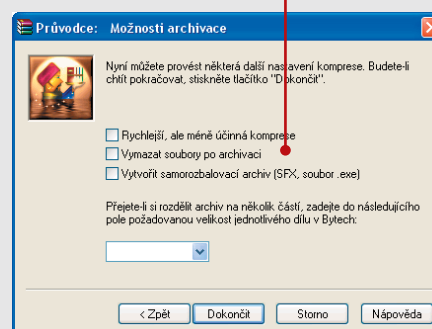
Vyberte si operaci, kterou chcete provést.

Obr. 8

Vyhleďte archiv, který chcete rozbalit.

Obr. 9

Další nastavení komprese.

POMOCNÍK DO KANCELÁŘE

Program Microsoft Outlook je placený produkt a velmi často se s ním setkáte např. při práci v kanceláři. Kromě práce s elektronickou poštou zvládne i mnoho jiných úkolů, jako je např. plánování schůzek nebo ukládání úkolů. Podívejme se, které jeho funkce v zaměstnání využijete, zejména pokud jedete na dovolenou nebo si nemůžete vybírat poštu.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak aktivovat odpověď v době nepřítomnosti.

Jak nastavit další pravidla pro funkci „Mimo kancelář“.

Jak nastavit automatické zpracování pošty.

Název programu: Microsoft Outlook.

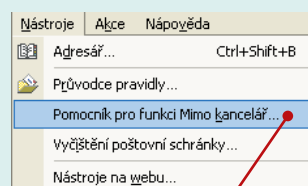
FUNKCE „MIMO KANCELÁŘ“

Pokud jste nějakou dobu v kanceláři nepřítomni a nemůžete odpovídat na poštu, pak lze v programu Microsoft Outlook využít tzv. funkci „Mimo kancelář“. Díky ní si můžete pro vybrané období nastavit automatickou odpověď na poštu, kterou v tomto období obdržíte. V textu odpovědi můžete např. vysvětlit důvody své nepřítomnosti a podat informaci, kdy vás bude možné znovu zastihnout. Z hlavní nabídky programu **Nástroje** vyberte položku **Pomocník pro funkci Mimo kancelář** (obr. 1). Otevře se stejnojmenné okno (obr. 2) a v něm nejprve označte, zda jste právě v kanceláři, nebo zda se ji chystáte opustit. Chcete-li vytvořit jednu automatickou odpověď, která bude posílána jako odpověď

na všechny e-mailové zprávy, pak toto sdělení vepište do volného pole u položky **Automaticky odpovědět...**

Zvolte, zda chcete pravidla aktivovat (volba **Nyní jsem mimo kancelář**).

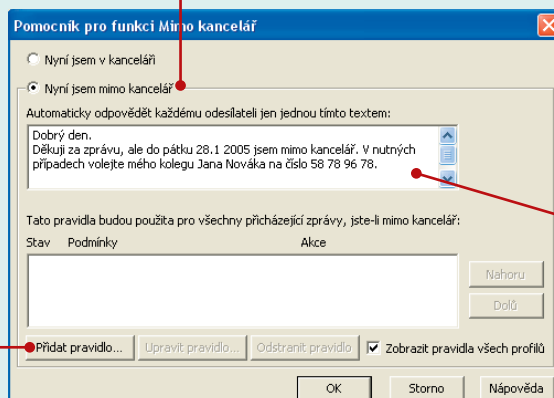
Obr. 1

Z nabídky **Nástroje** vyberte položku **Pomocník pro funkci Mimo kancelář**.

Vepište automatickou odpověď. Tento text se bude automaticky odesílat jako odpověď na všechny zprávy, jež obdržíte v době, po kterou budete mimo kancelář.

Vytvoření dalších pravidel pro dobu, kdy jste mimo kancelář (nebudete si vybírat poštu).

Obr. 2

NASTAVENÍ PRAVIDEL

Lze však také vytvořit speciální pravidla, jež budou aplikována pouze na zprávy, které budou vyhovovat určeným kritériím. V tom případě klikněte na tlačítko **Přidat pravidlo**. Tím se otevře okno **Upravit pravidlo** (obr. 3). Zde můžete zadávat libovolná kritéria pro vyhledání zpráv v době své nepřítomnosti. Kliknete-li na tlačítko **Odesílatel**, otevře se okno s adresářem (obr. 4). V něm můžete vyhledávat určitého uživatele a stanovit, že se mají vyhledat zprávy právě od tohoto uživatele.

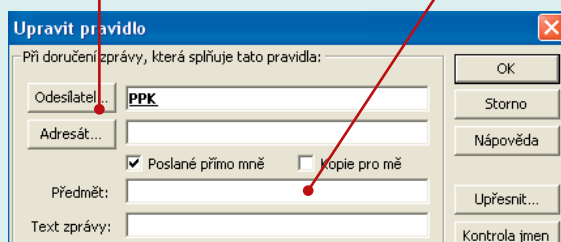
vatele. Pokud se jedná o odesílatele, kterého v adresáři nemáte, můžete jeho adresu rovnou vepsat do volného pole. Můžete také kliknout na tlačítko **Adresát** a vyhledat toho uživatele, kterému byla vaše zpráva rovněž zaslána. Dále lze zaškrtnout políčko **Poslané přímo mně**

a **Kopie pro mě**, aby byly vybrány zprávy, které byly určeny pouze vám nebo v jejichž kopii bylo uvedeno vaše jméno. Do políčka **Předmět** můžete zadat předmět zprávy – vyhledány pak budou pouze ty zprávy, které zadanému kritériu vyhovují.

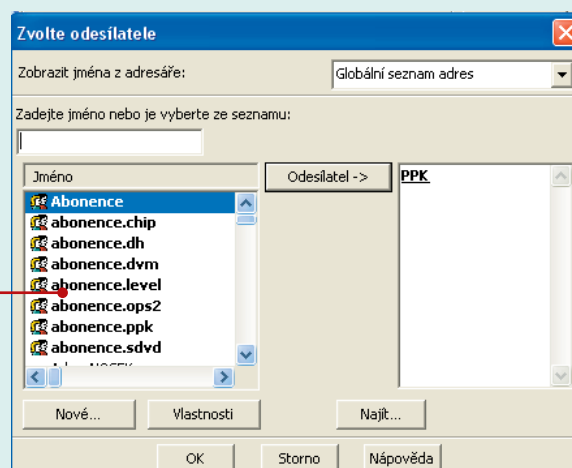
Vybrány budou pouze zprávy od určitého odesílatele.

Vybrány budou pouze zprávy s určitým výrazem v předmětu nebo v těle.

Vyhledejte odesílatele v seznamu.

Obr. 3

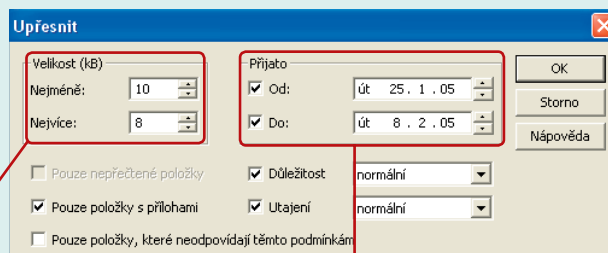

Obr. 4

UPŘESNĚNÍ KRITÉRIÍ VÝBĚRU POŠTY

Kliknete-li na tlačítko **Upřesnit**, můžete zadaná kritéria ještě upřesnit. Otevře se okno **Upřesnit** (obr. 5). Zde nejprve vymezíte velikost, kterou má vyhledávaná zpráva splňovat, a to buď stanovením rozsahu „od – do“, nebo stanovením maxima či minima. Dále lze určit časový termín, kdy byly zprávy zaslány. Zaškrtnutím dalších políček lze stanovit, že vybraný mají být zprávy s určitou důležitostí, nebo zprávy s přílohami, anebo zprávy s určitým utajením. Pokud stanovíte více podmínek výběru, budou vybrány pouze ty zprávy, které

vyhovují všem těmto kritériím. Zaškrtnutím položky **Pouze položky, které...** určíte, že vybraný mají být právě ty zprávy, které uvedeným podmínkám nevyhovují.

Obr. 5

Omezení kritérií na zprávy s určitou velikostí.

Vybrány budou pouze ty zprávy, které jste obdrželi v určitém časovém období.

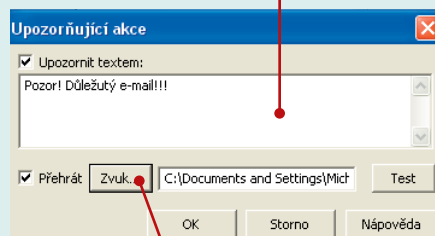
ZPRACOVÁNÍ POŠTY

Kliknutím na tlačítko **OK** zadaná pravidla potvrdíte a vrátíte se do původního okna; zde je třeba stanovit, které operace mají být provedeny s poštou, která zadaným kritériím vyhovuje (obr. 6). Zaškrtnete-li první políčko **Upozornit**, musíte potom kliknout na tlačítko **Akce**. Tím se otevře okno **Upozorňující akce** (obr. 7). Do něj buď vepíšete určitý text (ten se posléze objeví ve speciálním okénku), nebo zde zaškrtnete políčko **Přehrát**, kliknete na tlačítko **Zvuk** a vyhledejte zvuk ve formátu WAV – ten zazní v případě, že obdržíte zprávu, která zadaným kritériím vyhovuje. Kliknete-li na tlačítko **Test**, zvuk si můžete cvičně přehrát. Dále můžete určit, že zprávy vyhovující těmto podmínkám budou odstraněny, případně přemístěny či přepokopány do určité složky. V tomto případě kliknete na tlačítko **Složka**

vedle určující akce a tuto složku určíte (obr. 8) – jedná se o složky, které jsou dostupné v programu Microsoft Outlook. Můžete také stanovit, že zpráva bude přeposlána na zadanou adresu. V tom případě označte zaškrtnutím položku **Předat dál**, poté klikněte na tlačítko **Komu** a uživatele vyhledejte v adresáři, případně jeho adresu vepíšete do volného pole. Dále z rozbalovacího seznamu **Způsob** vyberte, zda má být původní zpráva předána standardně, nebo jako příloha zprávy nové. Dále můžete definovat zprávu, která bude použita jako odpověď. V tom případě zaškrtnete políčko **Odpovědět** a kliknete na tlačítko **Šablona**. Otevře se okno s novou zprávou. Do ní vepíšete odpověď, případně

můžete přidat další příjemce a přílohu zprávy. Nakonec kliknete na tlačítko **OK** – tím se vrátíte do původního okna pomocníka.

Vepíšete text, který se jako upozornění zobrazí ve speciálním okně.

Obr. 7

Vyhledejte zvuk, který má být přehráván jako upozornění.

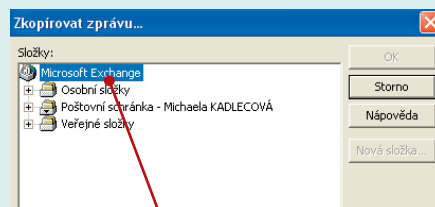
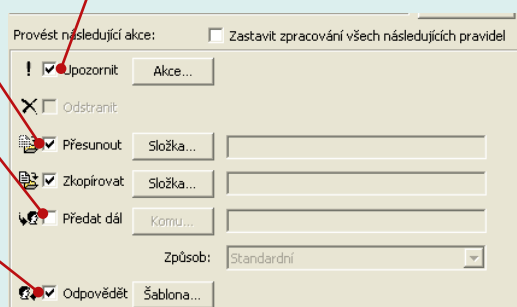
Přesunutí nebo zkopírování do určité složky.

Upozornění na zprávu speciálním oknem nebo přehráním zvuku.

Zpráva bude přeposlána dalším uživatěm.

Vytvoření automatické odpovědi na zprávy, které vyhovují zadaným kritériím.

Obr. 6

Obr. 8

Vyhledejte složku, do které má být zpráva zkopírována.

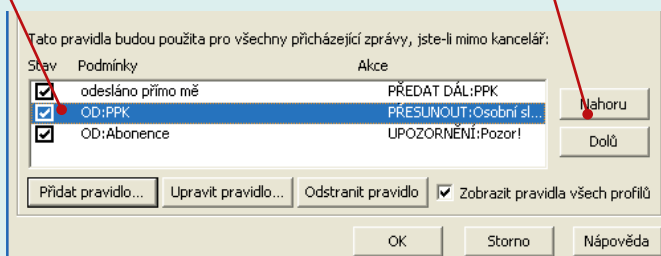
PRÁCE S PRAVIDLY

V okně **Pomocník pro funkci Mimo kancelář** se objeví všechna pravidla, která jste vytvořili (obr. 9). Pokud je pravidlo aktivní, je označeno zatržítkem. Chcete-li pravidlo deaktivovat, zatržítko kliknutím zrušte. Mějte stále na paměti, že tato pravidla jsou aktivní pouze tehdy, jestliže jste v nabídce zvolili možnost „mimo kancelář“. Důležité je také pořadí pravidel. To můžete měnit klikáním na tlačítka **Dolů** a **Nahoru** – pravidlo se vždy posune o jeden řádek nahoru nebo dolů. Přitom se při prověřování pošty postupuje tak, že jako první pravidlo je vždy bráno to první v pořadí – na zprávu, která vyhovuje podmínkám prvního

pravidla, se již nevztahují pravidla, která jsou definována dále.

Pravidlo, které je aktivní, je označeno zatržítkem.

Pořadí uplatnění pravidel lze ovlivnit.

Obr. 9

JAK OCHRÁNIT POČÍTAČ PŘED VIRY

**PROGRAM
NAJDETE NA
PPK CD 3/2005**

Co nejlepší ochrana počítače a zejména dat, která jsou na něm uložena, před napadením počítačovými viry je dnes snahou každého uživatele. Jednou z nejdůležitějších součástí takové ochrany je kvalitní antivirový program. V tomto článku vám ukážeme, jak účinně chránit počítač pomocí programu **NOD32**.

HLAVNÍ OKNO PROGRAMU

Hlavní okno programu (resp. modul NOD32) zobrazíte buď dvojítm kliknutím na ikonu programu na pracovní ploše, nebo prostřednictvím *řídícího panelu* (Control Center). Při každém spuštění program nejprve otestuje, zdali není napadena operační paměť a soubory programu, a teprve poté zobrazí hlavní okno (obr. 1).

Modul NOD32 je vlastně tzv. *on-demand skener* a slouží k vyhledávání virů na pevných discích nebo vyměnitelných médiích. Uživatel musí určit, kde bude antivirová kontrola provedena, a musí ji spustit „ručně“ (*on-demand*

– na požádání). Spuštění prohledávání však lze naplánovat automaticky pomocí integrovaného plánovače.

Prohledávání vybraných cílů spustíte kliknutím na tlačítko **Diagnostika**. Hlavní okno se přepne na záložku *Protokol* a v ní se zobrazují průběžné výsledky prohledávání. Během prohledávání se tlačítko **Diagnostika** změní na tlačítko **Přerušit**, kterým lze kontrolu přerušit.

Kliknutím na tlačítko **Léčení** také spustíte prohledávání vybraných cílů, ale v případě, že je během prohledávání nalezen virus, vykoná se akce definovaná v záložce *Akce*.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak vyhledávat viry na pevných discích a vyměnitelných médiích.

Jak používat řídící panel (*Control Center*) programu.

Jak naplánovat automatickou kontrolu pevného disku.

NOD32 2.0 (Win NT/2000/XP/2003)

Komplexní antivirový systém

Autor: Eset software, spol. s r. o.

www.esetsoftware.cz

Jazyk: čeština.

Licence: trialware.

Cena: 1 licence s ročním updatem 1785 Kč včetně DPH.

Označíte-li toto zaškrtnuté tlačítko, budou vybrány všechny lokální pevné disky.

Označíte-li toto zaškrtnuté tlačítko, budou vybrány všechny připojené síťové pevné disky.

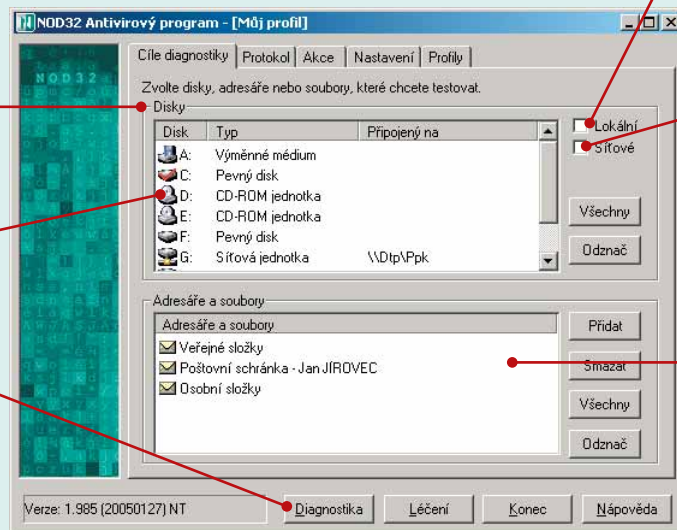
Zde můžete vybrat jen některé adresáře nebo soubory na zvoleném disku.

Zde je seznam dostupných pevných disků a vyměnitelných médií.

Dvojítm kliknutím označíte/zrušíte označení vybraného disku.

Kliknutím na toto tlačítko spustíte prohledávání vybraných cílů.

Obr. 1. Hlavní okno programu – karta *Cíle diagnostiky*.

ŘÍDÍCÍ PANEL

Řídící panel (*Control Center*) je nástroj, který slouží k jednoduchému a rychlému přístupu ke všem funkcím programu (obr. 2), a zobrazíte jej kliknutím na ikonu programu v systémové liště hlavního panelu Windows (obr. 3). Prostřednictvím řídícího panelu máte přístup ke všem rezidentním modulům (AMON, DMON, IMON) a k hlavnímu oknu programu (NOD32). Dále zde naleznete informace o aktualizaci programu, protokoly o událostech a výsledcích předchozích testů a přístup

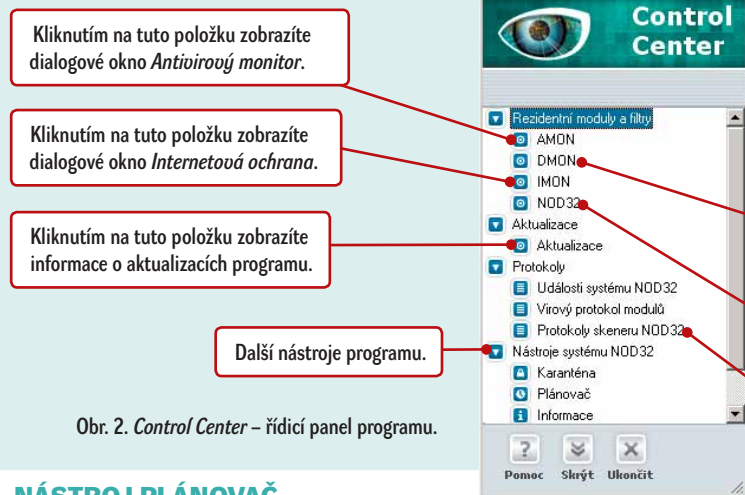
k dalším nástrojům programu (*Karanténa*, *Plánovač*, *Nastavení*).

Podrobné informace o programu (licence, verze programu a jednotlivých nástrojů) a základní údaje o svém počítači (operační systém, velikost RAM, typ procesoru) naleznete pod položkou *Informace*.

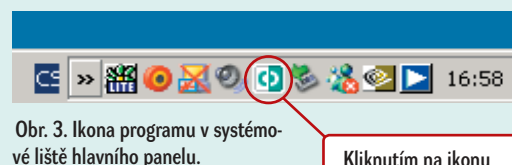
AKTUALIZACE PROGRAMU

info

Po prvním spuštění antivirového systému **NOD32** vám doporučujeme vyzkoušet funkčnost nástroje pro aktualizaci programu. Nejprve se připojte k internetu, poté zobrazte řídící panel programu a klikněte na položku **Aktualizace** (viz obr. 2). Nakonec v zobrazeném dialogovém okně *Aktualizace* klikněte na tlačítko **Aktualizovat teď**. Pokud je vše v pořádku, měl by být signalizován průběh stahování a následně by se měla zobrazit informace o úspěšné aktualizaci.

Obr. 2. Control Center – řídicí panel programu.

Obr. 3. Ikona programu v systémové liště hlavního panelu.

NÁSTROJ PLÁNOVAČ

Pomocí modulu **Plánovač** lze naplánovat automatickou kontrolu pevného disku v určitém období, popř. při určité události. Možnosti nastavení jsou velice široké. Dialogové okno modulu zobrazíte prostřednictvím řídicího panelu. Zde klikněte na tlačítko **Nástroje systému NOD32** a vyberte položku **Plánovač**. Tím zobrazíte dialogové okno *Plánované úlohy*, které zobrazuje **plánované úlohy** antivirovým systémem již vytvořené (obr. 4). Pro vytvoření nové úlohy (resp. pro naplánování automatické kontroly pevného disku) klikněte v levé dolní části na tlačítko **Přidat**. Tím zobrazíte dialogové okno průvodce *Přidání plánované akce* a zde v prvním kroku vybíráte z rozbalovacího seznamu typ úlohy, kterou chcete naplánovat. Klikněte na rozbalovací seznam a vyberte položku **NOD32 – diagnostika**. Poté klikněte na tlačítko **Další**.

V druhém kroku zadáváte název úlohy a její frekvenci, tedy jak často má být vykonána,

případně při které události (obr. 5). V našem příkladu si ukážeme, jak naplánovat automatickou kontrolu při každém prvním startu počítače za den. Zde tedy zapište do textového pole název úlohy, označte výběrové políčko **Při události** a opět klikněte na tlačítko **Další**.

V další kroku vybíráte událost, při které má být plánovaná kontrola provedena (obr. 6). Z rozbalovacího seznamu *Úlohy vykonat* vyberte položku **prvním startu počítače za den** a klikněte na tlačítko **Další**.

Ve čtvrtém kroku vybíráte, kdy má být plánovaná úloha vykonána, jestliže se jí nezdaří provést v naplánovaném čase (obr. 7). Zde vám doporučujeme nastavit druhou možnost (*Úlohu vykonat hned, jakmile to bude možné*) a kliknout na tlačítko **Další**.

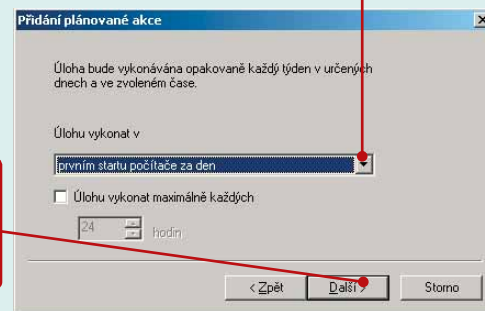
Poslední dialogové okno průvodce zobrazuje souhrnné informace o plánované úloze. Jestliže chcete některé nastavení změnit,

klikněte na tlačítko **Zpět**, jinak klikněte na tlačítko **Dokončit**. Tím zobrazíte dialogové okno *Výběr profilu* a zde musíte ještě v rozbalovacím seznamu zvolit, ve kterém profilu bude naplánovaná úloha vytvořena. Ponechte nastavenou předvolenou položku **Můj profil** a klikněte na tlačítko **OK**.

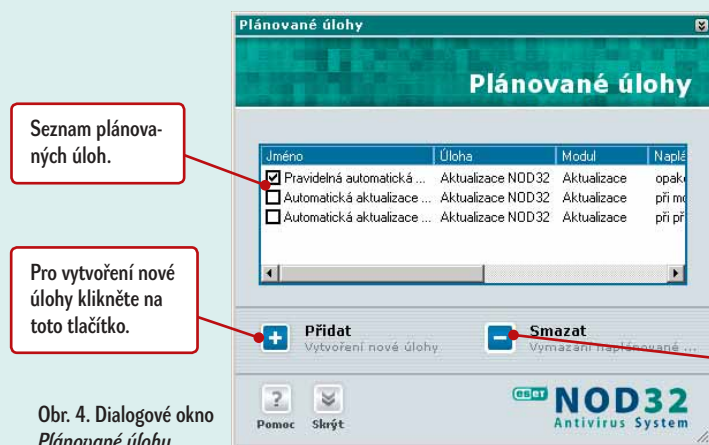
Vytváření automatické kontroly jste tak dokončili a seznam v dialogovém okně *Plánované úlohy* zobrazuje nyní nově vytvořenou položku. Informace o jednotlivých plánovaných úlohách zobrazíte dvojitým kliknutím na název úlohy. Chcete-li některou plánovanou úlohu vymazat, označte ji a klikněte na tlačítko **Smazat**.

-vrba

1. Z tohoto rozbalovacího seznamu vyberte položku **prvním startu počítače za den**...

Obr. 6. Dialogové okno průvodce Přidání plánované akce II.

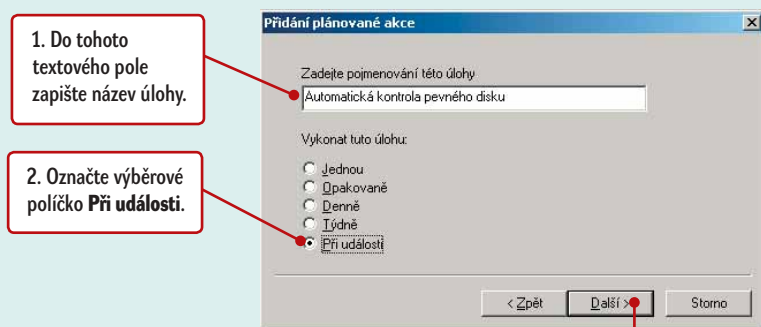

Obr. 4. Dialogové okno Plánované úlohy.

2. ... a klikněte na tlačítko **Další**.

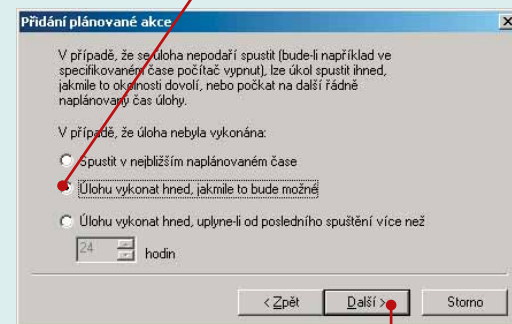
Pro smazání označené úlohy klikněte na toto tlačítko.

1. Označte toto výběrové políčko...

Obr. 5. Dialogové okno průvodce Přidání plánované akce I.

3. Klikněte na tlačítko **Další**.

Obr. 7. Dialogové okno průvodce Přidání plánované akce III.

2. ... a klikněte na tlačítko **Další**.

TIPY PRO WINZIP

V minulém čísle PPK jsme si ukázali, jak vytvořit archiv v programu WinZip a jak z tohoto archivu data obnovit. To ale není vše, co WinZip nabízí. Podíváme se na jeho další možnosti.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak nastavit stupeň komprese.

Jak ochránit soubory v archivu heslem.

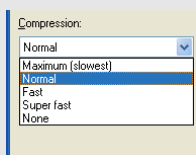
Jak si přizpůsobit WinZip.

DALŠÍ MOŽNOSTI PŘIDÁVÁNÍ DO ARCHIVU

Pro přidání dat do archivu slouží dialogové okno **Add** (obr. 1). Toto okno můžete vyvolat buď příkazem **Add** z nabídky **Actions**, nebo kliknutím na nástroj **Add** na panelu (obr. 2).

Kromě výběru souborů, které mají být do archivu přidány, můžete v tomto okně také nastavit způsob komprese a heslo.

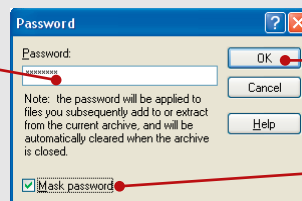
Máte-li archiv otevřený, můžete další soubory přidat jejich přetažením myši.

Obr. 3

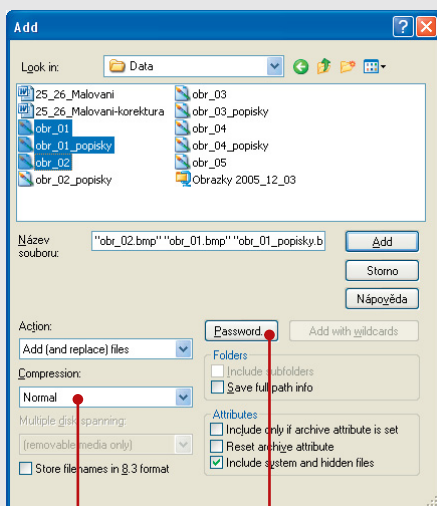
Zapište heslo.

Obr. 4

Klikněte na tlačítko **OK**.

Položka pro zapnutí maskování hesla.

Obr. 1

Kliknutím na tlačítko **Password** vyvoláte dialogové okno pro zadání hesla.

V seznamu **Compression** nastavte způsob komprese.

WinZip nabízí pět možností (obr. 3). **Maximum** znamená nejvyšší možnou kompresi.

Normal je standardně nastavená hodnota.

Fast je rychlá metoda s menším stupněm komprese.

Super fast je velmi rychlá metoda s minimálním stupněm komprese.

None je nejrychlejší metoda s nulovou kompresí.

NASTAVENÍ HESLA

Při vkládání souborů do archivu je možné zadat heslo. Při obnově dat z archivu program WinZip toto heslo vyžaduje, bez jeho zadání soubor neobnoví.

Pozor: Heslo nijak neomezuje otevření archivu a prohlížení jeho obsahu (tedy názvů souborů v archivu).

Chcete-li zadat heslo, označte soubory, které chcete do archivu přidat, a poté klikněte na tlačítko **Password** (obr. 1).

Tím vyvoláte dialogové okno pro zadání hesla (obr. 4). Zapište heslo a klikněte na tlačítko **OK**.

WinZip zobrazí toto okno ještě jednou, znovu zapište stejné heslo a klikněte na tlačítko **OK**.

Pozor, WinZip rozlišuje velikost písma.

Jsou-li oba zápisy hesla stejné, WinZip toto heslo použije.

Všimněte si položky **Mask password** (obr. 4). Ta slouží pro maskování hesla. Je-li zaškrtnuta, zobrazují se v editačním poli místo jednotlivých zapsaných znaků hvězdičky a WinZip vás nechá heslo pro kontrolu zapsat dvakrát.

V případě, že tato položka není označena, heslo se do editačního pole zapisuje tak, jak jej zapisujete na klávesnici, a WinZip nepožaduje jeho druhé zadání.

PŘIDÁNÍ SOUBORŮ PŘETAŽENÍM MYŠÍ

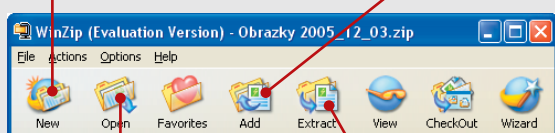
Jednotlivé soubory můžete do archivu přetáhnout. Označte je např. v okně průzkumníka a přetáhněte je myši do okna programu WinZip (obr. 5). Ten pak zobrazí okno **Add**, ve kterém můžete zadat heslo či nastavit způsob komprese. Pro přidání souborů do archivu klikněte na tlačítko **Add**.

NASTAVENÍ KOMPRESSE

V seznamu **Compression** (obr. 1) můžete nastavit způsob komprese. To znamená, že můžete zvolit způsob, kterým WinZip zpracuje data při vkládání do archivu. Čím vyšší stupeň komprese zadáte, tím více místa ušetříte, ale WinZip bude pro zpracování dat potřebovat více času.

Nástroj pro vytvoření nového archivu.

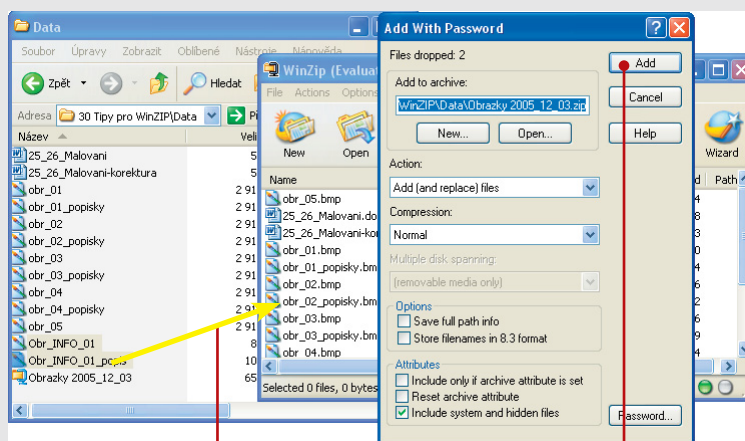
Nástroj pro přidání souborů do archivu.

Obr. 2

Nástroj pro otevření existujícího archivu.

Nástroj pro obnovu (rozbalení) dat z archivu.

Obr. 5

Označené soubory přetáhněte do okna Win Zipu.

Pro přidání nových souborů klikněte na tlačítko **Add**.

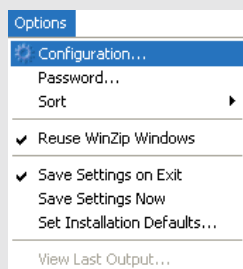
NASTAVENÍ PANELU NÁSTROJŮ

Pod nabídkou příkazů je panel nástrojů.

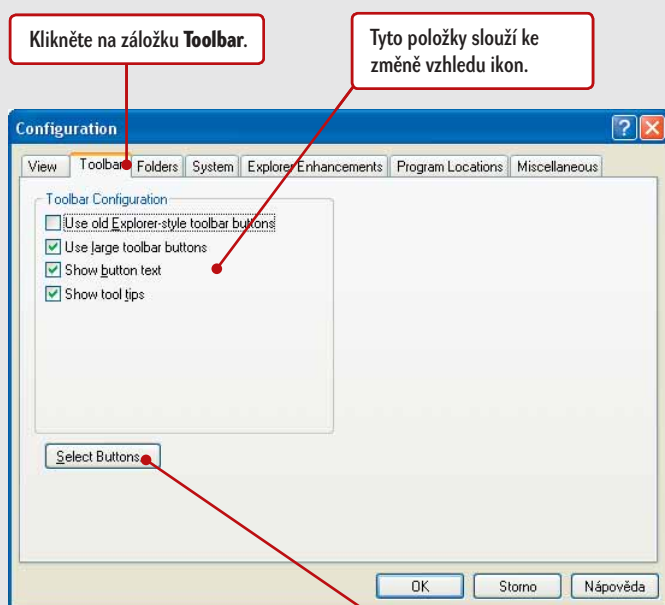
WinZip nabízí na tomto panelu volbu velikosti ikon a také vytvoření vlastní sestavy nástrojů.

Z nabídky **Options** vyberte příkaz **Configuration** (obr. 6).

V dialogovém okně *Configuration* (obr. 7) klikněte na záložku **Toolbar**. Na této kartě můžete nastavit vzhled ikon nebo změnit ikony, které panel nabízí.

Obr. 6

Obr. 7

Klikněte na záložku **Toolbar**.

Tyto položky slouží ke změně vzhledu ikon.

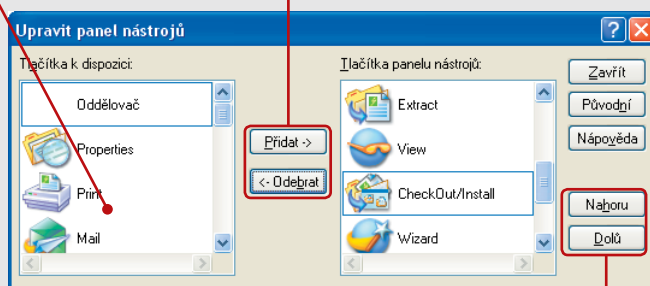
Kliknutím na toto tlačítko vyvoláte okno pro změnu obsahu panelu nástrojů.

Obr. 8

Tato tlačítka máte k dispozici.

Tlačítka pro přesun nástrojů mezi seznamy.

Obr. 9

Tlačítka pro změnu pořadí nástrojů.

V seznamu *Tlačítka panelu nástrojů* jsou tlačítka zobrazená na panelu.

Chcete-li některé tlačítko umístit na panel, klikněte na něj v seznamu *Tlačítka k dispozici* a poté na tlačítko **Přidat**. Označené tlačítko se objeví na konci seznamu *Tlačítka na panelu nástrojů*. Na toto tlačítko nyní klikněte a pomocí tlačítek **Nahoru** a **Dolů** jej přesuňte na požadované místo na panelu.

Pomocí těchto tlačítek můžete změnit i pořadí nástrojů, které na panelu již jsou.

Chcete-li některé tlačítko z panelu odstranit, klikněte na něj a poté na tlačítko **Odebrat**.

-mzi

ZMĚNA VZHLEDU IKON

Chcete-li použít takový vzhled ikon, který byl použit ve starších verzích, zaškrtněte položku **Use old Explorer style**; různé možnosti ikon ukazuje obrázek 8.

Chcete-li zobrazit menší ikony, zrušte zaškrtnutí u položky **Use large toolbars buttons**.

Chcete-li, aby se ikony zobrazovaly bez textu, zrušte zaškrtnutí u položky **Show button text**.

ZMĚNA NÁSTROJŮ NA PANELU

V dialogovém okně *Configuration* (obr. 7) na kartě **Toolbar** klikněte na tlačítko **Select Buttons**. Tím vyvoláte dialogové okno *Upravit panel nástrojů* (obr. 9). Toto okno nabízí dva seznamy.

V seznamu *Tlačítka k dispozici* je seznam dostupných nástrojů.

Informace o obsahu archivu

V okně *Configuration* můžete nastavit také to, jaké informace o každém souboru uloženém v archivu zde budou. Klikněte na záložku **View** (první záložka zleva) a zaškrtněte ty položky, které chcete u jednotlivých položek archivu zobrazit (nebo zrušte zaškrtnutí u položek, které zobrazit nechcete).

Type: je-li přípona souboru registrována, zobrazí se její popis, např. *rástrový obrázek*.

Modified: datum vytvoření souboru nebo datum jeho poslední změny.

Size: velikost původního souboru.

Ratio: poměr komprese – čím je větší, tím méně místa zkomprimovaná data zabírají.

Packed: velikost souboru po kompresi.

CRC: zobrazuje hodnotu kódu CRC (používá se pro kontrolu správnosti dat).

Attributes: zobrazuje atributy souboru (archivační, skrytý, ...).

Path: zobrazuje cestu k danému souboru, uloženou v archivu.

V případě, že se po experimentování budete chtít vrátit k původnímu nastavení, klikněte na tlačítko **Defaults**.

K ČEMU SLOUŽÍ V DATABÁZI FORMULÁŘ?

Vyzkoušeli jste již práci v databázových tabulkách? Zdálo se vám někdy, že je jejich uspořádání pro prohlížení a doplňování údajů nepřehledné? Pak na základě dané tabulky zkuste vytvořit formulář, ve kterém můžete data nejenom prohlížet, ale i doplňovat nebo opravovat.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak vytvořit formulář pomocí průvodce.

Jak dál s formulářem pracovat.

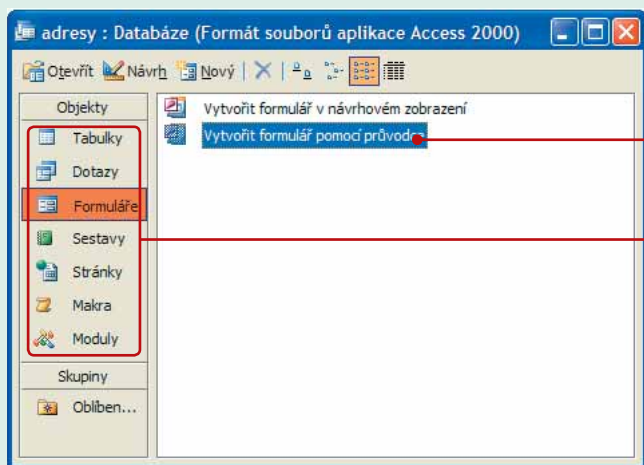
Název programu: MS Access.

JAK SE FORMULÁŘ VYTVOŘÍ?

Pro rychlé vytváření formulářů slouží průvodce, který vám pomůže postupně vybrat tabulky i pole tabulek (sloupce) pro nově vznikající formulář.

Nejprve však v okně databáze přejděte do položky *Formuláře*. Její obsah je na obrázku 1.

Zobrazí se nabídka možností pro tvorbu formulářů. Pokud v databázi nějaké formuláře již máte, zobrazí se i jejich seznam.

Obr. 1

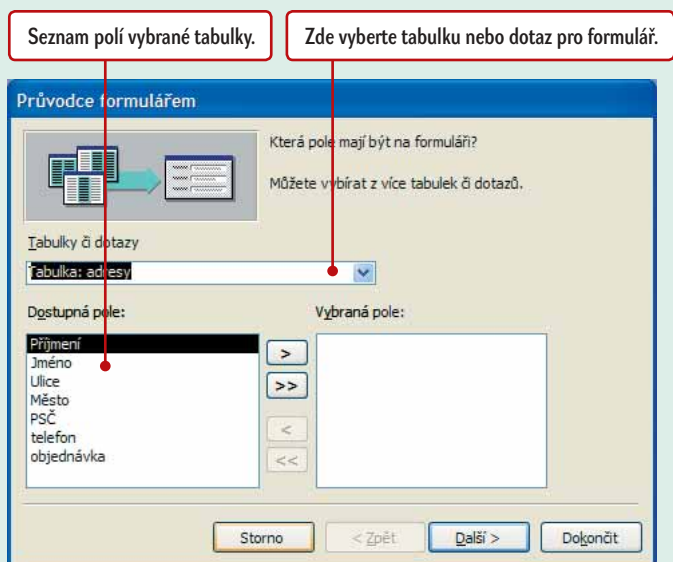
Zde se nachází průvodce.

Jednotlivé objekty databáze.

Vyberte vzhled formuláře.

JAK SE PRACUJE S PRŮVODCEM?

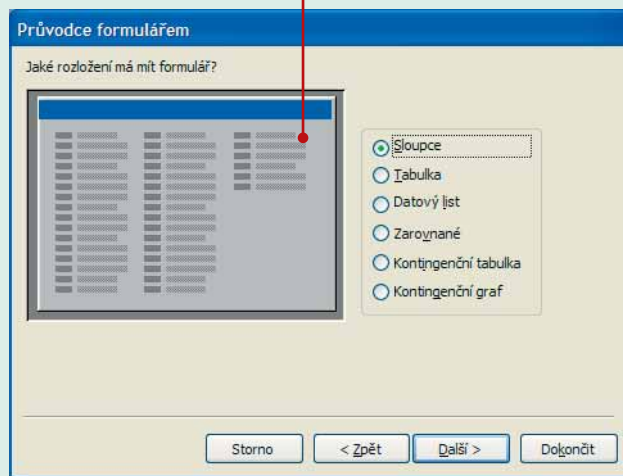
1. V okně databáze dvojitě klikněte na položku **Vytvořit formulář pomocí průvodce**.
2. Zobrazí se první okno průvodce a v něm je třeba vybrat tabulku (případně dotaz – obr. 2), ze které chcete formulář vytvořit.

Seznam polí vybrané tabulky.

Zde vyberte tabulku nebo dotaz pro formulář.

Obr. 4

Ukázka vybrané grafické úpravy.

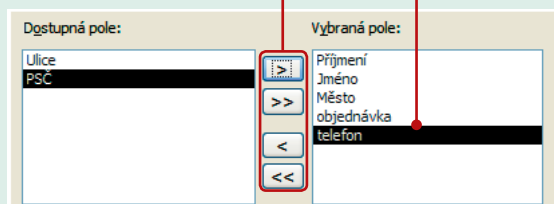
V seznamu zvolte grafickou úpravu formuláře.

Obr. 2

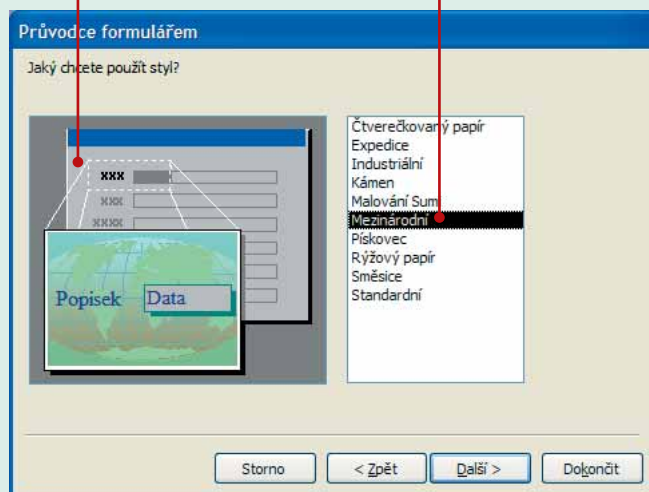
Obr. 3

Tlačítka pro přesun polí.

Vybraná (přesunutá) pole.

Obr. 5

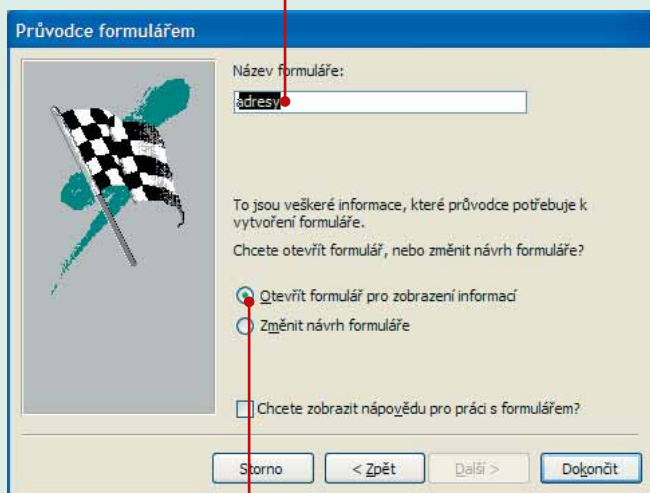

3. V části *Dostupná pole* se zobrazí všechna pole, která v tabulce máte (obr. 2). Podívejte se na jejich seznam a rozhodněte se, která pole potřebujete mít v nově vytvářeném formuláři zobrazená, například pole

pro příjmení, jméno nebo město. Stačí dané pole pouze označit a poté kliknout na ikonu šipky (dvojitá šipka by znamenala přesun všech polí). Tím se dané pole přesune do části *Vybraná pole* (obr. 3).

4. Jestliže jste si potřebná pole již vybrali, klikněte na tlačítko **Další**. Zobrazí se další okno průvodce (obr. 4), ve kterém budete dotázáni na vzhled formuláře (zda položky mají být poskládány do sloupců, tabulky, datového listu apod.).
5. Po kliknutí na tlačítko **Další** můžete nastavit grafickou úpravu formuláře (styl – obr. 5).
6. V posledním okně zadejte název formuláře a klikněte na tlačítko **Dokončit** (obr. 6).
7. Pokud jste v posledním kroku zatrhlí volbu **Otevřít formulář pro zobrazení informací**, vytvářený formulář se zobrazí (obr. 7).

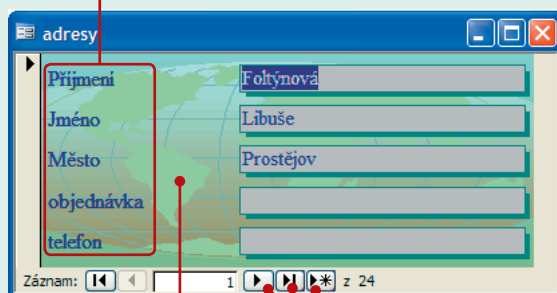
V tomto poli můžete upravit název formuláře.

Obr. 6

Vyberte způsob otevření formuláře.

Názvy polí formuláře.

Obr. 7

Pozadí formuláře.

Navigační tlačítka.

JAK SE MŮŽETE PO FORMULÁŘI POHYBOVAT?

V otevřeném formuláři se můžete snadno pohybovat pomocí takzvaných navigačních tlačítek (obr. 7 a 8), která se nachází v dolní části okna formuláře.

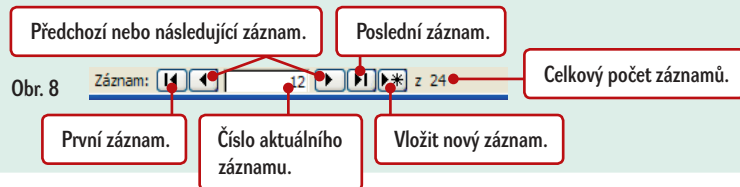
Stačí na dané tlačítko kliknout, a hned můžete potřebný záznam prohlížet. Pokud budete potřebovat vkládat nový záznam, klikněte na tlačítko **Nový záznam**. Do jednotlivých políček pak již snadno napíšete potřebné údaje.

Pokud budete chtít nepotřebný záznam odstranit, klikněte na standardním panelu nástrojů na ikonu **Odstranit záznam** (obr. 9).

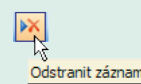
Jestliže potřebujete záznam pouze opravit, vyhledejte ho a myší klikněte do políčka,

jehož údaj chcete opravovat. Běžnou úpravou z klávesnice hodnotu nebo text změňte.

Pro pohyb ve formuláři můžete také využít kláves se šípkami nebo tabulátor (případně klávesy **Shift+tabulátor**).

Obr. 8

Obr. 9

DALŠÍ PRÁCE S FORMULÁŘEM

Jestliže jste si vytvořili formulář pomocí průvodce, program MS Access vám nabízí v posledním kroku hned možnost formulář pojmenovat a poté ho automaticky uložit. Proto děláte-li ve formuláři dodatečné změny, nezapomeňte si tyto změny ukládat, například kliknutím na ikonu **Uložit** na standardním panelu nástrojů.

JAK SE FORMULÁŘ UZAVŘE?

Pokud s formulářem již nepotřebujete v daném okamžiku pracovat, uzavřete ho. Klikněte na tlačítko **Zavřít** v názvovém pruhu okna formuláře vpravo.

JAK FORMULÁŘ PŘEJMENOVAT?

Časem se můžete rozhodnout, že daný formulář chcete přejmenovat. Stačí, když v okně databáze kliknete na jméno formuláře, u něhož chcete změnit název, pravým tlačítkem myši a ze zobrazené místní nabídky vyberete příkaz

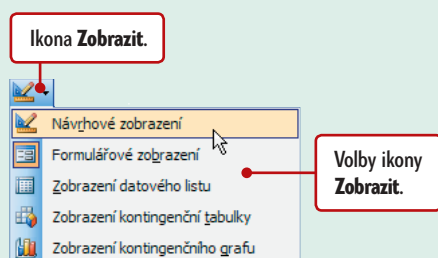
Přejmenovat. Název formuláře se prosvítí a hned ho můžete z klávesnice přímo změnit. Pro potvrzení změny jen stisknete klávesu **Enter**.

JAK FORMULÁŘ ZRUŠIT?

Nepotřebný formulář můžete kdykoliv odstranit. Stačí, když ho v okně databáze označíte a poté stisknete klávesu **Delete**. Program MS Access se ještě zeptá, zda daný formulář opravdu chcete smazat. Kliknete-li na **Ano**, formulář bude smazán.

CO JE NÁVRHOVÉ ZOBRAZENÍ FORMULÁŘE?

Kromě klasického zobrazení formuláře existuje ještě takzvané zobrazení návrhové, ve kterém můžete měnit další nastavení i vzhled formuláře. Do tohoto zobrazení přepnete například tak, že na standardním panelu nástrojů kliknete na ikonu **Zobrazit** a zvolíte položku **Návrhové zobrazení** (obr. 10).

Obr. 10

Volby ikony Zobrazit.

V tomto zobrazení si sice nelze prohlížet vlastní data, ale můžete pro jednotlivá pole měnit polohu, přidávat nová pole či nepotřebná pole odstraňovat. Také můžete do formuláře vložit obrázek, například logo firmy. Návrhové zobrazení formuláře se skládá nejenom z vlastního těla formuláře, ale i ze záhlaví a zápatí a z jednotlivých prvků.

Marie Franců

CORELDRAW

– VÝPLNĚ A OBRYSY

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak změnit barvu čáry.

Jak nastavit vlastnosti čáry.

Jak nastavit výplň.

Název programu: CorelDRAW.

Kreslení se v grafických editorech jistě neobejde bez změny čar či ohraničení objektů a výplní. Teprve barva může podtrhnout celkový grafický efekt. Zkuste se proto podívat na to, co vše a jak můžete u ohraničení a výplní měnit.

RYCHLÁ ZMĚNA BAREV

Pokud potřebujete barvu čáry či výplně změnit rychle, použijte zobrazenou paletu barev (obr. 1), která se nachází v okraji okna programu Corel. Stačí, když si určitý objekt označíte a potom levým tlačítkem myši na

zvolenou barvu kliknete. Výplň objektu se ihned změní.

Jestliže na vybranou barvu kliknete pravým tlačítkem myši, změní se barva obrysové čáry (ohraničení).

Obr. 1. Paleta barev.
Výběr určité barvy.

JAK ZMĚNIT DALŠÍ VLASTNOSTI ČÁRY?

Pro změnu ohraničení vyzkoušejte nástroj **Obrys** (obr. 2). Jestliže na uvedenou ikonu kliknete, otevře se panel pro nastavení ohraničení (obrysů).

Pokud si ikony začnete prohlížet od konce panelu, zjistíte, že můžete rychle nastavit tloušťku čáry (obrysu) nebo vyzkoušet kreslení objektu bez ohraničení (obrysu).

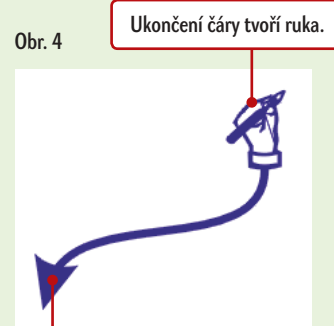
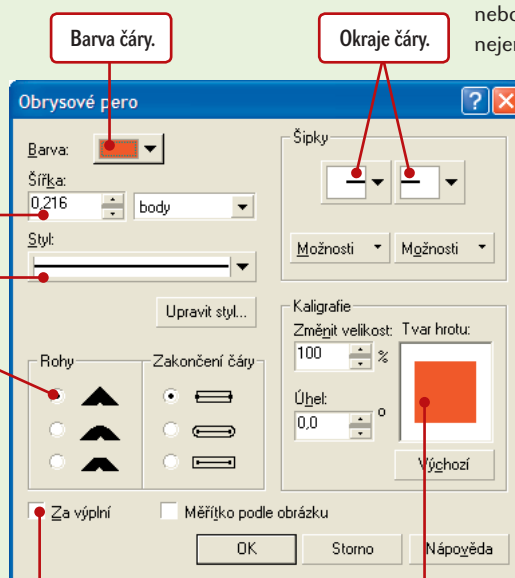
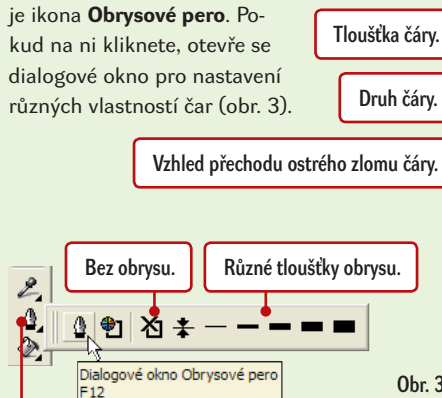
Snad nejdůležitější ikonou je ikona **Obrysové pero**. Pokud na ni kliknete, otevře se dialogové okno pro nastavení různých vlastností čar (obr. 3).

Co vše budete moci změnit? Hned vlevo nahoře je změna barvy a tloušťky čáry. Nezapomeňte ani na možnost změny stylu. Kliknutím

na tuto rozbalovací nabídku se zobrazí různé typy čar, které můžete při kreslení použít.

Zajímavou možnost nabízí i volba **Šipky**, neboť umí přidat koncům čar různé zakončení, nejenom obrázek šipky (obr. 4).

Nebojte se vše postupně vyzkoušet, třeba i nastavení hrotu nebo ukončení čar. Po nastavení je třeba vždy kliknout na tlačítko **OK**.

JAK SE MĚNÍ VÝPLŇ?

Změnou výplně můžete zcela změnit vzhled vybraného objektu – dá se použít výplň spojitá, s přechodem, s vzorkem či s texturou. Pokud však výplň odstraníte zcela, stane se objekt průhledným.

Jestliže kliknete myší na nástroj **Výplň**, zobrazí se panel pro nastavení různých výplní označených objektů (obr. 5).

SPOJITÁ VÝPLŇ

Hned první ikona vám umožní použít spojitou výplň označeného objektu. Po kliknutí na ni se zobrazí dialogové okno *Spojitá výplň* (obr. 6), ve kterém si sami můžete připravit barvu, a to mnoha způsoby.

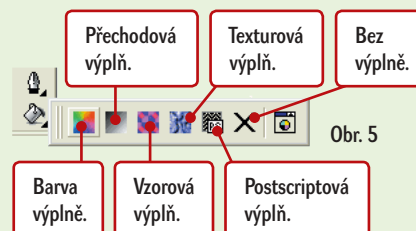
Na jednotlivých kartách lze nejenom definovat barvu podle různých barevných modelů, ale také využít hotových palet nebo směšovacího nástroje. Je jedno, kterou možnost začnete pro výplň zkoušet, vždy je však podstatný rámeček s textem *Referenční barva*. V něm vidíte již dříve použitou barvu (tzv. „starou“) a pod ní máte možnost porovnávat ji s takzvanou barvou „novou“, prostě s tou, kterou si pro objekt právě vybíráte nebo mícháte.

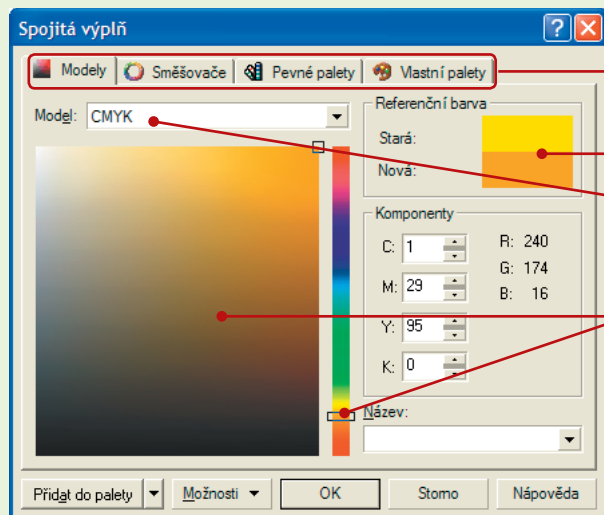
PŘECHODOVÁ VÝPLŇ

Druhá ikona na panelu pro výplně vám umožní používat výplně přechodové. Jedná se

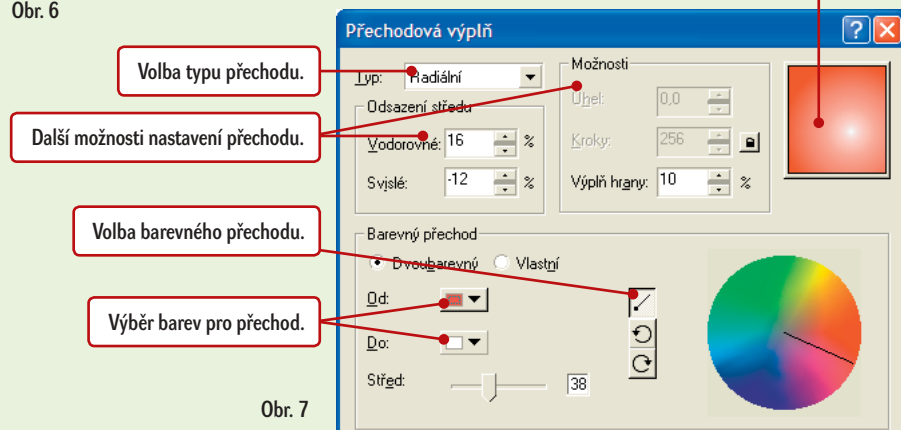
vlastně o postupný přechod barevných odstínů od barvy počáteční po barvu koncovou.

Po kliknutí na tuto ikonu se zobrazí dialogové okno *Přechodová výplň* (obr. 7), ve kterém najdete čtyři základní způsoby výplně, a to lineární, radiální, kónickou a hranatou.

Obr. 6

Obr. 7

Nebojte se s tvorbou této výplně experimentovat, pro lepší představu vám může pomoci ukázka v pravém horním rohu. Můžete totiž experimentovat nejenom s volbou barev, ale třeba i s umístěním středu, úhlem otočení výplně či s velikostí jednotlivých přechodových kroků.

Obr. 9

Výsledek bude vždy záviset na konkrétním tvaru objektu a na zvoleném typu i barvách výplně.

VZOROVÁ VÝPLŇ

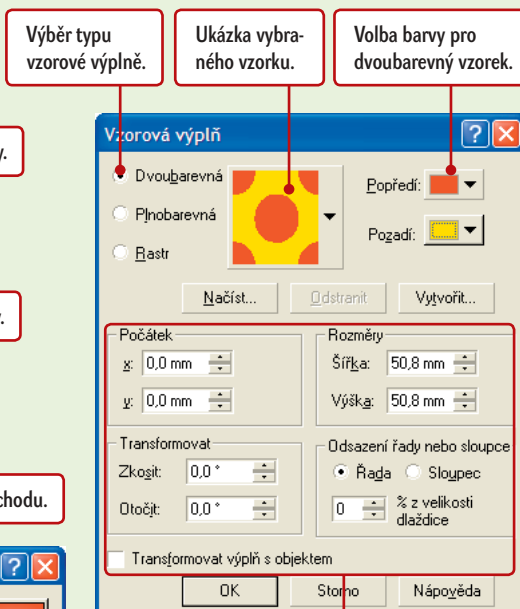
Pro výplň objektů lze použít i předdefinované vzorky, které se skládají z opakujících se prvků,

jako kdybyste kladli do objektu dlaždice. Dialogové okno (obr. 8) pro výběr zobrazí také kliknutím na třetí ikonu s názvem **Vzorová výplň**.

Dialogové okno *Vzorová výplň* schovává možnost použít vzorek dvoubarevný, plnobarevný nebo rastrový.

U dvoubarevného vzorku máte více možností nastavení, protože se nejedná pouze o černobílý vzor, ale opravdu si volíte dvě barvy, které chcete použít: barvu pozadí a barvu popředí. Plnobarevné vzorky jsou zase vektorové kresby, které jsou vytvořeny prostřednictvím programu CorelDraw, a rastrové vzorky jsou vlastně bitmapové obrázky.

Možnost **Vzorová výplň** nabízí velké množství vzorů, navíc do nich můžete využívat i vlastní kresby. Proto je nejlépe jednotlivé možnosti si prohlédnout a vyzkoušet.

Obr. 8

Další možnosti nastavení vzorku.

TEXTUROVÁ VÝPLŇ

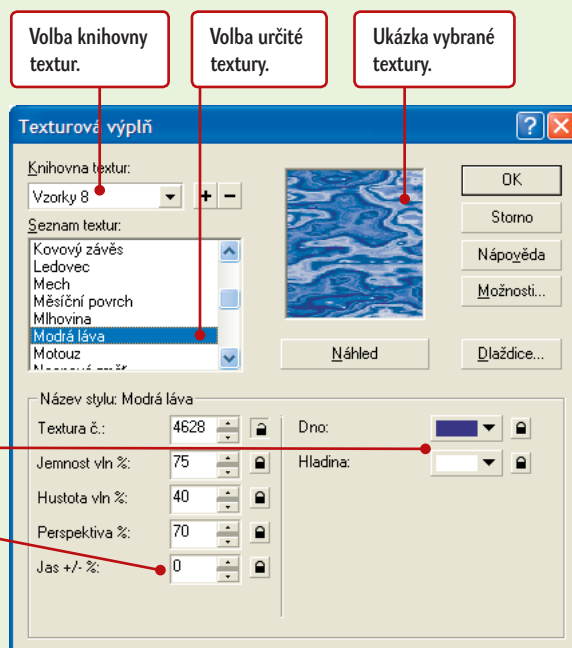
Objekty se mohou také vyplňovat pomocí textur, které se vytvářejí jako matematické modely. Proto do nich můžete částečně zasahovat, například zvolit si počet bublin, hustotu, jemnost, barvy apod.

Dialogové okno (obr. 10) otevřete kliknutím na ikonu **Texturová výplň**.

Možností, které vám grafický editor nabízí, je neomezený počet, protože můžete vybrat nejenom z knihovny textur určitý vzor, ale změnou parametrů ho můžete i libovolně změnit.

Sami se nyní můžete rozhodnout, jak své obrázky vybarvíte. Možností je opravdu hodně, zkuste tedy nejprve různé druhy výplní. Časem si třeba oblíbíte jen některé z nich a k nim se ve svých kresbách budete vracet.

Marie Franců

Obr. 10

NAJDETE
KLÍČE?

BARIÉRY?

Mnozí z vás pravděpodobně znají ze svého okolí někoho, kdo zas tak přesně nezapadá do „vyjetých kolejí“ společnosti. Mám na mysli ty, pro které je „náš“ svět často plný překážek.

v občanském, duchovním i psychologickém poradenství a najít zajímavé akce vhodné právě pro vás či vaše blízké.

NĚCO PRO NEVIDOMÉ – WWW.SONS.CZ

Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých (SONS) provozuje stránky na internetové adrese www.sons.cz, jsou velmi dobře organizované a opravdu rozsáhlé svým obsahem. Můžete například začít pouhou definicí toho, kdo je zrakově postižený, a věřte, že to není formulace jednoduchá a kratičká. Zjistíte buď to, jak pomoci, nebo to, kam se obrátit o pomoc, projdete informace o literatuře a sportu, můžete si dát poradit ohledně speciálních pomůcek.

BEZ BARIÉR – WWW.BEZBARIER.CZ

Už vás napadlo, jak zbytečně vysoký může někdy být obrubník? Občanské sdružení ná-
vštěvníků Bez bariér je tu právě pro ty, kdo

www.ticho.cz, a uvidíte sami. Nabízí se vám možnost počíst si v článcích, prohlédnout si fotogalerii, dozvědět se více o táborech pro neslyšící, v textech lze také hledat podle jména autora či tématu, můžete využít příležitost a zachatovat si a prohlédnout si znakovou řeč „v pohybu“.

CHARITA A INFORMACE

Není jednoduché žít ve společnosti, která s potřebami opravdu všech zas tak moc nepočítala, proto existují organizace a spolky nabízející pomocnou ruku všem potřebným. Pojďme se na některé takové webové stránky podívat.

Začnu jednou známější: jmenuje se Centrum Paraple a každoročně pořádá veřejnou sbírku ve spolupráci s televizí – stránky této organizace najdete na adrese www.paraple.cz. Paraple však není jen portálem charitativním, i tady se dozvíte mnoho zajímavých informací o jiných neziskových organizacích a o jejich činnosti a službách, najdete tu odkazy na tyto organizace a pochopitelně nechybí zhodnocení sbírky a výroční zpráva.

Pokračujeme dál třeba novinami příznacně nazvanými „Můžeš“ – jejich webové stránky se jmenují www.muze.cz. Na tomto serveru vás čekají články o sportu, poradenství, rozhovory, inzertní bleší trh, křížovka, seznamka, lze se podívat i na čísla starší a jedno tištěné si objednat zdarma. Třeba právě vám tyto noviny padnou do oka.

Po přečtení pár novinek nezaškodí „posvítit si“ na další stránky, tentokrát na noviny na adrese www.svetluka.centrum.cz. Světluška pomáhá nevidomým a zrakově postiženým v tísnivé životní situaci, snaží se přispět na potřebné pomůcky, péči, vodící psy či na rekvalifikaci. Můžete přispět na sbírkové konto, poslat dárcovskou SMS zprávu nebo přijít na benefiční akci. Není špatné občas dávat, co říkáte?

Petra Prokopcová

RÁDA BYCH VÁM TENTOKRÁT PŘEDSTAVILA několik užitečných webových rádců a pomocníků, kteří zdravým mohou pomoci pochopit potřeby handicapovaných a naopak.

POMOCNÁ SÍŤ – WWW.HELPNET.CZ

Před tímto portálem smekám. Jasně a přehledně členěné stránky potěší snad každého, kdo se chce dozvědět užitečné informace a najít mnoho odkazů na jiná místa podobného tematického zaměření. To je hlavní důvod, proč jsem zařadila www.helpnet.cz na první místo. Výhoda tohoto webu spočívá v tom,

že se nespécializuje na jedinou skupinu uživatelů s postižením, ale hned na několik.

V menu pod jednotlivými rubrikami o postižení se můžete dozvědět vždy základní data o různých vadách, pomůckách, literatuře, možnostech vzdělávání, službách i poradnách. Za zmínku stojí možnost popovídat si na diskuzních fórech a omrknout kalendář akcí. Třeba právě vy potkáte někoho zajímavého.

NECHTE SI PORADIT – WWW.INTERNETPORADNA.CZ

Poradenský, informační a diskuzní sever pro osoby se specifickými potřebami – tak je pojmenován další portál a najdete jej na adrese www.internetporadna.cz. I zde objevíte rubriky přehledně členěné do několika kategorií. Máte možnost položit dotaz, prohledávat

mívají dnes a denně obtíže s jejich překonáváním. Stránky www.bezbariery.cz mapují bezbariérová místa. I vy můžete pomoci, víte-li o nějakém takovém místě, a přidat je k výčtu těch zveřejněných. Vše je pěkně přehledně organizováno podle měst a vyberete si zde podle toho, zda se chystáte například na nákup, či za kulturou, nebo máte-li v úmyslu použít hromadnou dopravu, nebo snad toalety. To ale není vše, stránky vás informují také o bezbariérových hotelech a ubytovnách a o cestování vůbec, přečtete si tu články vhodné právě pro lidi na vozíčku, máte možnost zapojit se do diskuze.

TICHO – WWW.TICHO.CZ

Tyto stránky mne nadchly na první pohled tím, že ukazují znakovou řeč, ne však pouze kreslené obrázky. Pojďte se mnou zavítat na

NEDEJTE SE NACHYTAT

Co byste odpověděli cizímu člověku na žádost „Sdělte mi prosím heslo ke svému bankovnímu účtu, chtěl bych si z něj vybrat nějaké peníze“? Zřejmě by vás napadlo, že se pomátl. Přesto jsou lidé, kteří se takto úspěšně žijí. Jenže na to jdou o něco rafinovaněji. Provozují takzvaný phishing.

NEJSNÁZE SI FUNGOVÁNÍ celého phishingu předvedeme na praktickém příkladu. Uživateli počítače dostane do své elektronické pošty zprávu následující podoby (zpráva je doslova přeložena z reálně existujícího anglického vzoru). Dovolili jsme si jen změnit jméno inkriminované instituce na ABCbank.

Od: ABCbank [antifraud.ref.num709555952@ABCbank.com]

Předmět: Zákaznický servis: Váš účet u ABCbank

Text: Vážený kliente!

V poslední době jsme zaznamenali velké množství pokusů o zcizení identity klientů ABCbank. V zájmu ochrany Vašeho účtu proto prosíme o potvrzení Vašich identifikačních údajů.

Procedura je zcela dobrovolná a její nepodstoupení v žádném případě neznamena jakékoliv omezení ve využívání Vašeho účtu.

Bezpečně potvrdit Vaše identifikační údaje lze na adrese [následuje WWW odkaz]. Děkujeme, že jste této zprávě věnovali pozornost, a děkujeme, že využíváte služeb ABCbank!

Na tento e-mail prosím neodpovídejte, protože je odeslán z nemonitorované adresy.

A samozřejmě že je celá zpráva vyzdobena decentní grafikou příslušného bankovního ústavu. Jak už asi tušíte, problém je v tom, že e-mail neodesílala banka, ale podvodníci, kteří se tímto způsobem snaží vylákat z důvěřivců jejich identifikační údaje – aby pak mohli v klidu pomocí elektronického bankovníctví manipulovat s jejich účty.

Protože některé výše uvedené skutečnosti vyžadují trochu objasnění, pojďme se na phishing podívat poněkud podrobněji.

FALEŠNÉ ADRESY ODESÍLATELE

Především je zapotřebí si uvědomit, že adresa odesílatele ABSOLUTNĚ NIC nevypovídá o tom, kdo je skutečným odesílatelem zprávy! Jedná se totiž o informaci, kterou lze poměrně snadno změnit (čtenář promine,

V OBLASTI ELEKTRONICKÉ KOMUNIKACE VÍCE NEŽ KDE JINDE PLATÍ ÚSLOVÍ „DŮVĚŘUJ, ALE PROVĚŘUJ“.

ale ač je tento postup autorovi článku znám, nebude jej zde z pochopitelných důvodů zveřejňovat).

Tuto techniku ostatně velmi úspěšně používá většina současných e-mailových červů – a tak opravdu nejde o nic převratného nebo exotického. V praxi celá situace vypadá tak, že virus napadne počítač pana Adama. Pan Adam je šetrný nebo nezkušený, takže

PHISHING: PODVOVNÝ E-MAILOVÝ LOV

info

Phishing se netýká pouze elektronické pošty, ale právě díky ní se dočkal obrovského rozšíření. Oč vlastně jde? O prachobyčejný podvod, který těží z několika (ne)výhod internetu a z lidské neznalosti či důvěřivosti.

Slovíčko „phishing“ je vlastně zkomoleninou anglického „fishing“, což znamená rybařit nebo rybaření. Poměrně přesně přitom vystihuje podstatu phishingu: jeho cílem je ulovit (zneužitelné) informace.

nepoužívá antivirovou ochranu. Výsledkem je, že se virus rozešle na všechny strany – k získání seznamu kontaktů použije třeba e-mailový adresář pana Adama. Všem těmto „obětem“ pak přijde v elektronické poště virus. Jenomže ne každý je šetrný nebo nezkušený, takže antivirová ochrana většinu těchto virů zachytí. Adresáti pak mohou pana Adama zpětně varovat: pozor, rozesíláte viry!

A teď si představte stejnou situaci, jen s tím rozdílem, že virus při odchodu z počítače změní adresu odesílatele. Takže místo pana Adama tam podvodně uvádí jako odesílatele paní Bětu (její adresu si mohl najít třeba v adresáři pana Adama). Následně dochází k situaci, kdy se světem šíří virus, který se tváří, jako by jej odesílala paní Běta (přestože tak činí počítač pana Adama

Takovýto e-mail budete pravděpodobně ignorovat. Ale co když vám přijde něco podobného v češtině a s logem vaší banky?

– samozřejmě bez jeho vědomí). Paní Běta přitom může být klidně na dovolené – virus pouze použil její jméno.

Antivirové programy pak hlásí, že od paní Běty chodí viry. Lidé se ji následně pokoušejí varovat, nebo jí spílají (záleží na nátuře). A když se paní Běta vrátí z dovolené, nestačí se divit. Přitom je prakticky bezmocná, neboť je nesmírně obtížné zjistit, ze kterého počítače se virus skutečně šíří. Výsledkem je, že paní Běta je stále zasypávána e-mailovými varováními, kdežto skutečného viníka (pana Adama) nikdo neupozorní.

Jak vidno, zfalšování e-mailové adresy odesílatele problém není. Ostatně, o její nepravosti svědčí i poznámka na konci zprávy „neodpovídejte na tento e-mail“. Napsat pak text bankovním tónem a doplnit jej o příslušné grafické prvky je snadný úkol.

PÍŠE VÁM VAŠE BANKA

A proč si útočníci vybrali právě ABCbank? Protože si volí velké finanční ústavy, které mají hodně klientů (jistě si dokážete představit, které banky by si vybrali útočníci v českých zemích). Tato zpráva je totiž rozesílána náhodně na velké množství e-mailových kontaktů (běžně sto tisíc). A zde je velká pravděpodobnost, že mezi příjemci bude velké procento klientů dotyčné banky. Ostatní (neklienti) pak budou zprávu nejspíše ignorovat jako omyl – a i kdyby chtěli něco podniknout, chybějí jakékoliv kontaktní údaje (to samozřejmě

poněkud omezuje i opatrné klienty, kdyby si chtěli e-mail ověřit).

Jak je ale možné, že se k informacím dostanou útočníci, když je v e-mailové zprávě odkaz na stránky ABCbank? Možností je několik. První možností je to, že je často využívána velmi podobná doména, takže uživatel si záměny nevšimne (např. místo *www.abcbank.com* je použito *www.abebank.com*, *www.abc_bank.com* apod.). Druhou možností je využití bezpečnostní chyby, která umožňuje zobrazit určitou doménu, ale ve skutečnosti odkaz směřuje jinam. Další možností pak je, že útočníci umístí („kvůli pohodlí“) formulář přímo do těla e-mailové zprávy nebo jako její přílohu. Uživatel pak pouze klikne na tlačítko „Odeslat“, aniž by měl tušení, kam jeho informace směřují.

Důvěřiví uživatelé pak požadované údaje vyplní a odešlou. Jak už správně tušíte, informace nejsou odesílány příslušné bance, ale do rukou hackerů. Ti se už postarají o to, aby se finanční prostředky na účtu vyhlédnuté oběti dlouho neohrály. Ostatně, co víc si pro spáchání kybernetického zločinu můžete přát než právě aktuální přihlašovací jméno a heslo od existujícího účtu?

CO NÁSLEDUJE

Pomocí phishingem získaných informací pak hackeři provádějí kybernetické krádeže, při kterých vznikají velmi vysoké škody. „Lovené“ informace mají totiž podobu přihlašovacích jmen a hesel k různým aplikacím (elektronické bankovníctví, internetové obchody, platební systémy apod.).

Oběť zpravidla velmi rychle pozná, že se stala cílem útoku, ale to už bývá pozdě. Navrácení finančních prostředků je přitom prakticky vyloučené, neboť vystopování pachatelů je obtížné (tisícové částky sice jednoho člověka velmi bolí, ale rozhodně nejsou důvodem k rozjetí velké mezinárodní vyšetřovací mašinerie). Krom toho k prozrazení přihlašovacího jména a hesla došlo vinou neopatrnosti uživatele, nikoliv vinou finanční instituce.

Tomáš Příbyl

JAK SE BRÁNIT

Jedinou obranou před phishingem je prevence:

Nikdy nikomu a za žádných okolností nesdělujte svá přihlašovací jména a hesla. Ani bankovní ústav nemá právo je po vás vyžadovat! (A už vůbec ne prostřednictvím nějakého formuláře na internetu.)

Stejně tak nesdělujte své další osobní údaje – a pokud je to nezbytně nutné, ověřte si, komu je sdělujete. (V případě phishingu celý podvod odhalíte jediným kontrolním e-mailovým či telefonickým dotazem na adresu údajného odesílatele!)

Ne vyplňujte žádné formuláře obsažené v e-mailech ani formuláře, na které z e-mailu vede odkaz!

Dávejte si také pozor na nestandardní formy komunikace – proč by vás jindy opatrná banka na jednu žádala o nějaké údaje prostřednictvím tak nebezpečného média, jakým elektronická pošta bezesporu je?

Pravidelně kontrolujte svůj bankovní účet a podobné elektronické prvky. Jednou měsíčně (po výplatě) to nestačí – čím dříve odhalíte případné problémy, tím méně bolestivé bývají jejich následky.

Někdy je ale nutné sdělovat citlivé údaje prostřednictvím internetu. V takovém případě je nutné OVĚŘOVAT si v e-mailu popsane skutečnosti – velkým varováním je třeba právě absence jakýchkoliv kontaktních údajů a žádost o to, abyste na e-mail neodpovídali. Copak to jsou znaky solidního jednání zavedené bankovní instituce?

JAK BEZPEČNĚ POUŽÍVAT E-MAIL

Klasik by asi pravil, že „největší chybou uživatelů e-mailu je to, že používají e-mail“. To je ale rada k nezaplacení, protože s používáním „nebezpečného“ média jménem elektronická pošta se v současném světě zkrátka musíme naučit žít. Jak?

Stejně jako jsou mezi námi řidiči a „řidiči“ či umělci a „umělci“, také v případě počítačů jsou mezi námi uživatelé a „uživatelé“. A v případě e-mailu to platí dvojnásob. Zatímco někdo na „počítačovou hygienu“ velmi dbá, a viry mu tudíž problémy nepřítomí, počítač někoho jiného je pravým rájem pro všemožnou elektronickou havěť. Oba uživatelé (či spíše uživatel a „uživatel“) se přitom pohybují ve stejném prostředí.

ANTIUVÍROVÝ PROGRAM JE ZÁKLAD

Základem bezpečného používání elektronické pošty je prevence. Nikdy totiž nedokážeme zajistit, aby k nějakému problému (např. k napadení virem) nedošlo. Na problémy se však můžeme připravit. Právě nepřipravit se na možné potíže a spoléhat se na přízeň osudu je nejčastější chybou uživatelů elektronické pošty.

Součástí preventivní ochrany je antivirový program. Který? Na tuto otázku se nedá jednoznačně odpovědět. Každý uživatel počítače totiž vyžaduje něco jiného: někdo preferuje cenu, jiný přidání služby, další četnost aktualizací a někdo třeba grafické rozhraní. V otázce výběru antivirového programu tak existuje jediné doporučení: sami si vyzkoušejte, co vám – lidově řečeno – sedí. Je dobré přihlídnout též k doporučením druhých. Jak už ale bylo uvedeno výše, každý uživatel má jiné požadavky. Každý počítač je navíc unikátní kombinací hardwaru, softwaru, jejich verzí a nastavení, takže to, co funguje u souseda, nás může v práci spíše omezovat.

Antivirový program je samozřejmě nutné správně používat – především mít jej stále zapnutý a aktualizovaný. A jak často aktu-

alizovat? Co nejčastěji. Žádné univerzální pravidlo ohledně četnosti aktualizací není, neboť každý uživatel má trochu jiné potřeby a požadavky. Ale pracujete-li s internetem denně, měli byste antivirový program aktualizovat každý den.

Antivirový program je nesmírně důležitý právě v souvislosti s elektronickou poštou, protože vysoké procento infiltrací přichází v současné době právě e-mailem.

však musíte rozhodnout, zda dáte přednost bezpečí, nebo pozlátku.

NÁHLED JE RISKANTNÍ

Stejně tak si dejte pozor na další „pohodlnou“ a často používanou věc – zapnutý náhled (preview) v poštovním klientském programu. Jeho použití sice umožňuje přichází poštu si okamžitě přečíst, ale pokud zpráva obsahuje virus schopný sám sebe

**VŽDY POUŽÍVEJTE AKTUALIZOVANÝ ANTIUVÍROVÝ PROGRAM.
PRAVIDELNĚ ZÁPLATUJTE OPERAČNÍ SYSTÉM.
PŘÍLOHY NEJPRVE ULOŽTE NA DISK A OTEVÍREJTE JEN TY, KTERÉ OPRAVDU
POTŘEBUJETE.**

Jako další chybu při využívání elektronické pošty je s trochou nadsázky možné uvést používání aplikace Outlook nebo Outlook Express. Jelikož jsou to nejrozšířenější klientské poštovní programy na světě, drtivá většina soudobých škodlivých kódů je samozřejmě „šita na míru“ právě jim. Proto se mnohdy doporučuje přejít k používání alternativních programů, což však není vždy možné nebo žádoucí.

PROSTÝ TEXT JE BEZPEČNÝ

Poměrně velkou chybou (nebo spíše nečestí) některých uživatelů je, že při vytváření e-mailové zprávy používají HTML formátování. Místo toho se doporučuje používat prostý text (plain text). Ten sice neumožňuje používat různé velikosti písma, jeho různé typy či barvy, vkládat obrázky, zvuky nebo další objekty, ale – je bezpečný! A to je nezanedbatelná výhoda. Sami se

aktivovat bez zásahu lidské ruky, pak máte ve zlomku sekundy počítač zavirovaný, aniž byste mohli vy (nebo antivirový program) reagovat. Jak je možné, že v některých případech antivirový program není schopen virus zachytit? Je to tehdy, když dochází ke spuštění škodlivého kódu přímo z e-mailu, bez předchozího uložení na disk.

POZOR NA PŘÍLOHY

Největší nebezpečí z hlediska elektronické pošty však představují přílohy. Předně si musíme uvědomit, že nebezpečné jsou všechny typy příloh bez výjimky. Ve skutečnosti to není tak docela pravda, ale nebezpečné přílohy se s oblibou „maskují“ za ty bezpečné. To je třeba případ tzv. dvojitého přípon. Soubor s virem má název SMLOUVA.DOC. VBS a třeba i falešnou wordovskou ikonku. Jenomže některé počítače mají nastavenou volbu „nezobrazovat známé přípony“, a známou příponu VBS (Visual Basic Script) tedy nezobrazí. Vinou toho se virus může uživateli jevit jako wordovský dokument.

Také proto (a kvůli pohodlnějšímu zpracování antivirovými programy) se doporučuje každou přílohu před jejím zpracováním/otevřením uložit na pevný disk.

Pro úplnost upozorňujeme, že žádný soubor nemá dvě přípony, ale jen jednu jedinou. Jakákoliv další část názvu souboru, tváříci se jako přípona, je opravdu jen jeho názvem.

Tomáš Příbýl

ZÁPLATUJTE

Každopádně je nutné operační systém a používané programy záplatovat. Softwarové firmy chyby ze svých programů postupně odstraňují a programy upravují, aby byly stabilnější a bezpečnější.

Aby si uživatelé po každé vydané opravě nemuseli celý program, nebo rovnou operační systém znovu instalovat, vznikly tzv. patche – záplaty. Jedná se o menší programy, které mají za cíl instalovaný program a jeho konfiguraci upravit tak, aby se odstranily známé problémy (kolize s jiným programem, v některých případech špatná funkce, nechtěná vlastnost, kterou mohou využít hackeři nebo viry apod.).

Záplatování se v případě operačního systému Windows provádí prostřednictvím webové stránky www.windowsupdate.com nebo windowsupdate.microsoft.com. Pozor, některé záplaty mohou být poměrně obsáhlé (až desítky MB), ale jejich instalace se rozhodně vyplatí.

JAK VYZRÁT NA E-MAILY?

ZALOŽENÍ E-MAILOVÉ SCHRÁNKY

E-mailová schránka rozhodně nepatří ke službám, s jejichž zřízením by byly nějaké větší potíže. Pokud nejste majiteli domény druhého řádu (<http://www.mojedomena.cz>) či nemáte vlastní účet u svého zaměstnavatele, můžete si jej zařídit na některém z tzv. freemailů. To jsou servery, které vám tuto službu poskytnou zdarma. Takový e-mail je vhodné vlastnit, i když disponujete e-mailem firemním, neboť freemail je tak říkajíc doživotní (nepřijdete o něj při změně zaměstnání apod.). Nejpoužívanější české freemaily jsou www.seznam.cz, www.centrum.cz a www.post.cz.

POUŽÍVÁNÍ E-MAILOVÉ SCHRÁNKY

V zásadě jsou dva způsoby, jak k e-mailové schránce přistupovat. Prvním je webové rozhraní. To má tu výhodu, že člověk vystačí pouze s počítačem připojeným k internetu kdekoliv na světě. Pomocí prohlížeče si otevře webové stránky e-mailového serveru a zadá přihlašovací jméno a heslo. Existuje zde však i řada nevýhod – ne každý e-mailový server toto webové rozhraní má, obvykle nelze provést prakticky žádná nastavení, komplikované bývá také používání adresáře a v neposlední řadě je tento způsob velmi zdlouhavý. (To je způsobeno neustálým načítáním stránek, mnohdy s velkým množstvím reklam. Paradoxně čím lepší toto rozhraní je, tím pomaleji se načítá.)

Žádné z výše uvedených záporů naopak nenaleznete u způsobu druhého a jím je správa schránky pomocí specializovaného programu, tzv. e-mailového klienta. Tím sice disponujete jen na jednom konkrétním počítači, nicméně v případě potřeby můžete využít i webového rozhraní z jakéhokoli jiného PC připojeného k internetu.

Různých e-mailových klientů existuje samozřejmě celá řada. Na následujících řádcích vám představíme čtyři nejoblíbenější a pokusíme se poukázat na jejich klady i zápory.

Elektronická pošta patří bezesporu k fenoménům současnosti. Rychlý rozvoj internetu a skutečnost, že zaslání e-mailu nic nestojí, vytvořily klasické, „papírové“ poště velmi rychle schopného konkurenta.

MS OUTLOOK

Společnost Microsoft už léta dokazuje, že umí dělat kvalitní programy. Její balík kancelářských aplikací MS Office, jehož je Outlook součástí, patří bezesporu ke špičce ve svém oboru.

Instalace programu samého (bez ostatních částí balíku) je sice proti konkurenci poněkud zdlouhavější, stejně jako jeho spouštění. Nutno ovšem podotknout, že krom standardních funkcí (práce s e-maily, adresář, nástroje pro export a import) nabízí program ještě mnohem víc. Části Kalendář a Úkoly se mohou stát plnohodnotným organizérem, který mohou využít i běžní uživatelé, přestože je zřejmě primárně určen pro podnikatele, manažery apod.

Přehledné členění, pěkné grafické ztvárnění a velmi intuitivní ovládání, které snadno přejde do krve, nelze než pochválit. Příjemné je také to, že ovládacích prvků není příliš mnoho, a přesto lze nastavit úplně vše, co člověka napadne. Nicméně standardní konfigurace je vyhovující a zůstává pouze nutnost zadat údaje pro komunikaci s e-mailovým serverem (začátečnickům pomůže přehledný průvodce).

Mezi výhody patří i to, že tento program je velmi rozšířen a většina ostatních aplikací s ním dokáže velmi dobře spolupracovat. To oceníte zejména u různých antivirových programů či spamových filtrů.

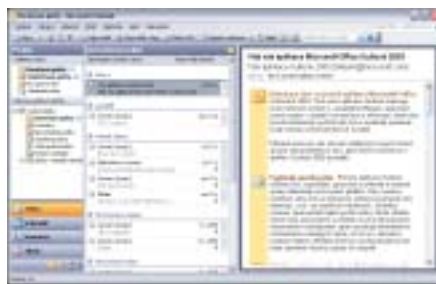
Krom drobných chybiček, které jsou spíše otázkou osobních preferencí, lze MS Outlooku vytknout pouze jednu vadu na kráse – cenu. Jak již bylo řečeno, je totiž součástí balíku MS Office a jeho cena není právě lidová.

MICROSOFT OFFICE OUTLOOK XP/2003

Cena: Součást balíku MS Office.

Lokalizace do češtiny: ano.

Oficiální stránky: www.microsoft.cz.

Microsoft Office Outlook 2003.

Microsoft Outlook Express 6.

MICROSOFT OUTLOOK EXPRESS 6

Cena: Součást instalace OS Windows.

Lokalizace do češtiny: ano.

Oficiální stránky: www.microsoft.cz.

OUTLOOK EXPRESS

Druhý e-mailový klient pocházející z dílen společnosti Microsoft je de facto pouze „ořezanou“ verzí výše zmiňovaného programu. To z něj však ještě nedělá outsidera, ba právě naopak. Outlook Express je snad vůbec nejpoužívanější aplikací svého druhu. To je způsobeno tím, že je k dispozici „zdarma“ v operačních systémech Windows.

Při prvním spuštění se objeví přehledný průvodce, který pomůže nakonfigurovat připojení k poštovnímu serveru. Program startuje velmi svižně a jeho sice strohý, ale přehledný vzhled nikoho neurazí. K dispozici jsou pouze základní funkce, ale pro práci s e-maily bohatě postačí. Začátečníci to naopak uvítají – nejsou obtěžováni zbytečnými nastaveními.

Také v případě Outlooku Expressu funguje spolupráce s ostatními programy na jedničku, což potěší ty uživatele, kteří neradi ztrácejí čas mnohdy zdlouhavými konfiguracemi.

Outlook Express je maximálně jednoduchý a přehledný, nicméně strohý, zvládající „pouze“ práci s e-maily a bez možností rozšíření – je tedy ideální pro začínající a nenáročné uživatele.

THUNDERBIRD

Sdružení Mozilla.org se nedávno rozhodlo rozdělit svůj stejnojmenný balík programů na jednotlivé aplikace. E-mailovému klientu byl přisouzen název Thunderbird.

Instalace programu proběhne ve chvíli a poté je, stejně jako v případě obou typů Outlooku, spuštěn průvodce nastavením. Ten však nabízí i seznam všech e-mailových

klientů nainstalovaných na počítači a možnost importu konfigurace.

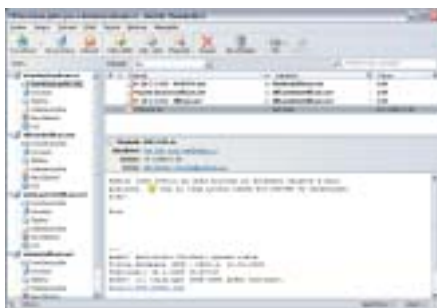
Aplikace startuje velmi svižně do přehledného a poměrně pěkně graficky ztvárněného prostředí (to si lze přizpůsobit pomocí jiného vzhledu – skinu). Ovládání je intuitivní a opět lze bez nadsázky říci, že zvyknout si je otázka okamžiku. Thunderbird disponuje všemi základními funkcemi a pro zkušenější uživatele nabízí i něco navíc, kromě zmiňovaných skinů ještě propracovaný systém třídění zpráv a filtr na nevyžádanou poštu (spam). Ten sice musíte nejprve chvíli „učit“, ale o jeho užitečnosti netřeba vést dlouhé diskuze.

MOZILLA THUNDERBIRD 1.0

Cena: zdarma.

Lokalizace do češtiny: ano.

Oficiální stránky: www.mozilla.org.

Mozilla Thunderbird 1.0.

Spolupráce s jinými programy sice může být místy trochu slabší než v případě předchozích produktů, ale vše se dá dohnat v nastavení, které je mimochodem až nezvykle přehledné a intuitivní. Aplikaci lze dále rozšiřovat pomocí zásuvných modulů (plug-inů), nicméně jejich funkčnost a užitečnost bývá různá.

Uvážíme-li dále, že Thunderbird je distribuován zdarma a v plné české lokalizaci, nezbyvá než mu právem přiřknout titul „e-mailový klient špičkové kvality“.

INCREDIMAIL

IncrediMail je sice pěkným a právem oblíbeným e-mailovým klientem, bohužel není standardně lokalizován do češtiny. Na internetu sice překlad sehnat lze, ale nutno podotknout, že to není proces jednoduchý, neboť existuje mnoho mezi sebou nekompatibilních verzí.

Instalace a konfigurace programu je velmi svižná a nelze na ní mnoho zkazit. Pokud jste již používali MS Outlook, IncrediMail bez dotazů importuje jeho nastavení. To je na jednu stranu praktické pro začínající uživatele, nicméně přílišná samostatnost programů bývá mnohdy na škodu.

Grafické provedení programu se nám líbilo. Také zde existuje možnost měnit vzhled skinu, avšak za tuto schopnost byste již museli zaplatit. (Placená verze dále odstraní reklamní proužek a přidá další,

IncrediMail Xe.

INCREDIMAIL XE

Cena: zdarma.

Lokalizace do češtiny: ne.

Oficiální stránky: www.incredimail.com.

nepříliš významné funkce.) I IncrediMailu můžeme přičíst plus za intuitivní a přehledné ovládání.

Spolupráce s jinými programy není sice ideální, ale stále funguje bez větších komplikací. Také IncrediMail se může pochlubit filtrem na nevyžádanou poštu, musíte si jej však nejdříve „naučit“.

Hlavní výtkou tedy směřuje k problémům s lokalizací, zmíněným v úvodu. Pokud vám však nevadí ovládání v angličtině či máte dostatek trpělivosti pro hledání překladů na internetu, nelze než IncrediMail doporučit.

Aleš Havlas, elfkam@elfkam.net

NEBOJTE SE KOMPRIMACE!

Komprimace dat spočívá v takovém kódování, které umožňuje, aby výsledný soubor byl pokud možná co nejmenší. Jev opačný – dekomprimace – je druhá strana mince, bez které by celá činnost nedávala smysl. Hlavní příčinou komprimace je snaha o úsporu místa.

DISKETA, v minulých letech dost populární médium, postupem času přestávala stačit. Kdysi se na jednu disketu vešlo i několik jednoduchých her, ale brzy se ukázalo, že na jednu hru bylo potřeba i několik disket. Nejedná se jen o hry, ale i o obrázky, písničky či instalační soubory. Zkomprimovat lze vše, jde jen o to, čím a jak. Nabídka programů pro manipulaci s archivy je široká a stejně tak je rozsáhlé množství používaných formátů. Opravdu rozšířených je jich však jen několik, s těmi ostatními se běžní uživatelé většinou dosud nesetkali, a možná se s nimi ani nikdy nesetkají. O těch hlavních formátech by měl uživatel něco vědět a disponovat alespoň jedním programem, a to takovým, aby byl schopen jej bez problémů používat. Některé z nich jsou i v češtině, jako např. WinRAR (viz rubriku „Jak na to“), jiné si získaly popularitu spíše v zahraničí.

JAK TO FUNGUJE?

Komprimační programy používají různé složité algoritmy, ale podstatou je využití opakujících se prvků. Například řadu informací AAAAAAAAAAbbbbCCC lze zakódovat jako 8A4b2C, což je daleko úspornější. Ještě výhodnější pro komprimaci by bylo, kdyby se celý řetězec opakoval v datech několikrát. Metody komprimace jsou velmi propracované a programy jsou uživatelsky příjemné. Mnozí uživatelé však komprimaci dat nepoužívají a nechávají tuto kapitolu počítačového vzdělání neotevřenou.

Ze souborů, které je vhodné komprimovat tradičním způsobem, vynecháme obrázky, hudbu a filmy. Tyto typy souborů mají speciální kompresní formáty, například v případě hudby jde o velmi rozšířený a po-

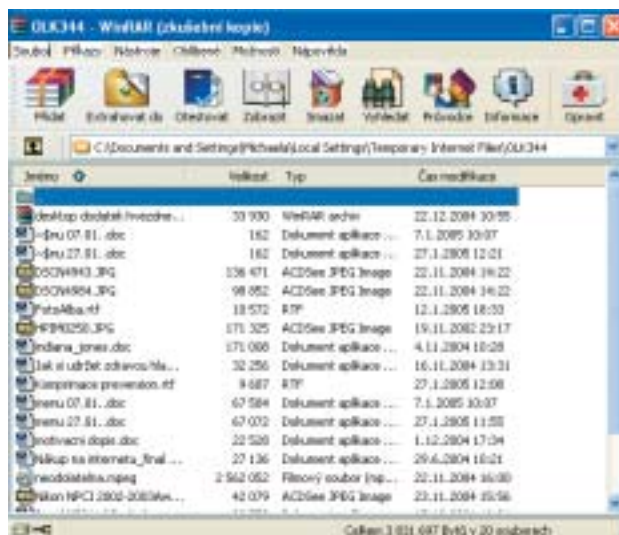
pulární formát MP3, u filmů a animací je rozšířen formát DivX. S obrázky je situace o něco složitější. Používaných formátů je mnoho, mezi oblíbené patří například JPEG či GIF. Obrázky, hudbu či video zkomprimované do těchto speciálních formátů se už nevyplatí dále komprimovat, protože další úspora místa by byla minimální.

CO MŮŽEME POŽADOVAT?

Na prvním místě je to komfortní uživatelské prostředí. Kdysi používané příkazové řádky jsou dnes schopni přijmout jen lidé s netradičními požadavky. Ergonomický vzhled a ovládání programu musí být nadto zastřešeny kvalitními funkcemi. V první řadě jde o schopnost komprimovat s velkou účinností. Nutností se stala schopnost vytvářet samorozbalovací (SFX) archivy. Ty se sbalují jako spustitelné soubory a obsahují algoritmus, který archiv rozbalí i bez nutnosti mít na počítači jakýkoliv program pro archivaci. Dalším požadavkem je schopnost efektivně rozdělit archiv na části o požadovaných velikostech. Úspěšnost programu WinZip v zemích EU či v USA spočívá hlavně v ekonomických aspektech. Podpora pro rozdělování archivů je totiž u WinZipu stejně jako u jeho předchůdců velmi špatná. Těžko si lze představit, že by uživatelé v těchto bohatších zemích přistoupili na zdlouhavé a rizikové rozdělování archivů na mnoho disket.

Naprostá většina uživatelů dnes již disponuje CD nebo DVD vypalovačkou a tento komfort je osvobozuje od nutnosti archivy rozdělovat. U nás se ale diskety ještě hojně používají, a proto u našich uživatelů je populárnější WinRAR. Ten při správném nastavení dosahuje i lepších kompresních poměrů, takže výhoda konkurenčního WinZipu je hlavně v rozšířenosti.

WinRAR zvládá většinu běž-

WinRAR je oblíben díky přehlednému českému ovládání.

ných formátů a ty ostatní by stejně většinou zůstaly nevyužity.

WINZIP 9.0 SERVICE RELEASE 1

Rozhodně není nejlepší, ale zřejmě je nejrozšířenější. Od dob starého Zipu pro MS-DOS udělal velký pokrok a jeho poslední verze má označení 9.0. Oblíbenost je jeho hlavní devízou a bitevním polem je internet, kde se WinZip šíří jako blesk. Díky silné lobby a dobré reklamě se stal standardem. Jestliže si téměř cokoliv stáhnete z internetu nebo vám kamarád pošle mailem obrázky anebo si budete chtít nainstalovat nějaký software, je velká pravděpodobnost, že soubor bude zkomprimován právě v tomto programu. Stejně tak je zkomprimován i vlastní instalační soubor o velikosti 2,5 MB. Instalace je velmi jednoduchá.

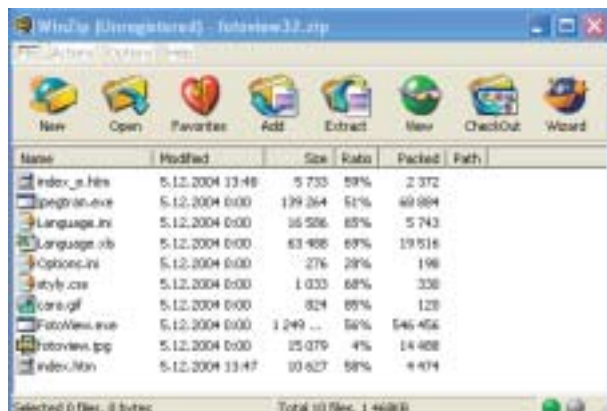
WINZIP 9.0 SERVICE RELEASE 1

<http://www.winzip.com/>

+ rychlá a snadná komprimace a dekomprimace; průvodce, který pomůže nezkoušeným uživatelům; podpora e-mailu, zahrnující též Internet Explorer; integrace do Windows; podpora pro jiné archivovací formáty (ARC, ARJ, B64, BHX, CAB, GZ, HQX, LZH, MIM, TAR, TAZ, TGZ, TZ, UU, UUE, XXE, Z, ZIP, RAR?); 128- a 256bitové AES šifrování dat

WINRAR 3.42 CZ

Díky příjemnému a jasnému uživatelskému prostředí v češtině je oblíben hlavně u nás. Má také lepší kompresní poměry než

WinZip je dostupný pouze v anglické verzi.

WINRAR 3.42 CZ<http://www.winrar.com/>

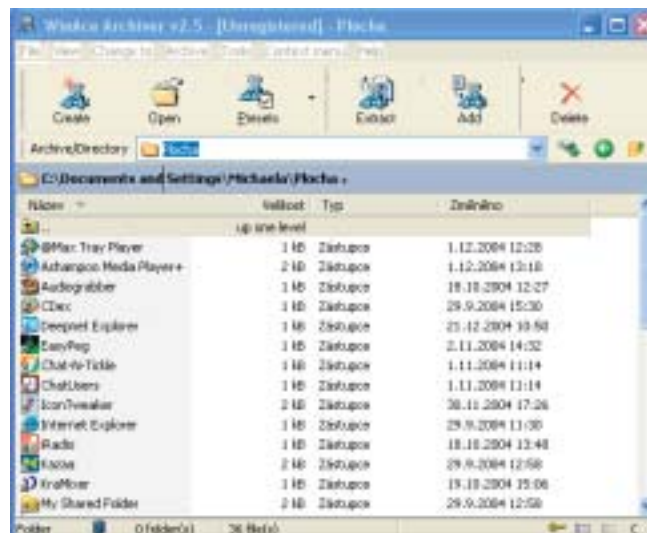
+ rychlá a snadná komprimace a dekomprimace; průvodce, který pomůže nezkušeným uživatelům; integraci do Windows; čeština; podpora pro jiné archivovací formáty (RAR, ARJ, CAB, GZ, LZH, TAR, TAZ, TGZ, UU, UUE, XXE, Z, ZIP); zabezpečování archivů heslem; možnost vytvářet tzv. solid archiv; komprese multimédií

WinZip, a co se týká rozdělování archivů na více částí, vede na celé čáře. Podporuje též množství jiných archivovacích formátů. Specialitou formátu je takzvaný solid ar-

chiv, jenž je vysvětlen dále.

WINACE 2.5

Na WWW stránkách tohoto komprimačního programu je už k dispozici verze 2.6 beta 4. Beta verze znamená, že je pouze zkušební, ale již v takové fázi, že je použitelná. Výrobci sice nezaručují stoprocentní funkčnost beta verzí, někteří uživatelé však tyto „nehotové“ programy vyhledávají, aby vyzkoušeli nové

WinACE je populární hlavně v USA a s jeho archivy se setkáte na internetu.

SOLID ARCHIV**info**

Možnost vytváření tzv. **solid archivu** je vhodná pro komprimaci mnoha menších podobných souborů, protože program je považuje za jeden nepřetržitý tok dat. Tento tzv. solid archiv může být navíc jen typu RAR. Jaké jsou jeho výhody a nevýhody?

- +** výrazné zvýšení komprese (udává se 10 – 50%, ale záleží na typech souborů)
- v případě rozbalování jen jednoho souboru se musejí analyzovat všechny; pomalejší aktualizace existujících solid archivů; při poškození jednoho souboru není možno rozbalit ani žádný následující (to se týká hlavně ukládání na riskantní média, např. na diskety).

WINACE 2.5

<http://www.winace.com/>, <http://olamoxyz.cestiny.cz>

- +** podpora jiných archivovacích formátů (ARC, ARJ, CAB, GZ, LZH, TAR, JAR, TGZ, LHA, UUE, ZOO, ISO, ZIP, RAR); prohlížeč obrázků; komprese multimédií; šifrování dat; integrace do Windows
- samorozbalovací (SFX) archivy mohou kvůli použité technologii způsobovat při kontrole falešný alarm antivirových programů

funkce. Beta verze může vykazovat jisté chyby, ale jako novější verze programu může disponovat novými funkcemi a lepším kompresním poměrem.

Dosavadní verze 2.5 umožňuje vytvářet samorozbalovací (SFX) archivy pro formáty ZIP a ACE. Zdá se, že WinACE je nejpoužívanější v USA, a proto soubory, které si stáhnete z internetu, mohou být zkomprimovány zrovna v programu WinACE. Do programu lze z internetu stáhnout češtinu, její funkčnost však není zaručena.

Michal Slovák

KDEKOLIV JAKO V KANCELÁŘI

Pošta, plánování schůzek a úkolů, adresář kontaktů – máte je v počítači na stole v práci, v programu Outlook nebo Lotus Notes. Potřebujete-li mít tyto položky stále aktuální a přístupné odkudkoli, může vám v tom pomoci služba Eurotel Office Connector.

JAK JE SLUŽBA ZABEZPEČENA?

info

Všechny přenosy dat jsou šifrovány a data jsou na serveru oc.eurotel.cz uložena rovněž zašifrovaně. Přihlášení přes webové rozhraní může kromě telefonního čísla a hesla vyžadovat i zadání jednorázového kódu, který vám server v tu chvíli pošle v SMS.

ZPŘÍSTUPNĚNÍ TĚCHTO POLOŽEK z míst mimo kancelář lze dosáhnout různými prostředky i bez použití Eurotel Office Connectoru, za různě velkého úsilí a s různou měrou dosaženého pohodlí.

ŘEŠENÍ BEZ CONNECTORU

Předpokládejme, že se vám o poštu a plánování ve vašem podniku stará server Microsoft Exchange. (Pro server Lotus Domino budou naše tvrzení platit obdobně.)

Server Microsoft Exchange lze opatřit rozhraním pro přístup z webu. Je to jakoby

nebo novější. Nabízí synchronizaci buďto vyvolanou ručně, anebo automatickou v pravidelných intervalech.

PŘÍNOS EUROTEL OFFICE CONNECTORU

Eurotel Office Connector spojuje všechny způsoby přístupu do jedné služby, která je navíc snadno ovladatelná. Odstraňuje dodatečné nároky na konfiguraci podnikového serveru a obchází případné technické obtíže. Dokonce ani není nutné (z technického hlediska) se na něčem domlouvat s vaším administrátorem, pokud máte alespoň práva k instalaci programů na svůj stolní počítač a přístup k internetu. Synchronizaci zajistí program **PC Monitor**, který si na svůj počítač nainstalujete a který bude komunikovat se serverem Exchange *zevnitř*, v rámci podnikové sítě. Data pak bude předávat zabezpečeným spojením na váš účet u Eurotelu. Musíte jen zůstat ke svému stolnímu počítači přihlášení a musíte jej ponechat zapnutý. (Je samozřejmě možné jej z Windows „zamknout“.)

Pět základních druhů položek – pošta, kalendář, kontakty, úkoly a poznámky – je zpřístupněno přes webové rozhraní na adrese oc.eurotel.cz a zároveň si zde můžete nastavovat parametry svého účtu a přidávat nejrůznější zařízení k synchronizaci, nebo alespoň k zaslání upozornění. Na některá zařízení se instaluje klient, avšak služba vás sama navede a instalaci obsluhuje – je to velmi jednoduché.

EUROTEL OFFICE CONNECTOR PLUS

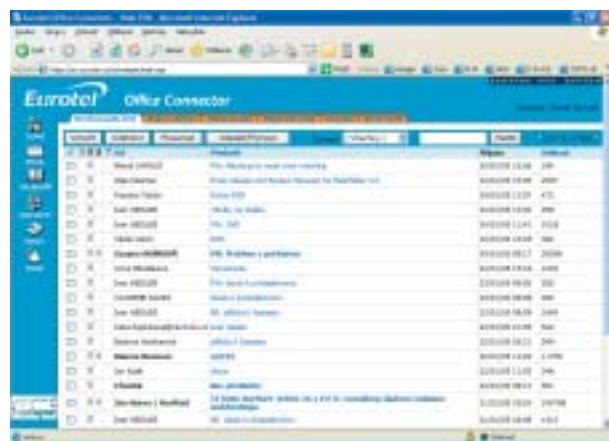
Jestliže se celý podnik rozhodne řešit synchronizaci s využitím služby Eurotel Office Connector, jež je postavena na technologii *Intellisync*, je možné zvolit variantu s provozem vlastního serveru EOC uvnitř podnikové sítě. Tím podnik získá možnost správy tohoto serveru; přidanou hodnotou je i dálková správa mobilních zařízení zaměstnanců či možnost zřídřit synchronizaci i s jinými systémy, než jsou Microsoft Exchange nebo Lotus Domino.

Nejpohodlnější je synchronizace s „chytřím telefonem“ (s využitím technologie *Push SMS*). Je pak aktualizován neustále, asi jako když máte puštěný Outlook na počítači v práci na stole. Nemusíte se o to vůbec starat. Podporována jsou zařízení se systémy Microsoft Pocket PC (2000 až 2003), Microsoft Smartphone OS, Palm OS anebo Symbian. Synchronizovat můžete i jiné PC připojené k internetu, včetně Tablet PC.

Máte-li hůře vybavený telefon (bez poštovního klienta), který však podporuje alespoň protokol SyncML, stále si můžete dát synchronizovat kalendář, kontakty, poznámky a úkoly.

Na jiná zařízení je možné dát si zasílat alespoň SMS (dlouhé SMS zprávy, do kterých se text kratší pošty vejde). Je též možné přistoupit k účtu na oc.eurotel.cz přes WAP. Nakonec je k dispozici i zaslání zpráv

tip
Pomocí služby Eurotel Office Connector máte základní obsah Outlooku neustále synchronizovaný na serveru oc.eurotel.cz; tady k němu můžete přistupovat přes web či WAP a navíc si jej můžete dát posílat na řadu mobilních zařízení či jiných počítačů (připojených k internetu), a to podle míry schopností každého takového zařízení.

K základním složkám Outlooku se můžete přes web připojit odkudkoli.

Outlook, leč v prohlížeči. Při pomalém připojení se však používá obtížně.

K poště samé se můžete snadno dostat odkudkoli z počítače nebo přenosného zařízení vybaveného poštovním klientem s podporou protokolů IMAP4 nebo POP3. Z mobilního telefonu bez poštovního klienta můžete přistoupit k poště alespoň zprostředkovaně přes WAP.

SYNCHRONIZACE BEZ CONNECTORU

„Chytřá“ mobilní zařízení mívají nějaký nástroj pro synchronizaci s Outlookem (nebo jinými plánovacími programy) na stolním počítači. Synchronizaci lze používat nejen při připojení k počítači, ale i vzdáleně, mobilně, třeba s využitím GPRS. U zařízení se systémem od Microsoftu půjde o nástroj Microsoft ActiveSync, který pro synchronizaci přímo se serverem Exchange vyžaduje Microsoft Mobile Information Server 2002

a upozornění na další události e-mailem, a to na jinou či na jiné adresy.

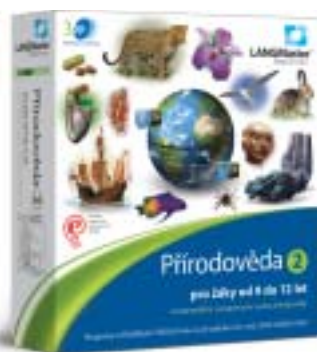
Zaznamenali jsme jednu citelnou nevýhodu: jak si můžete všimnout i na obrázku, v poště jsou zpřístupněny pouze obvyklé složky. Založené vlastní složky nebudou přes Office Connector vidět.

NA KOLIK TO PŘIJDE

Aktivace stojí 495 bez DPH (589,05 Kč s DPH). Používání služby je zpoplatněno paušálem 295 korun měsíčně (351,05 s DPH). Dále musíte počítat i s tím, že něco stojí přenos dat, když jsou vaše mobilní zařízení synchronizována přes GPRS. Tu se však může uplatnit paušál Data Nonstop. -mjs

TAJEMSTVÍ PŘÍRODY

Tentokrát potěšíme dvacet výherců. Těšit se můžete na multimediální titul Přírodověda 2 (9 až 12 let) z edice výukových programů LANGMaster Škola hrou.

Společnost LANGMASTER INTERNATIONAL od svého založení vyvíjí a dodává multimediální vzdělávací systémy pro výuku jazyků na osobních počítačích nazvané LANGMaster. Nyní je nejvýznamnějším vydavatelem vzdělávacích multimediálních produktů v České republice a patří mezi přední světové společnosti zabývající se multimediální výukou jazyků. V současné době jsou produkty dostupné v 25 jazykových verzích ve více než 70 zemích světa. V loňském roce se v mezinárodním měřítku prodalo více než 2 500 000 titulů. Od roku 2004 rozšiřuje společnost LANGMaster International nabídku

svých služeb také pro firmy a organizace, které mají zájem o výrobu multimediálních titulů, tvorbu prezentačních CD-ROM a o instalaci stávajících jazykových kurzů LANGMaster do e-learningových systémů.

Informace a objednávky:
tel.: 244 460 807, 736 623 459
fax: 244 463 411
e-mail: sales@langmaster.cz
www.langmaster.cz

Osobní odběr:
LANGMaster International, s. r. o.
Branická 107, 147 00 Praha 4

DNEŠNÍ OTÁZKA:

soutěž

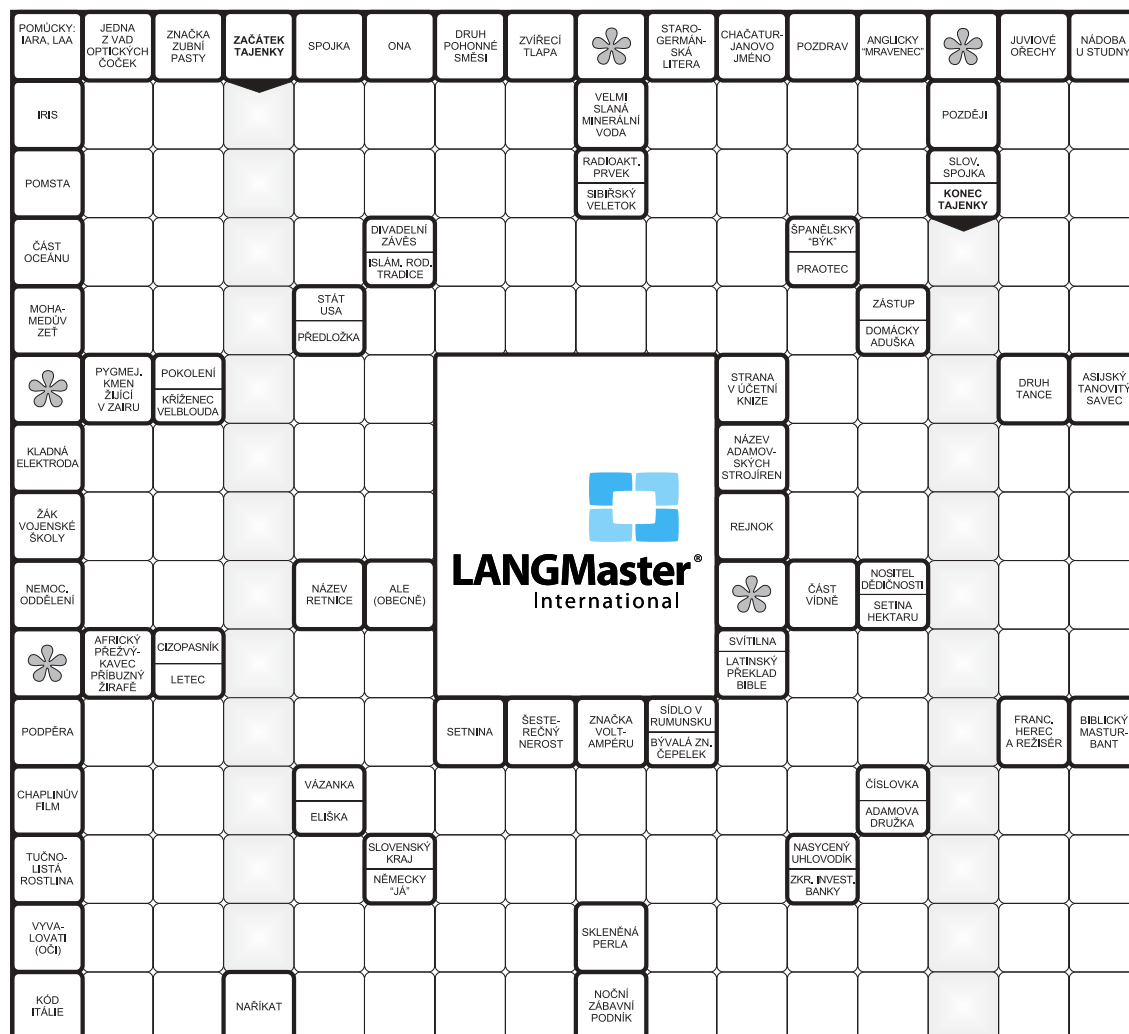
Jak se rodí mláďata delfínů?

a) z vajec, b) z jiker, c) živá.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději do 4. března 2005 buď na korespondenčním lístku označeném heslem **LANGMASTER** na adresu **Vogel Burda Communications, oddělení marketingu, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1**, nebo elektronickou poštou na adresu krizovka03@ppk.cz. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu! Jména výherců uveřejníme v **PPK č. 6/2005**.

Tajenku a odpověď na otázku se svou adresou můžete zaslat formou SMS zprávy na číslo 9000106, a to ve tvaru: **Vogel PK03*Text tajenky*odpoved na otazku*Jmeno Prijmeni Ulice Cislo Mesto PSC**. Slovo Vogel oddělte od příznaku PK03 mezerou. Příznak PK03, text tajenky, odpověď na otázku a kontaktní údaje oddělte od sebe hvězdičkou nebo čárkou. Pokud jste se již zaregistrovali v SMS registraci, můžete své jméno a adresu vynechat. Cena za odeslanou SMS zprávu je 6 Kč včetně DPH. SMS službu poskytuje společnost NetKit, s. r. o. **Infolinka: +420 284 820 470**.

Účastí v soutěži souhlasíte s poskytnutím osobních údajů (jméno, příjmení, adresa, popř. e-mailová adresa) zadavateli soutěže za účelem zaslání nabídky obchodu nebo služeb.

Správná odpověď na soutěžní otázku z **PPK č. 25/2004** zní: Vydavatelství Vogel Burda Communications s. r. o. vydává sedm časopisů (odpověď c).

Tajenka křížovky z **PPK č. 25** zní: S našimi časopisy vyřešíte hravě každý problém.

Ceny od našeho vydavatelství vyhrávají: Ludmila Ebenstreitová z Plzně (přenosný přehrávač DVD Akai APV-4300MB) a René Benek z Bohuslavic (reproduktorovou soupravu 5.1 Creative Inspire P5800).

Blahopřejeme!

NAD DOPISY ČTENÁŘŮ

Nainstaloval jsem si z příloženého CD 04/2004 antivirový program Avast 4.1 Home. V současné době jsem na internetu objevil odkaz na stažení nové verze tohoto programu, a tak jsem si ji stáhl. Logo programu se v mém počítači změnilo z Avast Home na Professional. Jak změním verzi programu opět na Home? Musím stávající verzi odinstalovat?

Nejspíše jste si v rámci hledání novější verze stáhl pirátskou verzi Professional. Pokud chcete mít Avast legálně, nezbyvá než si jej koupit nebo odinstalovat. Nejnovější verzi Home si můžete stáhnout z domovské stránky Avastu www.avast.cz nebo www.asw.cz. **Michal Slovák**

Velmi jsem uvítal krásnou hru Mrazík. Bohužel přes všechny pokusy i rady zkušenějších jsem se nedostal přes první část, konkrétně nebylo možné „doplést punčochu“. Možná že je chyba na CD, třeba jste se s tím již setkali. Nebo něco dělám špatně – můžete mi poradit?

Podle vašeho popisu nedokážu zjistit, jaký konkrétní problém při „pletení punčochy“ nedokážete vyřešit. Zasílám vám proto odkaz na podrobný návod k celé hře: naleznete jej na stránkách Bonusweb.cz: <http://bonusweb.idnes.cz/pc/navody/navp/mraziknavod.html>.

Chtěl bych vám však doporučit, abyste zmíněný návod používal jen v nejnutnějších případech, jinak totiž hru dohrajete velmi rychle a snadno. Připravíte se tak o možnost přijít na jednotlivé „triky“ sám a koneckonců i o radost ze hry samé. **-vrba**

inzerce

Lze vyměnit procesor Intel Celeron 700 MHz za výkonnější? Například za procesor Intel Celeron 2,40 GHz?

Celeron 700 MHz používá patičku Socket 370, procesor Celeron 2,4 GHz je však určen pro patičku Socket 478, takže tuto výměnu provést nelze. Procesory Celeron s patičkou (to je konektor pro zapojení procesoru do základní desky) Socket 370 se vyráběly pouze do frekvence 1,4 GHz, procesory Celeron do frekvence 766 MHz používají 66MHz sběrnici FSB (rychlost externí sběrnice procesoru) a procesory Celeron s frekvencí od 800 MHz používají sběrnici 100MHz.

V manuálu k základní desce nejprve zjistíte, jakou rychlost sběrnice základní deska podporuje (zda sběrnici 66MHz, nebo 100MHz), a podle toho se můžete rozhodnout pro eventuální výměnu procesoru. Procesory Celeron do frekvence 1,4 GHz se však již nevyrábějí, lze je sehnat pouze v bazaru. **-mse**

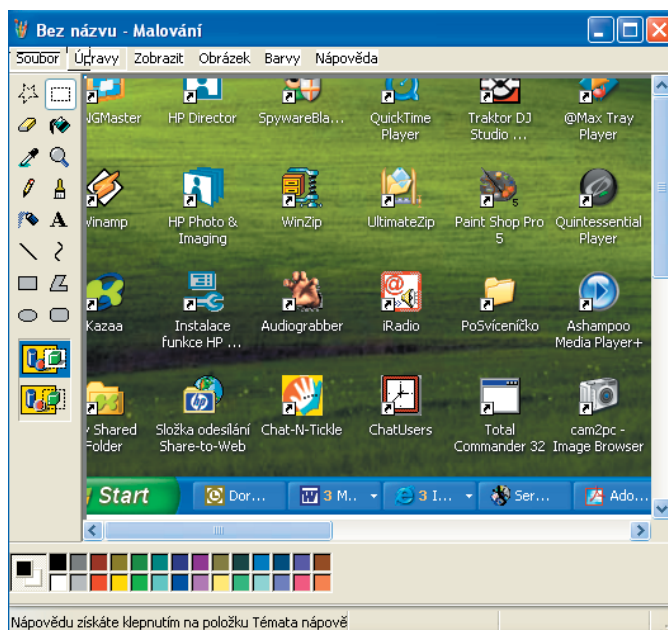
Jak vytvořím pouze ve Windows fotografii obrazovky?

Chcete-li pořídit otisk celé obrazovky, postupujte následujícím způsobem:

Stiskněte klávesu PrintScreen (může být označena např. PrtSc apod.). Tím zkopírujete vzhled obrazovky do schránky.

Spusťte aplikaci Malování a z její nabídky Úpravy vyberte příkaz Vložit. Tím z dat ve schránce vytvoříte obrázek. Pomocí příkazu Soubor/Uložit jej uložte na disk.

Chcete-li vytvořit pouze otisk aktuálního okna, stiskněte místo klávesy PrintScreen současně klávesy Alt+PrintScreen. Jestliže vám aplikace Malování z nějakého důvodu nevyhovuje, můžete otisk obrazovky ze schránky vložit třeba do dokumentu MS Wordu. -mzi

Zajímalo by mě, jaký je rozdíl mezi rozhraním USB 1.1 a 2.0. V počítači mám USB 1.1.

USB 2.0 je novější standard, který přinesl vysokou rychlost (Hi-Speed) 480 Mb/s. Nejvyšší rychlostí podporovanou USB 1.1 je plná rychlost (Full Speed); ta činí 12 Mb/s. Zařízení pro USB 2.0 jsou zpětně kompatibilní i s USB 1.1, jen budou moci použít nejvýše plnou rychlost. Ne všechna zařízení pro USB 2.0 sama vysokou rychlost podporují; ta má význam pouze pro přenos velkých objemů dat a pro připojení externích disků a obdobných periférií, v ostatních případech plná rychlost dostačuje. Máte-li v počítači pouze USB 1.1, nemusíte počítač nezbytně rozšiřovat o USB 2.0, dokud tuto potřebu skutečně nepocítíte.

-mjs

Odkud lze stáhnout českou verzi programu Microsoft Antispyware? Hledal jsem na českých stránkách Microsoftu, ale i zde odkaz vedl pouze na stažení anglické verze programu.

Program Microsoft Antispyware je bohužel k dispozici pouze s anglickým ovládáním. Jedná se teprve o tzv. beta verzi, tedy o verzi zkušební. Přesto vám tento užitečný program doporučujeme, neboť vám pomůže zatočit s tzv. spywarem, tedy s programy, které jste si nechtěně stáhli do počítače. V příštím čísle našeho časopisu vám tento program představíme blíže, takže jej budou moci používat i ti, kdo angličtinu neovládají. -mia

Postupoval jsem podle článku o IrfanView, ve kterém byl mimo jiné návod na vytvoření samospouštěcího souboru. Výsledkem byl nezdar – na CD mám adresář s názvem web a v něm soubor index.htm, takže v poznámkovém bloku souboru autorun.inf to vypadalo takto:

[autorun]

open=web/index.htm

Vyzkoušel jsem i obrácené lomítko či uvozovky apod.

V kořenovém adresáři byl pak vedle složky web umístěn i soubor autorun.inf, přesto se CD po přepálení (program Nero) samo nespustilo, ostatní CD, např. z Počítače pro každého, se však spouští sama... Mohli byste jednou větou naznačit řešení problému?

Při řešení tohoto problému jsem znovu vypálil CD s prezentací, jak jsem popisoval ve svém návodu, a zkoušel jsem to na několika různých počítačích. Někde se CD spustilo samo, někde však ne. Po delším hledání na internetu jsem našel informaci, že to je způsobeno nastavením registrů systému – tím, zda je systém „ochotný“ spustit prohlížeč webových stránek, či ne.

Jinými slovy: pokud jsou pomocí souboru autorun.inf (samo-spouštění) otevírány soubory, a nikoliv programy, záleží na nastavení systému, zda tak učiní.

Budete-li pomocí zmíněného souboru autorun.inf spouštět prezentaci uloženou jako .exe, neměl by vyvstat už žádný problém.

Přijměte prosím moji omluvu, že jsem vás v článku částečně mystifikoval; o tomto problému jsem neměl sebemenší tušení. A díky za upozornění na něj.

Aleš Havlas

inzerce

VÝHODNĚJŠÍ PŘEDPLATNÉ

**39,80 Kč
za výtisk**

- K ročnímu předplatnému dárky zdarma.
- Výrazná sleva oproti kupování jednotlivých čísel – ušetříte 380 Kč.
- 15% sleva na předplatné pro držitele studentské karty ISIC nebo ITIC.
- Velká sleva předplatného pro školy: škola ušetří 487 Kč za rok!
- Každé číslo dostanete do své schránky. Poštovné hradí vydavatel.

JAK OBJEDNAT PŘEDPLATNÉ (PLATÍ V ČR):

- vyplněním objednávky na WWW stránkách časopisu (www.ppk.cz);
- e-mailem na adresu abonence@ppk.cz;
- faxem na číslo +420 225 018 900;
- odesláním objednáčního lístku z časopisu na adresu vydavatelství Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1;
- vlastní písemnou objednávkou zaslanou na výše uvedenou adresu s uvedením přesného typu předplatného.

Po odeslání objednávky prosím vyčkejte na zaslání faktury se složenkou.

ZAPLATIT MŮŽETE PROSTŘEDNICTVÍM:

- námi zasláné složenky na poště;
- převodem z účtu (nutno dodržet variabilní symbol a číslo účtu, uvedené na faktuře).

MOŽNOSTI DORUČENÍ PŘEDPLATNÉHO:

- poštou jako obyčejná zásilka;
- osobně na adrese: Knihkupectví KANT CZ, Na Florenci 19, vrtátnice „B“, Praha 1 (pracovní doba: po – pá 10.30 – 13.00 a 14.00 – 18.00 hod.).

Reklama předplatného lze uplatnit na tel. číslo (v pracovní dny 8 – 16 hodin): +420 225 018 942, e-mailem (abonence@ppk.cz) nebo faxem (+420 225 018 900).

ZPŮSOB OBJEDNÁNÍ STARŠÍCH ČÍSEL

E-mailem na adresu dobirky@ppk.cz, tel.: +420 225 018 948, poštou na adrese: Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1.

Seďm vydání za rok zdarma!

počítač
pro každého

PŘEDPLAŤTE SI

Vystřihněte nebo okopírujte a zašlete na adresu: V ČR: Vogel Burda Communications s. r. o., distribuce, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1
V SR: MAGNET-PRESS Slovakia, s. r. o., Sústekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
Mediaprint-Kapa Pressegrasso, a. s., odd. inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3

Firma

Jméno a příjmení

Ulice, číslo

PSČ Obec

ICO DIČ

Číslo účtu

Telefon/fax

E-mail

☐ Souhlasím se zasíláním obchodních nabídek a dalších informací vydavatelství Vogel Burda Communications na mou adresu.

ZPŮSOB PLATBY (jen v ČR)

☐ Poštovní poukázkou „A-V“, kterou vám zašleme na shora uvedenou adresu.

☐ Proplacením zálohové faktury, kterou vám zašleme na shora uvedenou adresu.

Po obdržení zálohové faktury zkontrolujte správnost všech uvedených údajů, aby vám mohli být zaslány správně vyplněný daňový doklad.
Zjištěné rozdíly nám ihned sdělte na tel.: 225 018 944, 225 018 946, fax: 225 018 900, e-mail: abonence@ppk.cz.
Zálohové faktury nám nevracejte!

Datum Podpis

Objednávám předplatné POČÍTAČ PRO KAŽDÉHO
(zaškrtněte prosím jednu z možností):

☐ Celoroční s CD-ROM (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc – pouzdro na 24 CD) za 995 Kč/1600 Sk

☐ Celoroční s CD-ROM (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc – počítač) za 995 Kč/1600 Sk

☐ Celoroční s CD-ROM pro školy (na kuponu musí být adresa a razítko školy) za 888 Kč (pouze v ČR)

☐ Pololetní s CD-ROM (12 sešitů, 12 CD-ROM) za 480 Kč/768 Sk

Objednávám od čísla Počet kusů každého čísla 3/05
(Objednávat lze od čísla 5/05 nebo pozdějších.) Kupon je platný pouze do 21. 2. 2005

☐ Osobní odběr v knihkupectví KANT CZ, Na Florenci 19 – recepce B, Praha 1

☐ 15% sleva pro držitele studentské karty ISIC (s objednávkou předplatného pošlete i kopii karty)

SPŮSOB PLATBY (iba v SR)

MAGNET-PRESS Slovakia:
Časopis můžete uhradit přímo složenkou typu C. Paličkovým písmom vyplňte složenku, suma musí zodpovedať cene, ktorá je uvedená na tejto stránke. Iné sumy nemôžeme akceptovať. Do správy pre prijímateľa uveďte názov časopisu. Ak chcete platiť prevodom z účtu, zašlite na adresu distribútora písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry. Objednávky a zloženky typu C zasielajte na adresu: MAGNET PRESS SLOVAKIA, s. r. o., Sústekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5 tel.: +421 267 201 931-33, e-mail: predplatne@press.sk

Mediaprint-Kapa Pressegrasso:
Na adresu distribútora zašlite písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry. Objednávky zasielajte na adresu: Mediaprint-Kapa Pressegrasso, a. s., oddelenie inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3 tel.: +421 (2) 444 588 16, 444 588 21, 444 427 73 fax: +421 (2) 444 588 19, e-mail: predplatne@abompkapa.sk

Objednávka od Mediaprint-Kapa Pressegrasso prostredníctvom SMS:
Pošlite správu s textom OBJ na číslo 0907 680 680 a vyplňte obratom zaslaný objednávkový formulár. Vaše údaje potom zadajte medzi čiarky a odošlite späť na 0907 680 680. Cena SMS podľa bežného tarifu Vášho operátora.
Kódy predplatného: PPK+CD+ŠANON ročné: 1600 Sk, kód 31781 PPK+CD+OBAL ročné: 1600 Sk, kód 34671 PPK+CD polročné: 768 Sk, kód 35272 PPK+CD ŠTUDENT ročné: 1450 Sk, kód 34661 PPK+CD ŠTUDENT polročné: 696 Sk, kód 34662

PŘÍŠTÍ ČÍSLO VYJDE 22. ÚNORA 2005

PŘEVÁDÍME VIDEO Z VHS NA DVD

Mnozí z vás mají na kazetách VHS nahráno leccos, co by si rádi uchovali, avšak uvědomují si, že životnost videokazet je omezená a kvalita záznamu se časem (a také opakovaným přehráváním) zhoršuje. A tak se nás často dotazujete, jak nahrávky z VHS (či z jiného zdroje televizního signálu) převést na médium mnohem trvanlivější – na DVD. Vyšli jsme vám vstříc a v příštím čísle se na tento převod (s využitím jednoduchého, ale kvalitního převodníku Dazzle) podrobně podíváme.

PŘEHRAVAČ SE ČTEČKOU

V příštím vydání PPK se podíváme na zajímavý MP3 přehrávač, který je kromě běžných funkcí, jako je hlasový záznamník či FM tuner, vybaven i čtečkou paměťových karet.

PPK CD 04/2005

Snadné ovládání Windows a více funkcí pro Windows – to je velké téma příštího cedéčka. Připravujeme pro vás kolekci freewarových programů, které vám umožní snadněji a rychleji pracovat s počítačem. Nebude chybět ani obvyklá sbírka kvalitních freewarových her.

JAK VYLADIT POČÍTAČ

Představíme vám nástroje, které vám pomohou udržovat Windows v dobré kondici anebo vám dovolí Windows lépe uzpůsobit vlastním potřebám. Navíc se podíváme i na to, co dělat, když se vám s počítačem stane něco, co byste rádi vrátili zpátky.

DOMÁCÍ SÍŤ

Budeme pokračovat v tématu propojení několika domácích počítačů a sdílení prostředků mezi nimi, jako jsou soubory, tiskárny, skenery a další.

SEZNAM INZERENTŮ

Jméno firmy	Strana
100MEGA DISTRIBUTION, Brno	2. obálka
ATEMI, Praha	39
BMI, Praha	41
CINEMAX, Praha	7
Česko-německá obchodní a průmyslová komora, Praha	16
DELTA CZ, Praha	9
DXT ComputerS, Praha	11
eSko, Brno	15
GRISOFT, Brno	5
OLYMPUS, Mnichov	3. obálka
PC SKONTO, Horka nad Moravou	37
PETRA COMPUTERS, Brno	4. obálka
SONY, Praha	13
T. S. BOHEMIA, Olomouc	17
TERASOFT, Hořovice	36

čtrnáctideník
počítač
pro každého

Toto číslo vyšlo 8. 2. 2005.
ISSN 1212-0723 MK ČR 7931

Vydává Vogel Burda
Communications s. r. o.

Jednatel: Ing. Pavel Filipovič

Ředitel Vogel Computer
Media: Ing. Jiří Palýza

Šéfredaktor: Ivan Heisler

Redakce
(redakce@ppk.cz):
Norbert Gulevič, Marek Janouš,
Jan Jírovec, Michaela Kadlecová,
Martin Semrád, Richard
Straberger, Miroslav Ziegler

Grafická úprava: Michal Rett,
Helena Bodláková

Foto: Martin Tryščuk

Externí spolupracovníci:
Marie Franců, Aleš Havlas, Petr
Kratochvíl, Jiří Lapáček, Adam
Nosek, Milan Pola, Tomáš Příbyl,
Miroslav Stoklasa, Pavel Trousil,
Martin Ziegler, Jana Ziková

Osvit a tisk: Reproprint, s. r. o.

Předplatné: Vogel Burda
Communications s. r. o.,
Na Florenci 19, 110 00 Praha 1
tel.: 225 018 946,
225 018 944, 225 018 942
(prac. doba 8 – 16 hod.)
fax: 225 018 900,
abonence@ppk.cz

Předplatné na Slovensku:
Magnet-Press Slovakia, s. r. o.,
Šustekova 10, P. O. Box 17,
850 00 Bratislava 5,
tel.: +421 267 201 931,
fax: +421 267 201 910
e-mail: predplatne@press.sk,
http://www.press.sk
Mediaprint-Kapa
Pressegrosso, a. s.,
oddelenie inej formy predaja,
Vajnorská 137, P. O. BOX 183,
830 00 Bratislava 3
tel.: +421 244 458 816
fax: +421 244 458 819
predplatne@abompkapa.sk

Inzerce
(inzerce@ppk.cz):
Zuzana Hošková
tel.: 225 018 762
fax: 225 018 500

Počet výtisků prodaného
nákladu ověřuje: ABC ČR, Na
Florenci 3, Praha 1
V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice: síť
dceřiných společností PNS, a. s.
Na Slovensku:
Mediaprint & Kapa, s. r. o.

© Vogel Burda
Communications s. r. o., Praha

Vydavatelství Vogel Burda
Communications s. r. o.
Sokolovská 73
186 21 Praha 86
IČO 45280681
vydává časopisy DV Magazine,
CHIP, LEVEL, Svět DVD,
MEDIASHOP, PlayStation 2
Oficiální Magazin-CZ,
Počítač pro každého.

Sídlíme na adrese
Na Florenci 19,
110 00 Praha 1,
recepce A, 5. patro.

Za původnost a obsahovou
správnost příspěvku ručí autor.
Právní režim autorských děl
nabídnutých redakci se řídí
zejména autorským zákonem
č. 121/2000 Sb. a dalšími
českými právními normami.
Rukopisy redakce nevrací.
V případě přijetí díla
k uveřejnění redakce autora
o této skutečnosti uvědomí.
Tím nabývá vydavatel
práva k šíření přijatého díla
časopiseckou formou včetně
možnosti zveřejnění na WWW
stránkách časopisu, vydání na
CD-ROM nebo jiným způsobem

v elektronické podobě.
Autorská odměna bude
poskytnuta jednorázově do pěti
týdnů po prvním uveřejnění
příspěvku ve výši určené
interním sazebníkem a zahrne
i odměnu za případné vydání
díla v elektronické podobě.
Všechna práva k uveřejněným
dílům jsou vyhrazena. Přetisk,
přepřacování, překlad do jiného
jazyka a jiné užití díla nebo
jeho části, jakož i zařazení díla
do jiného díla (souborného,
spojení s dílem jiným, zařazení
do jakékoli formy elektronické
publikace ap.) bez souhlasu
vydavatele jsou zakázány.
Autorské právo k časopisu
a navazujícím elektronickým
publikacím vykonává
vydavatel.